

รายงานวิจัยเรื่อง

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Power relations between Senior and junior students of the Faculty
of Textile and Fashion Industry, Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon

ก้องเกียรติ มหาอินทร์

สุภากาญจน์ จันทร์หอมหวล

การุณย์ ถนอมพิชัย

ธีระพงษ์ สุวานะ

ประเสริฐศรี จุลรัตน์

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ได้รับอนุมัติงบประมาณ เงินรายได้ (วิจัยสถาบัน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

หัวข้องานวิจัย

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร

ผู้วิจัย

ก้องเกียรติ มหาอินทร์ และคณะ

ปี พ.ศ.

2563

บทคัดย่อ

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องของแต่ละสาขาวิชา ในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น รุ่นพี่มีการดูแลรุ่นน้องมาเป็นลำดับชั้นปี โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมรับน้องใหม่ ส่วนรุ่นพี่ ชั้นปีที่ 3 และ 4 จะมีหน้าที่ดูแลลงมาอีกทอด โดยรูปแบบการต้อนรับน้องใหม่ของแต่ละสาขาวิชา มีลักษณะที่คล้ายกันคือ แนะนำตัว ให้รุ่นน้องททลายเช่นรุ่นพี่ จับสายรหัส ร้องเพลง รูปแบบการต้อนรับน้องใหม่ที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดขึ้น เป็นไปตามระเบียบการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น โดยมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ลอดซุ้ม โดยที่ไม่มีการแยกสาขาวิชา เป็นกิจกรรมภาพรวมทั้งคณะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ อยากรให้ปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมทุกปี โดยที่มีกิจกรรมที่ซ้ำกัน แนวทางในการแก้ปัญหาการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ ให้เขียนแผนการจัดกิจกรรมการรับน้องส่งมายังฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อพิจารณา

Title Power relations between Senior and junior students of the Faculty of Textile and Fashion Industry, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.

Research Kongkiat Maha-in

Year 2018

Abstract

Senior and junior systems of each field of study In the Faculty of Textile and Fashion Design The seniors take care of the juniors into the hierarchy of the year. The second year students will conduct the new recruiting activities, while the 3rd and 4th year seniors will have the duty to take care of them again. By the style of welcoming new students in each field of study It has a similar style: introducing itself to the juniors, looking for the signature pattern, the seniors holding the code line, singing the format of welcoming the new juniors. Held by the Student Affairs Department It is in accordance with the new welcome activities organized by the university. In which recreation activities are organized under the facade without disconnecting disciplines As a whole group of activities Comments on activities to welcome freshmen I want to change activities every year With duplicate activities Guidelines for solving problems of non-creative recruiting Write a plan to organize a recruiting activity to the Student Affairs Department for consideration.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สนับสนุนเงินงบประมาณวิจัยสถาบันประจำปีงบประมาณ 2563 ในการทำวิจัย ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา รวมทั้งขอขอบคุณคณะกรรมการสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ที่อำนวยความสะดวกในการทำวิจัยเรื่องนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ต้องขอขอบคุณนักศึกษาคณะกรรมการสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ที่ให้ความร่วมมือ ในการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม จนได้คำตอบในงานวิจัยที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

คณะผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์แก่งานกิจการนักศึกษาในวงกว้าง และเป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปต่อยอด เป็นประโยชน์ในด้านกิจการนักศึกษา และการศึกษาไทย

ฝ่ายกิจการนักศึกษา

คณะกรรมการสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญภาพ	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	2
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.6 ประเด็นในการศึกษาวิจัย / การวิเคราะห์	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	7
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	8
2.3 ทฤษฎีกลุ่ม (Group Theory)	11
2.4 ทฤษฎีมาสโลว์	12
2.5 กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของวัฒนธรรม ประชาธิปไตยในสถานศึกษา	16
2.6 อำนาจ	17
2.7 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	22
2.8 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา	26
2.9 การรับน้องภายใต้ระบบโซเชียล	33
2.10 ลักษณะการรับน้องที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	38
2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
พื้นที่ในงานวิจัย	49
ประชากรในงานวิจัย	49
เครื่องมือในการวิจัย (แบบสัมภาษณ์ / แบบสอบถาม)	49
วิธีการดำเนินการวิจัย	50
วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม	51
4. การวิเคราะห์	
4.1 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์นายกสโมสรนักศึกษา	53
4.2 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์สมาชิกสโมสรนักศึกษา	57
4.3 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้นำรุ่น	60
4.4 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์จากนักศึกษา ชั้นปีที่ 1	65
5. สรุปและอภิปรายผล	
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	89
5.2 ขอบเขตการวิจัย	89
5.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์	89
5.4 การอภิปรายผล	91
5.5 ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
แบบสัมภาษณ์	
ประวัตินักวิจัย	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. มีแผ่นป้ายการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับประกาศและมาตรการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มทร.พระนคร เพื่อให้นักศึกษาสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรม และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง	81
2. กิจกรรมในโครงการอบรมผู้นำนักศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มทร.พระนคร	81
3. กิจกรรมเข้าฐานฝึกความเป็นผู้นำนักศึกษาก่อนที่จะกลับมาจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์โดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ	82
4. กิจกรรมการแนะนำตัวของรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์	82
5. กิจกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ เนื่องใจพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ โดยมีนักศึกษารุ่นพี่เป็นผู้ถ่ายทอดวิธีการประดิษฐ์	83
6. กิจกรรมนักศึกษารุ่นน้องร่วมกันเข้าแถวเพื่อทอธงบทธักการบูชาศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	83
7. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยรุ่นพี่จะมีการจัดทำฐานขึ้นมาและให้รุ่นน้องทุกเข้าที่สมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าร่วมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	84
8. นักศึกษาปี 1 เก็บเงินได้ขณะเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ และนำส่งฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อตามหาเจ้าของ	84
9. กิจกรรมแนะนำตัวของนักศึกษาปี 1 เพื่อทำความรู้จักเพื่อนในรุ่นได้	85
10. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ออกแบบหมวกและเดินแฟชั่นโชว์ ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์	85
11. กิจกรรมเขียนความประทับใจ โดยที่รุ่นพี่จะให้รุ่นน้องได้เขียนความประทับใจและสิ่งที่ไม่ประทับใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมในปีต่อไป	86
12. กิจกรรมนักศึกษารุ่นพี่สอนทักษะการวาดภาพให้กับนักศึกษารุ่นน้อง	86
13. กิจกรรมประกวดการถ่ายภาพสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้พื้นที่ศูนย์พัฒนวิชาการพระนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นการให้นักศึกษาได้รับรู้จักสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ	87

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
14. กิจกรรมที่รุ่นพี่ทุกคนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง	87
15. นักศึกษาทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมกันจับมือเป็นวงกลมและร่วมกันร้องเพลงเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งเป็นกิจกรรมสุดท้ายในการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์	88
16. กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณคณะฯ หลังจากเสร็จกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ โดยรุ่นพี่และรุ่นน้องช่วยกันทำความสะอาด	88

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เห็นความสำคัญต่อการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาองค์กรและเพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายในการใช้ผลการวิจัยสถาบัน เป็นกลไกที่สำคัญไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ในการสนับสนุนการวิจัยสถาบันแก่บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการพัฒนาองค์ความรู้ และงานที่ปฏิบัติ สู่กระบวนการวิจัย และนำมาซึ่งได้ผลการวิจัย อันเป็นข้อมูล และแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการวางแผนนโยบายบริหารสถานบัน หรือพัฒนาองค์กร และเพื่อส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบผ่านการสร้างวิจัยสถาบัน อันเป็นหนึ่งในพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ดังนั้นมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดหัวข้อการวิจัย หนึ่งในหัวข้อการวิจัย คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย (สำหรับหน่วยงาน 9 คณะ) สำหรับ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ได้เสนองานวิจัยในหัวข้อ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อศึกษารูปแบบของการรับน้องใหม่ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการรับน้องเพื่อนำไปสู่การรับน้องอย่างสร้างสรรค์ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ในงานวิจัยสถาบันประเด็นหัวข้อเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ผ่านมามีงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง คือ งานวิจัยของ รุ่งอรุณ พรเจริญ ในรายงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับที่ดีมาก ทั้งในด้านคุณภาพของกิจกรรมนักศึกษา ด้านเจ้าหน้าที่วิทยากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรม

ดังกล่าวนี้ เป็นการจัดกิจกรรมที่ มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ซึ่งมีการวางแผนและควบคุมรูปแบบกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามยังมีการจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นมาระหว่างรุ่นพี่ที่เป็นนักศึกษาปัจจุบัน กับรุ่นน้องที่เป็นนักศึกษาใหม่ ที่เรียกว่า กิจกรรมรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำสืบเนื่องกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยที่มหาวิทยาลัยได้มีระเบียบในการจัดกิจกรรมการรับน้องให้มีความเหมาะสมและสร้างสรรค์ หากแต่ยังมีบางกิจกรรมที่นอกเหนือจากการควบคุม นักศึกษาอาจจัดกิจกรรม หรือมีลักษณะของการรับน้องที่นอกเหนือไปจากระเบียบของทางมหาวิทยาลัย เนื่องจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรืออาจเป็นเพราะเป็นสิ่งที่ทำสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นอย่างยาวนาน ส่งผลต่อความขัดแย้งระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ดังนั้นการศึกษาเรื่องกระบวนการรับน้อง ที่เชื่อมโยงไปถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาอย่างเชิงลึก เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้มาปรับปรุงการทำกิจกรรมการรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ และมีความเหมาะสมกับบริบทในสังคมนักศึกษาปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ในกิจกรรมรับน้องใหม่ ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3.2 เพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระหว่างปีการศึกษา 2562 - 2563

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 ทำการรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกิจกรรมรับน้องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการรับน้องทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและแนวโน้มในการจัดกิจกรรมในอนาคต

1.4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- ทำแบบสัมภาษณ์ทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง
- และเตรียมเครื่องมือบันทึกเสียงพร้อมทั้งถอดคำพูดนำมาวิเคราะห์

1.4.3 สํารวจข้อมูลภาคสนาม (คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มทร.พระนคร)

- ทำการสำรวจข้อมูลภาคสนามจากนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

1.4.4 วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

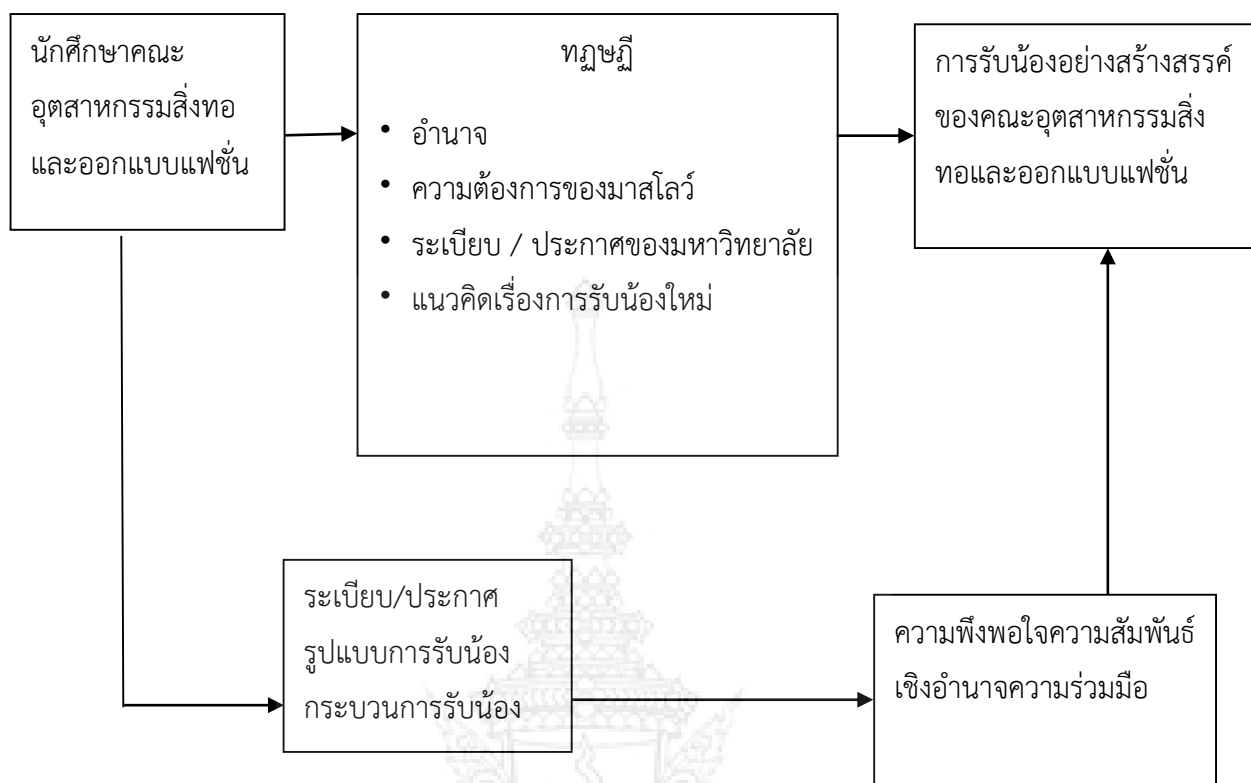
- นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย

1.4.5 จัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

- ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายงานรูปเล่มเพื่อเผยแพร่ต่อไป

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบการรับน้อง 	<ul style="list-style-type: none"> • ความพึงพอใจต่อการรับน้อง
<ul style="list-style-type: none"> • กระบวนการรับน้อง 	<ul style="list-style-type: none"> • ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ
<ul style="list-style-type: none"> • ระเบียบ ประกาศนโยบายของคณะฯ และมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> • ความร่วมมือ

1.6 ประเด็นในการศึกษาวิจัย / การวิเคราะห์

- 1.6.1 ระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ของแต่ละสาขาวิชา
- 1.6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในสาขาวิชา และ ระหว่างสาขาวิชา
- 1.6.3 ข้อดี และ ข้อด้อย ของการรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา
- 1.6.4 ทศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่
- 1.6.5 ให้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของแต่ละสาขาวิชา
- 1.6.6 แนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น (ภาพรวมทั้งคณะฯ)
- 1.6.7 สิ่งที่นักศึกษาอยากให้คณะฯ อำนาจความสะดวกในกิจกรรมรับน้องใหม่
- 1.6.8 ยกกรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่ดี (สิ่งที่ประทับใจ) และความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมรับน้องที่เป็นประโยชน์กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ องค์กรความรู้ 1 เรื่อง

1.7.2 ได้เล่มผลงานวิจัยเพื่อให้บุคคลอื่นได้นำไปศึกษาเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ รายงานวิจัย 1 เรื่อง

1.7.3 ผลงานวิจัยที่ถูกตีพิมพ์จะนำไปถ่ายทอดให้นักศึกษารุ่นพี่และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ บทความวิจัย 1 เรื่อง

1.7.4 แผนการดำเนินงานตามโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปีปัจจุบัน)

1.8 เป้าหมาย หรือผลผลิตหรือผลสำเร็จของโครงการ

1.8.1 ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมรับน้องที่เป็นประโยชน์กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ องค์กรความรู้ 1 เรื่อง

1.8.2 ได้เล่มผลงานวิจัยเพื่อให้บุคคลอื่นได้นำไปศึกษาเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ รายงานวิจัย 1 เรื่อง

1.8.3 ผลงานวิจัยที่ถูกตีพิมพ์จะนำไปถ่ายทอดให้นักศึกษารุ่นพี่และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ บทความวิจัย 1 เรื่อง

1.8.4 แผนการดำเนินงานตามโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปีปัจจุบัน)

1.8.5 สถานที่ดำเนินการ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

1.9 วิธีการดำเนินการ

1.9.1 ทำการรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกิจกรรมรับน้องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการรับน้องทั้งด้านบวกและด้านลบ
- ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและแนวโน้มในการจัดกิจกรรมในอนาคต

1.9.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- ทำแบบสัมภาษณ์ทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง

- และเตรียมเครื่องมือบันทึกเสียงพร้อมทั้งถอดคำพูดนำมาวิเคราะห์

1.9.3 สํารวจข้อมูลภาคสนาม (คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มทร.พระนคร)

- ทำการสำรวจข้อมูลภาคสนามจากนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่น

1.9.4 วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

- นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย

1.9.5 จัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

- ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายงานรูปเล่มเพื่อเผยแพร่ต่อไป

1.9.6 ขั้นตอนในการดำเนินการและวงเงินประมาณค่าใช้จ่ายในแต่ละขั้นตอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ	หมายถึง	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบ แฟชั่น มทร.พระนคร ที่นำมาใช้ในกิจกรรมการกา รับน้องใหม่
รุ่นพี่ รุ่นน้อง	หมายถึง	ระดับชั้นปีของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรม สิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ประกอบด้วยชั้น ปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มุ่งเน้นการศึกษา กิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการจัดการศึกษา เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เสื้อผ้า แฟชั่น อาหาร การบริหารจัดการ และทักษะด้านธุรกิจ สามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้สามารถประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับการสถาปนาขึ้นในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งดูเหมือนจะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ในสายตาของคนทั่วไป แต่ความจริงแล้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และจัดเป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพมาเป็นเวลาช้านาน จากเดิมที่รวมอยู่กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพ อันประกอบด้วยวิทยาเขตต่าง ๆ มากกว่า 35 วิทยาเขตทั่วประเทศ และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพจาก สถาบัน มาเป็น มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2548 ก็ได้มีการรวมกลุ่มวิทยาเขตในสังกัดแยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย และหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่แยกอิสระออกมา ก็คือ “มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร”

จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยวิทยาเขตเดิม 5 แห่ง ที่มีพื้นที่ไม่ห่างไกลกันนัก ได้แก่

- วิทยาเขตเทเวศร์ ปัจจุบันคือ ศูนย์เทเวศร์ เป็นที่ตั้งของ สำนักงานอธิการบดี, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
- วิทยาเขตโชติเวช ปัจจุบันคือ ศูนย์โชติเวช เป็นที่ตั้งของ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
- วิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร ปัจจุบันคือ ศูนย์พัฒนชยการพระนคร เป็นที่ตั้งของคณะบริหารธุรกิจ และคณะศิลปศาสตร์

- วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ปัจจุบันควรรวมเข้ากับศูนย์พัฒนศึกษาการพระนคร เป็นที่ตั้งของ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
- วิทยาเขตพระนครเหนือ ปัจจุบันคือ ศูนย์พระนครเหนือ เป็นที่ตั้งของ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิศวกรรมศาสตร์

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2563 : ออนไลน์)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปี พ.ศ. 2476 มติในที่ประชุมคณะรัฐบาลหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 เห็นควรเปิดโรงเรียนสอนวิชาชีพ ดังนั้นเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เสนาบดีกระทรวงธรรมการสมัยนั้น เห็นว่าอาชีพช่างตัดเสื้อตกไปอยู่ในมือของคนต่างชาติเป็นส่วนมาก ไม่มีคนไทยประกอบอาชีพช่างตัดเสื้อเลย จึงดำริให้เปิดโรงเรียนวิชาชีพช่างตัดเสื้อขึ้นที่วัดสุทัศน์ ชื่อว่า “โรงเรียนช่างตัดเสื้อวัดสุทัศน์” เพื่อให้คนไทยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมและมัธยมต้น เรียนวิชาชีพด้านตัดเย็บเสื้อผ้าชาย เมื่อจบการศึกษาแล้วไม่ประสงค์เรียนต่อในระดับสูงขึ้น จะได้มีอาชีพติดตัวไปประกอบอาชีพมีรายได้เปิดสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2476 สังกัดกองอาชีวศึกษากรมวิชาการ ตามประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2481 จัดหลักสูตรไว้ 2 ประเภท คือ ประถมช่างเย็บและช่างตัดมัธยม ปีแรกนับนักเรียน 24 คน ต่อมาปี 2510 เพิ่มเป็น 279 คน นอกจากนี้ยังได้เปิดสอนแผนกอาชีวศึกษาผู้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้การศึกษาวินิจฉัยช่างตัดเสื้อผ้าแก่บุคคลภายนอกที่สนใจ เป็นการส่งเสริมให้คนไทยนิยมประกอบอาชีพประเภทนี้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2504 มีนักเรียนนิยมเข้ามาเรียนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนคับแคบขยายต่อไปอีกไม่ได้ จึงย้ายโรงเรียนมาตั้งอยู่ที่ 517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2504 พร้อมกับได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนช่างตัดเสื้อพระนคร” โดยมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล. ปิ่น มาลากุล) ได้มาทำพิธีเปิดอาคารเรียน เปิดทำการสอนแผนกวิชาสามัญ แผนกวิชาชีพตัดเสื้อชาย และแผนกวิชาอาชีวศึกษาผู้ใหญ่ ปี พ.ศ. 2514 โรงเรียนได้ยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ตามพระนามของพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ผู้บริหารในสมัยนั้น (นายชมพู่เทพหัสดิน ณ อยุธยา) จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) หลักสูตร 3 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ม.ศ.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) แผนกช่างตัดเสื้อชายและแผนกออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี เน้นการเรียนการสอนด้านการปฏิบัติ และหลักสูตรประกาศนียบัตร

ประโยคครุมัธยม (ป.ม) หลักสูตร 1 ปี รับผู้จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกสาขาวิชา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถไปประกอบอาชีพส่วนตัว หรือภาครัฐหรือภาคเอกชน เช่น รับราชการในกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ โรงงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้า เป็นต้น มีนักเรียนสนใจเข้ามาศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี (จาก 279 คน เป็น 890 คน)

ต่อมา ปี พ.ศ. 2520 วิทยาลัยชุมชนพระนครศรีอยุธยาไปสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เปลี่ยนสถานะเป็น วิทยาเขตชุมชนพระนครศรีอยุธยา ผลิตนักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2532 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” ผู้บริหารวิทยาเขตฯ ในยุคต่อมาเห็นว่าแนวโน้มในอนาคตภาคการศึกษามีความต้องการผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับนี้ เข้ารับราชการลดลง แต่อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้า และอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วและเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ทำรายได้เข้าประเทศในระดับต้น ๆ ปีละหลายหมื่นล้านบาท มีความต้องการพนักงานที่มีความรู้ในวิชาชีพนี้สูง จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายเป็นการผลิตบุคลากรเข้าสู่ภาคธุรกิจด้านสิ่งทอและแฟชั่น ดังนั้นจึงมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกช่างตัดเสื้อเดิมเป็นสาขาวิชาอุตสาหกรรมเสื้อผ้า (ปีรับนักศึกษา ปีการศึกษา 2534)
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการผลิตอุตสาหกรรมเสื้อผ้า (สาขาวิชาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า) สาขาวิชาออกแบบเสื้อผ้า และสาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2539 นักเรียนเข้ามาเรียนที่วิทยาเขตฯ เริ่มลดลง ผู้บริหารวิทยาเขตฯ จึงมีนโยบายให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. และ ปวส.) ด้านบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี การขาย การตลาดและคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เพิ่มเติม

ปี พ.ศ. 2540-2548 วิทยาเขตฯ เปิดสอนระดับปริญญาตรี เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. และสถานประกอบการมีความต้องการแรงงานระดับหัวหน้างาน เพื่อควบคุมการผลิตในระบบอุตสาหกรรมมากขึ้น ดังนั้นวิทยาเขตฯ แบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ระดับดังนี้

1. ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สายวิชาช่างอุตสาหกรรม คณะวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เปิดสอน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบเสื้อผ้า สาขาวิชาเคมีสิ่งทอ สายวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาบริหารธุรกิจ เปิดสอน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. ระดับปริญญาตรี หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี/ ต่อเนื่อง) ได้แก่ วิชาเอกเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติการทางด้านนักวิจัยและพัฒนาทางด้านเคมีสิ่งทอ, ช่างเทคนิคฟอกย้อมสิ่งทอ, ผู้ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และนักทดสอบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ฯลฯ วิชาเอกเทคโนโลยีเสื้อผ้าเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติการทางด้านผู้ประกอบการเสื้อผ้าสำเร็จรูป, ช่างเทคนิค, งานตรวจสอบ, จัดการสินค้า, วางแผนและการผลิตเสื้อผ้า ฯลฯ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี และต่อเนื่อง) ได้แก่ วิชาเอกออกแบบสิ่งทอเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติการทางด้านนักออกแบบแฟชั่น, นักออกแบบ สาขาวิชาเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สิ่งทอและแฟชั่น) และหลักสูตรบริหารธุรกิจ ได้แก่ วิชาเอกการตลาด บัญชี และคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

ตลอดระยะเวลาของการจัดการศึกษาของวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2476 ถึง 2548 ได้มีการปรับเปลี่ยน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร บุคลากร อาคารเรียน ห้องเรียน และครุภัณฑ์ประจำหลักสูตรมาอย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม นำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยมาตรฐาน ISO 9000 จัดทำกิจกรรม 5 ส. การรายงานผลประเมินตนเอง ภายใต้นโยบายประกันคุณภาพของสถาบันฯ ที่ว่า “มุ่งมั่นจัดการศึกษาวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

ปี พ.ศ. 2548 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย ” ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2548 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็น 1 ใน 9 มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2549 กระทรวงศึกษาธิการอาศัยอำนาจตามมาตรา 5(4) จึงออกประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ. 2549 ออกเป็น 8 คณะ 3 สำนัก 1 สถาบัน วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ (เดิม) จึงเปลี่ยนสถานะเป็น “คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น” ได้จัดการเรียนการสอน โดยมีหลักสูตรที่มุ่งเน้นสร้างนักปฏิบัติการด้านสิ่งทอและแฟชั่นที่ตอบสนองภาครัฐและเอกชนเช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมกรมพัฒนาฝีมือแรงงานสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ. 2548-2551 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพโดยมีเป้าประสงค์ผลิตคนให้เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เป็นคนดีมีคุณภาพมีศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขันมีคุณธรรมจริยธรรม (รหัสกลยุทธ์ 02-04-016 และ 02-04-020) และสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 :การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้โดยมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม (รหัสกลยุทธ์ 03-14-089 และ 03-14-090) นอกจากนี้

คณะอุตสาหกรรมออกแบบสิ่งทอและแฟชั่นได้มีจุดเน้นในการพัฒนา คือการจัดการศึกษาด้านสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของรัฐบาล เรื่องอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเครื่องหนังและเครื่องประดับวางเป้าเป็นศูนย์กลางแฟชั่นสำหรับเขตร้อนของโลกโดยมีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีศักยภาพและเป็นที่ยอมรับทางด้านสิ่งทอและแฟชั่นนอกจากนี้ยังตอบสนองนโยบายกรุงเทพฯเมืองแฟชั่นและหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของรัฐบาล

จากเหตุผลดังกล่าวคณะฯ จึงปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และโอนย้ายนักศึกษาบริหารทุกสาขาวิชาไปเรียนที่คณะบริหารธุรกิจ ปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพเดิมที่มีการบริหารหลักสูตรโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มาเป็นหลักสูตรประจำคณะฯ คือหลักสูตรปริญญาตรี (เทคโนโลยีบัณฑิต) 4 สาขา ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ
3. สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ
4. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

(คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น. 2563 : ออนไลน์)

2.3 ทฤษฎีกลุ่ม (Group Theory)

มนตรี เจนวิทย์การ อ่างใน วินัย ผลเจริญ กล่าวถึงทฤษฎีกลุ่ม ในกระบวนการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ว่า ทฤษฎีกลุ่มมีความเชื่อพื้นฐานว่าถ้าเราสามารถเข้าใจกิจกรรมของกลุ่มและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ได้แล้วเราก็จะเข้าใจการเมือง อีกทั้งสามารถอธิบายและวิเคราะห์การเมืองได้นักทฤษฎีกลุ่มเห็นว่ากลุ่มมีความสำคัญมากในระบบการเมืองและทฤษฎีกลุ่มก็มีประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจทางการเมือง อาร์เธอร์ เบนท์ลีย์ (Arthur Bentley) นักคิดที่ถือกันว่าเป็นบิดาของการศึกษารัฐศาสตร์แนวกลุ่มถึงกับกล่าวว่า ถ้าเราเข้าใจเรื่องกลุ่มอย่างเพียงพอแล้วเราจะเข้าใจทุกอย่าง เราจะสามารถเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างสมบูรณ์ (มนตรี เจนวิทย์การ. 2540 : 505-506)

เดวิด ทรูแมน (David Truman) ก็เป็นนักวิชาการอีกคนหนึ่งที่มีความสำคัญกับกลุ่ม เขากล่าวว่าคนเราไม่ว่าเราจะสังเกตที่ไหนก็ตาม ก็จะพบว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีส่วนร่วมในแบบแผนปฏิสัมพันธ์ที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบที่เรียกว่ากลุ่ม ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอำนาจ ซึ่งสามารถแสดงออกได้ 2 ทางคือ 1) กลุ่มใช้อำนาจต่อสมาชิกของกลุ่ม 2) ถ้าเป็นกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มนั้นก็จะมีอำนาจต่อกลุ่มอื่นๆ ในสังคม (Truman. 1971 :32) และการที่คนเราจะมีส่วนในผลประโยชน์ร่วมกันได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกของกลุ่มมีทัศนคติร่วมกัน โดยนัยนี้เราจะเห็นได้ว่าเรื่องของผลประโยชน์ (Interests) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ (Power) และทัศนคติ (Attitude) อย่างใกล้ชิด การที่

สมาชิกกลุ่มมีทัศนคติร่วมกัน พร้อมทั้งรับรู้และมีผลประโยชน์ร่วมกัน ถือว่าเป็นฐานอำนาจของกลุ่มอย่างหนึ่ง และเมื่อกลุ่มใช้ฐานอำนาจนี้รวมตัวกันเรียกร้องผลประโยชน์จากสถาบันหรือหน่วยงานของรัฐบาล ทูรแมนก็มองว่ากลุ่มผลประโยชน์เช่นนี้เป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง (วินัย ผลเจริญ. 2561 : 5)

2.4 ทฤษฎีมาสโลว์

เมธา ทริมเทพาธิป กล่าวถึงทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of need) ดังนี้ แอברהฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นนักจิตวิทยาและนักมนุษยวิทยาซึ่งได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษามาเป็นพื้นฐานในการเสนอทฤษฎีที่อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการเป็นระดับต่างๆ กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีมาสโลว์ ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากพื้นฐานไปยังระดับสูงสุด ซึ่งถือเป็นฐานคิดหรือสมมติฐานของทฤษฎี กล่าวคือ

1. มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีวันสิ้นสุด และมากขึ้นเรื่อยๆ สิ่งที่มนุษย์ต้องการขึ้นอยู่กับสิ่งที่เขาได้รับ หรือมีอยู่แล้ว เมื่อความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็ยังมีความต้องการนั้นต่อไป เช่น ความต้องการในปัจจุบันที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เป็นต้น

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจพฤติกรรมของมนุษย์อีก แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับของความสำคัญแตกต่างกัน ความต้องการมีหลายด้าน บุคคลมีการแบ่งระดับความสำคัญ ความเร่งด่วนต่อชีวิตแตกต่างกัน และจะแสดงพฤติกรรมที่นำไปสู่ความต้องการที่มีความสำคัญมากกว่าก่อนเสมอ

แต่เดิมนั้น ทฤษฎีลำดับชั้นแห่งความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่

- 1) ความต้องการทางร่างกายหรือสรีระ (Physiological Needs)
- 2) ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety Needs)
- 3) ความต้องการความรักและความผูกพัน (Love and Belonging Needs)
- 4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs)
- 5) ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ (Need for self-actualization)

ความหมายของความต้องการพื้นฐาน 5 ชนิด ตามทฤษฎีของมาสโลว์

ความต้องการทางร่างกายหรือสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศและกรพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และเป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

ความต้องการความรักและความผูกพัน (Love and Belonging Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความผูกพันกับผู้อื่นหรือมีความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกวาดนเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในการต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องและนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้จะรู้สึกวาดนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ (Need for self-actualization) มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า “Self Actualization” ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีและส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือการมีสติที่จะยอมรับว่าตนในใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองได้เผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization” อย่างสมบูรณ์

โดยทั่วไป บุคคลดำเนินชีวิตเพื่อแสวงหาสิ่งที่ตอบสนองความต้องการทางกายในขั้นที่ 1 และความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในขั้นที่ 2 ได้ไม่ยาก รวมทั้งแสวงหาความรักและความผูกพันในขั้นที่ 3 ค่อนข้างยาก อย่างไรก็ตาม ความต้องการทั้ง 4 ขั้น ถือเป็นสิ่งบุคคลปรารถนา และถ้าไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้ชีวิตขาดสมดุลหรือบกพร่องในส่วนนั้น มาสโลว์ให้ชื่อความต้องการทั้ง 4 นี้ว่า “ความต้องการที่ขาดแคลน” (Deficit Needs) ซึ่งบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองจึงจะทำให้รู้สึกเต็มอิ่มหรืออยู่ในสภาวะสมดุล และเมื่ออยู่ในสภาวะดังกล่าว (เต็มอิ่ม สมดุล) ความต้องการเหล่านั้นก็จะหมดไป แต่สำหรับความต้องการในขั้นที่ 5 เป็นความต้องการที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความต้องการขาดแคลนหรือความบกพร่องที่บุคคลต้องแสวงหามาเติมเพื่อไม่ให้ชีวิตขาดสมดุล แต่เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง (Growth Need) หรือเป็นตัวตนของตัวเองอย่างสมบูรณ์ (Being Need) โดยไม่ว่าจะได้รับการตอบสนองอย่างไรก็ตาม ความต้องการในขั้นนี้จะไม่มีวันหมดสิ้น มีแต่จะผลักดันให้บุคคลคิดค้น แสวงหา และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ

ทฤษฎีของมาสโลว์ถึงแม้จะสร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้กับวงการจิตวิทยาในการอธิบายธรรมชาติ ความต้องการของมนุษย์ และการจูงใจ รวมทั้งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาค้นคว้าและนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายสาขาวิชาซึ่ก็ก็ตาม แต่ก็มีข้อวิพากษ์วิจารณ์จากนักจิตวิทยาในหลายๆ ประเด็น อาทิ เรื่องลำดับขั้นของความต้องการที่มาสโลว์เชื่อว่าความต้องการในขั้นต้นต้องได้รับการตอบสนองก่อน บุคคลจึงจะเกิดความต้องการในลำดับขั้นถัดไป ซึ่งในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏจะเห็นได้ว่ามีหลายกรณีที่เกิดการข้ามขั้น เช่น บุคคลไม่ได้สนใจที่จะตอบสนองความต้องการทางกายหรือความมั่นคงปลอดภัยของตนเอง ได้แก่ การไม่รับประทานอาหารหรือการอดนอนหลายๆ วัน เพียงเพื่อเอาชนะผู้อื่นให้ได้ หรือเพียงเพื่อต้องการแก้ปัญหาที่ประสบความสำเร็จหรือเพียงเพื่อแสวงหาคำตอบบางอย่างให้กับตนเองเท่านั้น และยังพบว่ามีหลายกรณีเช่นกันที่บุคคลเกิดความต้องการสลับขั้นไปมา นอกจากนี้ยังมีบ่อยครั้งที่แรงผลักดันพฤติกรรมของบุคคลมิได้เกิดจากความต้องการเพียงขั้นใดขั้นหนึ่งเท่านั้น แต่เกิดจากความต้องการหลายๆ ขั้นรวมกัน

ในปัจจุบัน ความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ได้ถูกแบ่งออกเป็น 8 ชั้น ของความต้องการ (Maslow's Hierarchy of Needs pyramid) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางร่างกาย (physiological needs) เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย ตลอดจนมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (need for safety) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความ

ต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองในลักษณะนี้ทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ กฎระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพแรงงาน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ฯลฯ

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการยอมรับ (need for love and acceptance) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิด ผูกพัน ความต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ความต้องการนับถือตนเองและได้รับการเคารพจากผู้อื่น (need for self-esteem) เมื่อความต้องการความรักและการยอมรับได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสภาพของตัวสูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างความนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตนเองและมีเกียรติ ความต้องการเหล่านี้เช่น ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูงงานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ ฯลฯ

ขั้นที่ 5 ความต้องการรู้และเข้าใจตนเอง (knowledge and understanding needs) ในด้านความสามารถ ความสนใจ สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ทำแล้วเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมอย่างแท้จริง โดยไม่ยึดติดกับตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน แต่ทำทุกอย่างที่เป็นความสบายใจของตนเอง และเกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น

ขั้นที่ 6 ความต้องการเข้าถึงสุนทรียะความงามของชีวิต (need for aesthetics/beauty) มีความสามารถในการมองเห็นสิ่งสวยงามที่อยู่รอบตัวที่คนอื่นมองไม่เห็น เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่าตนเองและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนสวยงามและมีคุณค่าในตนเอง

ขั้นที่ 7 ความต้องการเข้าถึงศักยภาพแห่งตน (self-actualization needs) คือ ต้องการจะเต็มเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาของตนเอง ความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการทำงาน

ขั้นที่ 8 ความต้องการเป็นบุคคลที่ยอดเยี่ยมในการอุทิศตนเพื่อมวลมนุษยชาติ (transcendence) เป็นอัจฉริยะบุคคลที่สามารถสร้างประโยชน์ให้กับมนุษยชาติอย่างถึงที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ มีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น

ความต้องการทั้ง 8 อย่างเหล่านี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (deficiency needs) เป็นความต้องการระดับพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย ปัจจุบันนับว่าความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต การเข้าถึงโซเชียลมีเดียจะรวมอยู่ขั้นนี้ อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการความก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง (growth needs) ได้แก่

ความต้องการทางสังคม เกียรติยศ ชื่อเสียง และความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่าความต้องการระดับต่ำจะได้รับการตอบสนองจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเองในการอธิบายองค์ประกอบของแรงจูงใจซึ่งมีการพัฒนาในระยะหลังๆ จนถึงความต้องการเป็นบุคคลที่ยอดเยี่ยมในการอุทิศตนเพื่อมวลมนุษยชาติ

การแบ่งลำดับชั้นความต้องการเป็น 8 ชั้นนี้ ก่อให้เกิดประเด็นโต้แย้งจากนักจิตวิทยาหลายท่านที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดลำดับแบบนี้ เพราะคิดว่า self-actualization เป็นกระบวนการที่คนเราทุกคนที่ได้รับความพอใจในความต้องการพื้นฐาน 4 ประเภทแล้วเสาะแสวงหาอยู่เสมอโดยไม่มีจุดจบ จึงเป็นการยากที่จะเชื่อว่าคนเราจะต้องถึงขั้น self-actualization อย่างสมบูรณ์ก่อนที่จะมีความต้องการทางสติปัญญาหรือความต้องการรู้และเข้าใจตนเอง อีกประการหนึ่ง มาสโลว์ได้เขียนไว้ในหนังสือของท่านว่า ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (ความอิสระที่จะสำรวจสิ่งแวดล้อมหาข้อมูล) เป็นความต้องการที่จำเป็นที่จะมีก่อน (Precondition) เพื่อจะมีพฤติกรรมสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างอื่น ดังนั้น ในหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับความต้องการทฤษฎีของมาสโลว์ในทศวรรษที่แล้ว เป็นต้นมา จึงใส่ self-actualization เป็นลำดับขั้นสูงสุดของความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์ (เมธา ทริมเทพาธิป. 2563 : ออนไลน์)

2.5 กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) ของวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษา

กระบวนการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ(Active Learning) คือกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือกระทำเอง คิดเอง แก้ปัญหาเองและนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้ ซึ่งมีผู้ให้เรียกวิธีการเรียนรู้แบบนี้ว่า เป็นการเรียนรู้เชิงรุกบ้าง เป็นการเรียนรู้วิธีการเรียนบ้าง (Learning How to Learn) เป็นการเรียนรู้ในระดับลึก ผู้เรียนสามารถสร้างเข้าใจและค้นหาและสร้างความรู้เองได้

การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษาจะต้องเป็นวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตดังนั้นการที่จะทำให้เกิดวัฒนธรรมประชาธิปไตยเกิดขึ้นในคนไทย สังคมไทยได้จะต้องเสริมสร้างตั้งแต่ปฐมวัยจนพัฒนาเป็นวิถีชีวิตและความเชื่อกลายเป็นนิสัยในชีวิตประจำวันนั่นเอง ตัวอย่างวัฒนธรรมการเข้าแถวหรือเข้าคิวของชาวญี่ปุ่นที่เป็นแบบอย่างป็นวิถีชีวิตตัวอย่างน่าสนใจมากแม้จะเกิดภัยพิบัติร้ายแรงหรือเผชิญวิกฤติอย่างไรก็ตามวัฒนธรรมการเรียงลำดับของชาวญี่ปุ่นจะดำรงอยู่อย่างมั่นคงเสมอสะท้อนให้เห็นความเสมอภาคและเท่าเทียมกันและเคารพซึ่งกันและกัน

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดทำข้อเสนอว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษาไว้อย่างน่าสนใจ(กรมวัฒนธรรม. 2559 : 5-6) และจะได้อธิบายรายละเอียดประกอบกับเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

สถานศึกษาที่มีวัฒนธรรมประชาธิปไตยมีแนวทางประพฤติปฏิบัติดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและสนับสนุนกิจกรรมของสภานักเรียน นิสิตและนักศึกษา

2) สอนและฝึกหัดให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รู้จักการทำงานเป็นกลุ่มและการรับฟังความเห็นและเหตุผลของผู้อื่น

3) เสริมสร้างให้ครูอาจารย์ นักเรียน นิสิตและนักศึกษามีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อหน้าที่

4) ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลและรักใคร่ปรองดองกันในสถานศึกษา

5) กระตุ้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมของสถานนักเรียน นิสิต และนักศึกษา กิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมของชุมชน

ข้อเสนอของกรมวัฒนธรรมนั้นหากพิจารณาเพียงเนื้อหาและประเด็นการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมประชาธิปไตยทุกคนจะตอบตรงกันว่าทำแล้ว ทำอยู่แล้วและทำทุกประเด็นแล้วซึ่งก็ไม่ผิดแต่ก็ไม่ถูกต้องตามกระบวนการเรียนรู้วัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบปฏิบัติการกล่าวคือกิจกรรมหรือรูปแบบการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยในสถานศึกษาที่ผ่านมานั้น เป็นเพียงพิธีกรรมและรูปแบบเรียนเพียงให้รู้หรือเรียนเพียงให้ผ่านไม่สนใจว่าหัวใจของกิจกรรมดังกล่าวคืออะไร ถูกปลูกฝังในตัวผู้เรียนหรือไม่ แสดงออกเป็นเชิงพฤติกรรมต่อสาธารณะและเป็นนิสัยอย่างไร พัฒนาไปเป็นกติกาของครอบครัว สังคม ชุมชนและประเทศอย่างไร ไม่มีการวัดผลและประเมินผลตลอดจนการติดตามผลดังกล่าวในระดับผู้เรียน ระดับสถานศึกษาและระดับประเทศแต่อย่างใด

ผลผลิตของการเรียนรู้วัฒนธรรมประชาธิปไตยของไทยที่ผ่านจึงเป็นประชาธิปไตยจากตำราจากห้องเรียน จากรับฟังต่อ ๆ กันมาเป็นประชาธิปไตยท่องจำมากกว่าประชาธิปไตยในจิตวิญญาณแล้วจะทำอย่างไร (ตวง อันทะชัย. มปป. : 8 - 9).

2.6 อำนาจ

นฤพนธ์ ตัวงวิเศษ ได้อธิบายถึงคำว่า อำนาจ ในศัพท์ทางมานุษยวิทยา ดังนี้ แม็กซ์ เวเบอร์ อธิบายว่าอำนาจหมายถึงแนวโน้มของบุคคลที่ต้องการต่อต้านขัดขืนในสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในสังคม เวเบอร์เชื่อว่าการใช้อำนาจครอบงำคือรูปแบบปกติของความสัมพันธ์เชิงอำนาจซึ่งจะถูกเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ที่ขึ้นอยู่กับคำสั่งและความแตกต่าง ความสัมพันธ์นี้เป็นปัญหาหลักของการวิเคราะห์สังคม แหล่งที่มาของอำนาจอาจเป็นทั้งผลผลิต และวิธีการจัดการ เช่น รูปแบบการปกครองต่างๆ ส่วน คาร์ล มาร์กซสนใจอำนาจในมิติเรื่องการกดขี่ข่มเหงและการฉวยประโยชน์ของผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง มาร์กซอธิบายให้เห็นถึงวิธีการผลิตของสังคมและวิธีการที่มีการควบคุมและใช้ประโยชน์จากผลผลิตนั้นซึ่งจะทำให้เห็นการกดขี่ การควบคุมการผลิตจะกลายเป็น

รูปแบบการปกครองทรัพย์สิน และความสัมพันธ์ทางสังคมจากการผลิต ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของอำนาจ และวัตถุประสงค์ของซึ่งนำไปสู่การแย่งชิงอำนาจ

อิมิล เดอร์ไคม์เชื่อว่าสังคมและสถาบันทางสังคมเป็นหน่วยที่จรรโลงบุคคลให้ดำรงอยู่ได้ สิ่งที่เดอร์ไคม์สนใจคือการค้นหาความสัมพันธ์เชิงหน้าที่ระหว่างสถาบันต่างๆ ดังนั้น ถึงแม้ว่าทัศนะของเดอร์ไคม์จะไม่ปิดกั้นเรื่องอำนาจและการแข่งขันระหว่างปัจเจก แต่เดอร์ไคม์ก็ไม่ได้อธิบายให้เห็นการสนทนาเชิงอำนาจของปัจเจกที่ทำให้สถาบันทางสังคมดำรงอยู่ เนื่องจากเดอร์ไคม์สนใจมิติอำนาจด้านเดียวที่เป็นเรื่องของความนิยมตัวเองของสถาบันทางสังคม ส่วนแนวคิดเรื่องอำนาจในทัศนะของเดอร์ไคม์จะหมายถึง “อำนาจทางสังคม” มิใช่การต่อสู้แข่งขันระหว่างปัจเจกที่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน

อำนาจก่อให้เกิดการจัดประเภทของการส่งต่อข้อมูล เช่น การส่งเชิงเศรษฐศาสตร์ การเมืองหรือศาสนา นอกจากนั้นยังทำให้เกิดระบบของสังคม หรือพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ต่างๆ อำนาจจึงทำให้เกิดพันธสัญญาของการวิเคราะห์แบบองค์รวมซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของมานุษยวิทยา ถึงแม้ว่าอำนาจจะใช้เน้นเรื่องความขัดแย้งและการไม่ลงรอยทางสังคม แนวคิดเรื่องอำนาจช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคม

อำนาจประกอบด้วยกำบังควบคุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การวิเคราะห์อำนาจแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ หนึ่ง การควบคุมทรัพยากรที่จะนำมาใช้เพื่อบรรลุเป้าหมาย สอง ยุทธวิธีของการใช้อำนาจจากตัวแทนต่างๆ และ สามผลที่ตามมาหรือวิธีการตอบโต้จากกลุ่มคนที่ถูกกดขี่ข่มเหง อำนาจในสามลักษณะนี้ได้รับความสนใจมาก แต่การวิเคราะห์ในแต่ละส่วนเป็นการวิเคราะห์แบบกว้างๆ เช่น วิเคราะห์ด้วยทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ ซึ่งสนใจที่จะวิเคราะห์ระบบการเมืองในช่วงที่มีความสงบ เนื่องจากสถาบันต่างๆทำงานสอดประสานกัน แต่แนวทฤษฎีนี้จะไม่สนใจยุทธวิธีของการปฏิสัมพันธ์ นอกจากศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ นอกจากนั้น นักมานุษยวิทยาที่สนใจศึกษาเรื่องตัวแทน ที่มาจากสถาบันหรือบุคคล ตั้งคำถามที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์รูปแบบอำนาจ 3 แบบนี้ เพื่ออธิบายว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจจะถูกพัฒนาขึ้นภายใต้การควบคุมกดขี่ของผู้ปกครอง ซึ่งจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติของตัวแทนต่างๆ อาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์อำนาจค่อยๆ เปลี่ยนจากการศึกษาเรื่องการใช้ทรัพยากรไปสู่เรื่องยุทธวิธีที่ส่งผลกระทบต่อในส่วนตัวต่างๆ แนวโน้มการศึกษาอำนาจจึงซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาว่าอำนาจเกี่ยวข้องกับการกดขี่บังคับ

ทรัพยากรเคยถูกแบ่งเป็นสองลักษณะ คือ ทรัพยากรที่เป็นวัตถุ และที่เป็นสัญลักษณ์ อย่างไรก็ตามการอธิบายถึงทรัพยากรทั้งสองแบบนี้มีได้อธิบายด้วยแนวคิดที่ต่างกัน แต่มักจะเป็นการชี้ให้เห็นภาพของอำนาจที่ปรากฏอยู่ ที่ดินทางเกษตรกรรมคือทรัพยากรที่มักจะถูกหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์ แต่ที่ดินก็ยังเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงอำนาจและผู้ที่อยู่ใต้อำนาจด้วย เช่นเดียวกัน การขับไล่ออกจากศาสนาก็เป็นการใช้ทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ แต่การกระทำดังกล่าวยังมีนัยยะทางเศรษฐกิจด้วย ความสำคัญของทรัพยากรที่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีส่วนสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจชี้ให้เห็นว่า

อำนาจทุกรูปแบบมีผลกระทบต่ออุดมการณ์ความคิดและการกระทำต่างๆ อำนาจจะถูกใช้เพื่อทำลายสถาบันและความคิด ตัวแทนของอำนาจมักก็จะเกิดความขุ่นเคืองโดยการกระทำของพวกอนุรักษนิยม อำนาจจึงผูกติดอยู่กับทรัพยากรที่จับต้องได้และทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้อาจไม่ถูกควบคุมทางสังคมเสมอไป

ทรัพยากรวัตถุและสัญลักษณ์ บางครั้งอาจถูกมองเป็นส่วนสำคัญในการสร้างอำนาจ 3 ประเภท คือ อำนาจเศรษฐกิจ อำนาจความคิด และอำนาจที่ใช้บังคับ ส่วนที่เป็นอำนาจที่ใช้บังคับมักจะเป็นอำนาจเชิงสัญลักษณ์ที่เป็นอิสระ ส่วนอำนาจเชิงความคิดและเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นเมื่อมีการแลกเปลี่ยนแบบต่างตอบแทน ในขณะที่อำนาจที่ใช้บังคับไม่จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยน ตัวอย่างเช่น แรงงานทำงานเพื่อแลกกับค่าแรง หรือลูกน้องแสดงความจงรักภักดีต่อเจ้านายเพื่อหวังให้เจ้านายคุ้มครองดูแล รูปแบบการบังคับดังกล่าวนี้วางอยู่บนพื้นฐานการแลกเปลี่ยน ถ้าบุคคลเข้าใจกฎกติกาดังกล่าว บุคคลก็จะได้รับการเชิดชูโดยมีคนอยู่ใต้อำนาจ อำนาจที่ใช้บังคับจึงไม่ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยน แต่อำนาจเชิงบังคับจะถูกแสดงออกเมื่อมีการฝ่าฝืน อำนาจเชิงบังคับเป็นรูปแบบหนึ่งของอำนาจที่เป็นสัญลักษณ์ที่ไม่ต้องอ้างอิงสิ่งใด อำนาจแบบนี้จะเห็นจากการใช้ความรุนแรงเมื่อคนในวัฒนธรรมนั้นไม่เคารพเชื่อฟังหรือปฏิบัติตาม

นอกจากนั้นยุทธวิธีของการใช้อำนาจบังคับ มักจะเกี่ยวข้องกับการแสดงออกที่เห็นชัดเจน ซึ่งเต็มไปด้วยความหวาดกลัวต่อความรุนแรงท่ามกลางหมู่ประชาชนที่ถูกควบคุม อาจกล่าวได้ว่า อำนาจเชิงบังคับนี้อาจเป็นที่รับรู้ในหมู่ประชาชนหรือไม่ก็ได้ แต่ยุทธการหรือวิธีการของการใช้อำนาจบังคับมักจะเป็นที่รับรู้กันทั่วไป นักสังคมวิทยาชื่อทาลคอตต์ พาร์สัน ได้แบ่งประเภทผลกระทบของอำนาจเป็น 3 แบบ คืออำนาจความคิดจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติสิ่งการ อำนาจเศรษฐกิจก่อให้เกิดผลกระทบเรื่องความแตกต่างของฐานะ และอำนาจเชิงบังคับก่อให้เกิดผลกระทบเรื่องความแปลกแยก แต่การจัดประเภทแบบนี้ นักมานุษยวิทยามีได้นำมาใช้ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบกับอำนาจทั้งสามแบบนี้มีปัญหา ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการสั่งการจะทำให้เกิดการปะทะสังสรรค์ของบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งในและวัฒนธรรมจะเกิดแตกต่างกัน

เวเบอร์แยกรูปแบบอำนาจเป็น 3 แบบ คือ อำนาจจารีตประเพณี อำนาจผู้นำ และอำนาจแบบเหตุผล อำนาจแต่ละแบบจะมีวิธีคิดที่แตกต่างกัน กล่าวคือ อำนาจแบบจารีตประเพณีเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเรื่องของธรรมชาติ อำนาจผู้นำจะเป็นอำนาจของคนๆเดียวที่ออกคำสั่ง ส่วนอำนาจแบบเหตุผลคืออำนาจที่มีการบริหารจัดการ แต่ละอำนาจจะขึ้นอยู่กับทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเชื่อมโยงถึงรูปแบบการจัดการทางสังคม เช่นระบบราชการ การปกครองที่มีผู้ช่วยเป็นใหญ่ หรือองค์กรทางศาสนา อำนาจตามความคิดของเวเบอร์ถูกนำไปใช้โดยนักมานุษยวิทยาในทศวรรษที่ 1950 โดยเฉพาะการศึกษาของเอ็ดมันด์ ลีช, เฟรดริก บาร์ท และวิกเตอร์ เทอร์เนอร์ นักมานุษยวิทยาเหล่านี้อธิบายให้เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงของหลายสถาบัน

ทางสังคม นักมานุษยวิทยาการเมืองในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 และ 1960 จึงหันเหออกจากแนวคิดของเรดคลิฟฟ์-บราวน์ ซึ่งเคยอธิบายว่าองค์กรทางการเมืองเป็นองค์กรที่จัดระเบียบสังคมหรือทำให้ระเบียบดำรงอยู่ได้โดยการใช้อำนาจบังคับ หรือใช้กำลังควบคุม นักมานุษยวิทยาสมัยหลังเชื่อว่าการต่อสู้ทางการเมืองเกี่ยวข้องกับองค์กรทางสังคมที่มีความหลากหลายและผันแปร และชี้ให้เห็นว่าองค์กรเหล่านี้เป็นแหล่งของทรัพยากรเชิงอำนาจ

การศึกษายุทธวิธีของการใช้อำนาจอาจแยกได้ 2 ลักษณะ คือ หนึ่งศึกษาจากการแสดงเชิงนามธรรมในเกมส์อำนาจ และสองศึกษาจากการกระทำของบุคคลกลุ่มต่างๆในมิติประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ทฤษฎีเกี่ยวกับเกมส์อำนาจจะเป็นการศึกษาเรื่องพันธมิตร คู่ต่อสู้ และเวลา “เกมส์อำนาจ” หมายถึงการแสวงหาอำนาจ การธำรงรักษาอำนาจ และการขยายอำนาจออกไปให้มากที่สุด โดยใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด เกมส์อำนาจเป็นนามธรรมและต้องคิดคำนวณ ถึงแม้ว่านักมานุษยวิทยาหลายคนจะลังเลที่จะใช้แนวคิดนี้ แต่พวกเขาก็ใช้แนวคิดนี้แบบหลวมๆโดยการใช้เพื่อสำรวจสถานการณ์และระบบการเมืองที่หลากหลาย เช่น การศึกษาของอีแวนส์-พริทชาร์ด(1940) เป็นการศึกษาคู่ต่อสู้ในสังคมที่นับญาติข้างพ่อ การศึกษาของเทอร์เนอร์(1957) ศึกษายุทธวิธีทางการเมืองของการสืบทายาทข้างแม่และการตั้งถิ่นฐานอยู่กับฝ่ายผู้ชาย การศึกษาของลีช(1954) ศึกษากระบวนการและการทำงานซึ่งทำให้เกิดการจัดลำดับช่วงชั้นทางสังคม หรือทำให้บุคคลมีความเท่าเทียมกัน

การศึกษายุทธวิธีโต้ตอบของผู้ที่ถูกกดขี่ข่มเหงหรืออยู่ใต้อำนาจ เพิ่งได้รับความสนใจเมื่อไม่นานนี้ การศึกษาในประเด็นดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการเห็นความสำคัญของกระบวนการต่อต้านขัดขืนของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การศึกษาของเจมส์ ซี สก็อตต์(1985)ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ถูกกดขี่เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้ที่ถูกกดขี่เหล่านี้ก็มีวิธีการของตนเองที่จะสร้างอำนาจขึ้นมาต่อสู้กับผู้ปกครอง การศึกษาของลีช(1954) อธิบายว่าบุคคลต้องเผชิญหน้ากับทางเลือกของการกระทำ และนำการกระทำนั้นมาเป็นเครื่องมือให้ได้อำนาจ แนวคิดนี้ทำให้ลีชอธิบายสังคมของชาวคะฉิ่นซึ่งมีความไม่มั่นคงและความเคลื่อนไหวจากชาวบ้าน แนวคิดนี้ทำให้นักมานุษยวิทยาศึกษาอำนาจในบริบททางวัฒนธรรมที่ขึ้นอยู่กับรูปแบบของอำนาจในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม แนวคิดที่มีอิทธิพลของลีช คือความเชื่อเกี่ยวกับการกดขี่ครอบงำ และความต้องการที่จะปลดปล่อยตัวเองจากการครอบงำ

การศึกษาทางชาติพันธุ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของกลุ่มคนต่างๆซึ่งดิ้นรนต่อสู้เพื่อที่จะปลดปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระ และมีอำนาจในตัวเอง การศึกษาของลีชอาจยกคำว่า “อำนาจ” ขึ้นมาซึ่งชวนให้สับสนได้ ถ้าอำนาจในที่นี้ไม่มีขอบเขตแค่การกดขี่ข่มเหง อำนาจอาจหมายถึงอิสระ หรือความรู้ซึ่งพบอยู่ในการศึกษาทางมานุษยวิทยา แต่อำนาจไม่ควรเทียบเท่ากับความรู้ แต่อำนาจคือ

ผลลัพธ์จากความรู้และสภาพทั่วไปก่อนที่จะมีความรู้ อำนาจมิใช่อิสระ เป็นอำนาจคือบริบทที่ช่วยสร้างความหมายให้กับความเป็นอิสระ

แนวคิดของแอนโทนีโอ แกรมซี เกี่ยวกับเรื่อง hegemony และแนวคิดของมิเชล ฟูโกต์เรื่องวาทกรรม คำว่า hegemony เป็นการอธิบายให้เห็นรูปแบบการควบคุมที่มีได้มาจากอำนาจรัฐ แต่การควบคุมนี้ทำให้เกิดอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันของฐานะบุคคล ส่วนวาทกรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างระบบความรู้ การสร้างคำอธิบายและอำนาจ รูปแบบอำนาจที่หลากหลายนี้มีส่วนควบคุมและกำหนด “ความจริง” แนวคิดทั้งสองนี้ค่อนข้างยากต่อการทำความเข้าใจ หากกล่าวว่าอำนาจมีส่วนสร้างความจริง ผู้วิเคราะห์ก็ต้องแยกให้เห็นว่าอำนาจที่เป็นรูปธรรมต่างจากอำนาจเชิงนามธรรมอย่างไร

ถ้าการวิเคราะห์สนใจแค่เรื่องอำนาจ ซึ่งถูกใช้โดยบุคคลหรือกลุ่มคนผ่านการใช้ทรัพยากรเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง ดังนั้นจำเป็นต้องทำความเข้าใจว่าอำนาจมิใช่เรื่องราวทั้งหมดในชีวิตมนุษย์ แต่การวิเคราะห์อำนาจต้องคำนึงถึงพลังทางสังคมซึ่งอาจทำให้อำนาจเปลี่ยนไป ประสพการณ์ของการกดขี่ข่มเหงไม่เพียงแต่เป็นการสั่งให้เกิดอำนาจเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ทำให้มีอำนาจหลายแบบ หรือการไม่มีอำนาจก็ได้ อำนาจที่หลากหลายเป็นส่วนหนึ่งในความเป็นมนุษย์ ดังนั้นการมีอำนาจเบ็ดเสร็จโดยคนๆเดียวจึงเป็นเรื่องยากและไม่สมบูรณ์ การควบคุมทางสังคมแบบเบ็ดเสร็จจึงเป็นเกิดขึ้นจริงได้ยาก เหตุผลของสิ่งนี้ก็คือความสัมพันธ์ของการยอมอยู่ใต้อำนาจและเหนืออำนาจเป็นการเสริมความมั่นคงของกันและกัน ซึ่งสำคัญยิ่งกว่าการถูกสั่งการโดยตรงจากผู้มีอำนาจ

นอกจากนั้น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจยังพัฒนาขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่การใช้อำนาจบีบบังคับพร้อมจะทำงานได้ กล่าวคือ การใช้อำนาจบังคับได้แทรกตัวอยู่ในส่วนต่างๆของสังคมแล้ว เหตุผลนี้ทำให้ฟูโกต์อธิบายว่าการศึกษอำนาจจำเป็นต้องศึกษาจากบริบทประวัติศาสตร์ ซึ่งฟูโกต์ได้สำรวจวิธีการที่อำนาจหยั่งรากลึก ปัจจัยที่ต่างกันสองด้าน ด้านหนึ่งเชื่อว่าสังคมมีอยู่จริง อีกด้านหนึ่งเชื่อว่าอำนาจถูกสร้างขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่การเปลี่ยนความหมายของอำนาจที่ขึ้นอยู่กับข้อมูลภาคสนาม นักวิจัยมักจะเขียนคำว่าอำนาจในภาษาอังกฤษว่า Power เพราะมีความเข้าใจว่าการยอมอยู่ใต้อำนาจ เสมือนกับการใช้อำนาจกดขี่ข่มเหง อย่างไรก็ตาม นักวิจัยมักจะคิดเช่นนี้ก็ต่อเมื่อเจอความเสี่ยง เพราะอำนาจเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะทำให้เกิดอำนาจ อำนาจเป็นเรื่องของมนุษย์และความเป็นไปได้ต่างๆของความตั้งใจที่มนุษย์ก่อขึ้น ซึ่งเรื่องต่างๆเหล่านี้จะพบเห็นการใช้อำนาจทั้งที่ตั้งใจและมีได้ตั้งใจ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. 2563 : ออนไลน์)

2.7 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและความต้องการ การแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์

ในรายงานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 ของจตุรวัฒน์ ฝนิกรรัมย์ (2557) กล่าวถึง แรงจูงใจและความต้องการ การแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ดังนี้ การแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ มีสาเหตุมาจากแรงจูงใจและความต้องการ แรงจูงใจ อย่างเดียวกันยังทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมแตกต่างกันไป แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ และความต้อการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

แรงจูงใจ ความหมายของแรงจูงใจ มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลายประการ ดังนี้ แรงจูงใจ คือ พฤติกรรมที่สนองความต้องการของ มนุษย์ และเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่จุดมุ่งหมาย ปลายทาง แรงจูงใจ คือ กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ แรงจูงใจ หรือ Motivation เป็นกระบวนการ ที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าให้มีพฤติกรรมมุ่งไปสู่จุดหมาย ปลายทาง เพราะแรงจูงใจเกี่ยวข้องถึง ความต้องการ ความปรารถนา แรงกระตุ้น จุดมุ่งหมาย และสถานการณ์เฉพาะอย่างที่เกิดในขณะนั้น ในชีวิตประจำวันสิ่งสำคัญที่จะทำให้คนเกิดความมานะ พากเพียรตั้งใจทำงาน บุคคลนั้นจำเป็นต้อง ได้รับ แรงจูงใจ เพื่อเป็นพลังผลักดันให้คนทำกิจกรรม หรือทำสิ่งต่างๆ พลังจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ สถานการณ์ และตัวบุคคลถ้าบุคคลมีแรงจูงใจมาก พฤติกรรมก็จะมีมากและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจเป็นสำคัญ

กระบวนการของแรงจูงใจกระบวนการของแรงจูงใจ มีดังนี้ ร่างกายเกิดความต้อการเกิดแรงขับเคลื่อนกระทำพฤติกรรมเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ ความต้อการได้รับการตอบสนองแรงขับเคลื่อน

องค์ประกอบของแรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

แรงจูงใจ (Motivation) ได้แก่ ความปรารถนาหรือสิ่งกระตุ้นให้อินทรีย์ กระทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งบุคคลถือว่ามีคุณค่าต่อตนเอง โดยผ่านการ เรียนรู้แรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้

สิ่งจูงใจ (Incentive) คือ สิ่งเร้าที่จะชักนำหรือจูงใจ และกำหนดทิศทางให้ บุคคลแสดง พฤติกรรมออกมา สิ่งจูงใจอาจจะเป็นทางบวก เช่น รางวัล คำชมเชย หรือทางลบ เช่น การตำหนิ หรือ การลงโทษ

แรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical motives) เป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมา แต่กำเนิด มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งเกิดจากความต้อการทางร่างกาย ได้แก่ ความ ต้องการอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นที่หลังจาก การ เรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก การเป็นที่ยอมรับในสังคม การได้รับการยกย่อง ชมเชย เป็นต้น

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจ

องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการทำให้บุคคล เกิดแรงจูงใจต่อการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ประกอบด้วย

1. ความสนใจ คนที่มีความสนใจในงานของตนจะมีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจ ต่องานที่ตนต้องปฏิบัติอยู่ ย่อมต้องการที่จะเข้าใจถึงลักษณะของงาน ความชำนาญ หรือความรู้ที่ต้อง ใช้ และจะหาทางปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับงานอย่างดีที่สุด อาจคาดหวังถึงผลที่จะได้รับ โดย ไม่คำนึงถึงผลตอบแทนมากนัก

2. ความต้องการ คนที่มีความต้องการ หมายถึง บุคคลนั้นขาดบางสิ่งบางอย่าง ที่จำเป็น ต่อเขา การได้ทำงานหรือกิจกรรมบางอย่างเป็นผลสำเร็จ จะช่วยให้เขาได้รับการตอบสนอง ความต้องการนั้นๆ ดังนั้น จึงมีความทุ่มเทให้กับกิจกรรมที่ทำเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตนต้องการ

3. ค่านิยม เป็นสิ่งที่บุคคลถือว่ามีคุณค่า หรือ สำคัญอย่างยิ่งในชีวิต มีส่วนใน การชักจูง ให้เกิดพลัง และกำหนดทิศทางในการทำกิจกรรม ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่เขาเชื่อถือ ค่านิยมมีส่วนในการสร้างแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอย่างมาก

4. ทศนคติ ทศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมถึงความเชื่อ อารมณ์ หรือ ความรู้สึก ที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้นๆ ถ้าบุคคลใดชอบงานที่ตนทำก็ย่อมทำให้เขาได้รับความพอใจในการทำงาน มีแรงจูงใจต่อการท างานในสถานที่นั้นๆ บุคคลย่อมเสาะหา กิจกรรม หรือ สิ่งต่างๆ ที่ตนเองมีทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งนั้น

5. ความปรารถนาหรือความทะเยอทะยาน ได้แก่ ความมุ่งหวังหรือความ ต้องการสิ่งใด สิ่งหนึ่ง เช่น ความสำเร็จ เงิน ชื่อเสียง เป็นต้น ที่เห็นว่ามีคุณค่าสำหรับเขา และเป็นสิ่ง ที่เขาต้องการ หากบุคคลใดที่มีความทะเยอทะยานหรือความปรารถนาในระดับสูง บุคคลก็พยายาม เป็นพิเศษในการที่จะทำกิจกรรมต่างๆ อย่างดีและเต็มความสามารถ

6. สิ่งล่อใจ ได้แก่ สิ่งที่บุคคลเห็นว่ามีความสามารถที่จะทำให้แรงจูงใจที่ตื่นตัว ของเขาได้รับการตอบสนองเป็นที่พึงพอใจ สิ่งล่อใจจึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้บุคคลนั้นกระทำสิ่งต่างๆ โดย มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้รับสิ่งล่อใจนั้นๆ สิ่งล่อใจจึงเป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงปรารถนาได้เป็นอย่างดี

7. ความต้องการ (Needs) ให้ความหมายของความ ต้องการ หมายถึง แรงผลักดันที่เกิดขึ้นใน ร่างกายหรือจิตใจเพื่อให้เกิดความสมดุลทางกายภาพหรือจิตใจ ความต้องการ (Needs) หมายถึง แรงผลักดันที่มีในตัวบุคคล เพราะในชีวิตคนเราต้องดิ้นรนเพื่อหาทางตอบสนองความต้องการด้าน

ต่างๆที่เกิดขึ้นและทิศทาง พฤติกรรมจะถูกกำหนดโดยแรงผลักดันของความต้องการที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

8. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและความต้องการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและความต้องการที่สำคัญ คือ ทฤษฎีความต้องการ ของมาสโลว์ (Maslow's Hierachy of Need) Maslow (1970) ได้อธิบายความต้องการของ มนุษย์เรียงลำดับจากขั้นต่ำไปขั้นสูงสุด

9. ความต้องการทางสรีระ (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของ ร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน ฯลฯ ความต้องการ เหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่จะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ ตนมมีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

10. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Security needs) หมายถึง ความต้องการ ความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากการบังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่ทารกจนกระทั่งชรา

11. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Affiliation needs) มนุษย์ ทุกคนมีความปรารถนาจะเป็นที่รักของผู้อื่น เกิดการยอมรับจากกลุ่ม โดยปกติแล้วบุคคลมักจะอยู่ร่วม 8 กลุ่มกัน ดังนั้น จึงต้องการความรักและต้องการมีส่วนร่วมในกลุ่มให้กลุ่มยอมรับตนเอง เช่น กลุ่มครอบครัวกลุ่มสังคม กลุ่มทำงาน เป็นต้น

12. ความต้องการที่จะรู้สึกว่ามีค่า (Esteems needs) ความต้องการนี้ ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมี ความสามารถ และมีคุณค่าและมีเกียรติต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น

13. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพของตนเอง (Need for self-actualization) เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะ ตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะสามารถเป็นได้ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดี และส่วนเสียของตน เข้าใจและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของบุคคลที่บุคคลต้องพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและตามความสามารถของตนเอง ซึ่งน้อยคนที่จะประสบความสำเร็จได้ถึงขั้นนี้

การนำแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจมาใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

การพัฒนากิจกรรมนิสิตโดยใช้การสร้าง แรงจูงใจแก่นิสิต ดังนี้

1. สถาบันควรศึกษาปัญหาในแง่มุมต่างๆ นำมาใช้ในการพัฒนากิจกรรมและรูปแบบ การจัดกิจกรรมนิสิตเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ในกรณีที่สถาบันขาดแคลนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ สถาบัน ควรหาทางสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์สนใจทำงานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ควรจัดประชุมหรือสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้ได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการดำเนินงานตลอดจนปัญหาขององค์กรนิสิต ของสถาบันและบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษากิจกรรมอย่างชัดเจน
3. ควรจัดประชุมหรือสัมมนานิสิต เพื่อให้ นิสิตได้ทราบวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน
4. ควรจัดฝึกอบรมนิสิตที่เป็นกรรมการตำแหน่งต่างๆ ขององค์กรนิสิตเพื่อให้มีลักษณะ เป็นผู้นำ
5. ควรปรับปรุงระเบียบและข้อบังคับของสโมสรนิสิต หรือองค์กรนิสิตให้ทันสมัยอยู่เสมอ
6. ควรจัดสรรงบประมาณ จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสถานที่ที่มี ความเหมาะสมเพื่อให้บริการและให้การสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรนิสิต
7. ในกรณีที่องค์การที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตของสถาบันหรือองค์การกิจกรรมนิสิตยังไม่มี ความเหมาะสมก็ควรพัฒนาองค์การกิจกรรมให้มีความเหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
8. ควรมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ นิสิตได้ปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและ ระเบียบขององค์การนิสิตอย่างสม่ำเสมอ
9. ควรสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์กับผู้นำนิสิตและนิสิตกลุ่มอื่นๆ อย่าง สม่ำเสมอ
10. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนิสิตอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
11. ควรจัดให้มีการประเมินผล กิจกรรมนิสิตเป็นประจำทุกปีการศึกษา
12. ควรนำเอาผลจากการประเมินไปใช้พัฒนากิจกรรมนิสิตในปีการศึกษาต่อไป

แนวคิดในการสร้างแรงจูงใจให้นิสิตที่ไม่ สนใจกิจกรรมให้มีความสนใจในกิจกรรมนักศึกษา มากขึ้น โดยใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

1. ให้นิสิตรับรู้ถึงประโยชน์ของกิจกรรมนิสิต
2. จัดกิจกรรมนิสิตให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของนิสิต
3. บริหารงานวิชาการให้อะเอียดงานกิจกรรมนิสิต เช่น จัดตารางสอนให้เหมาะสม จัด ตารางสอบให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนิสิต เป็นต้น

4. จัดระบบแนะแนวเพื่อแนะนำให้นิสิตรู้จักบริหารเวลาและใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์
5. จัดหาและพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีที่สุดที่นิสิตสนใจทำงานด้วยและสามารถแนะนำ นิสิตอย่างสร้างสรรค์
6. จัดระบบบริหารกิจกรรมให้นิสิตเกิดความสะดวก คล่องตัวในการจัดกิจกรรมนิสิต
7. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนิสิตให้เหมาะสมและ เพียงพอ
8. ดูแลเงื่อนไขภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา ให้เอื้อต่อการจัด และการเข้า ร่วมกิจกรรมนิสิต
9. สร้างวัฒนธรรมกิจกรรมนิสิตที่เหมาะสมขึ้นในสถาบันการศึกษา

สรุป แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล จูงใจให้มนุษย์เกิดความต้องการมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ อย่างมีทิศทางเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือเงื่อนไขที่ต้องการความต้องการหมายถึงแรงผลักดันที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเพื่อหาทางตอบสนองความต้องการ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่จะทำให้ความต้องการนั้นบรรลุตามเป้าหมายแรงจูงใจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการ ความปรารถนา แรง 10 กระตุ้น จุดมุ่งหมาย และสถานการณ์เฉพาะอย่างที่เกิดขึ้นในขณะนั้น แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์การ นานแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจและความต้องการมาใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้อง หาวิธีการสร้างเสริมแรงจูงใจให้ นักศึกษาอย่างเต็มที่ โดยการจัดกิจกรรมนักศึกษาต้องคำนึงถึงแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ และความต้องการ และองค์ประกอบ สำคัญ 6 ประการที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ ค่านิยม ทศนคติ ความปรารถนา และสิ่งล่อใจ ปัญหาอุปสรรคที่ผ่าน มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเกิดความ ต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแท้จริง (จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์. 2557 : 5-10)

2.8 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา

ในรายงานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 ของจตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์ (2557) กล่าวถึง แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้ ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา (Student activities) นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ ความหมายคำว่า กิจกรรมนักศึกษา ไว้หลายลักษณะ ดังนี้ กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นว่าเป็น “หลักสูตรที่สาม” กิจกรรมที่นักศึกษาจัดว่าเป็น “กิจกรรมนอกชั้นเรียน” กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่นักศึกษาจัดขึ้น เพื่อ เสริมสร้าง

ประสบการณ์ให้เข้าใจตนเองและสังคมดีขึ้น กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง นักศึกษาร่วมกันจัดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาคือเป็นกระบวนการทางการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนม ปรีกษาหารือร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ประจำชมรม นักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษา เพื่อให้การจัดกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม นักศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมาก เพราะสังคมทุกวันนี้ ไม่ต้องการเพียงแต่คนเก่ง ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ทางวิชาการ วิชาชีพและวิชาทักษะชีวิต จึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ สรุป กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาและหรือสถาบันการศึกษาร่วมกันจัดขึ้น ตามความต้องการและความสนใจของนักศึกษา ลักษณะกิจกรรมต้องดี มีประโยชน์ และช่วยในการ สร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนตามปกติเพื่อพัฒนาให้ เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์พร้อมด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ สุขภาพกาย และมีทักษะชีวิต และต้อง ได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ตรงทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
2. เพื่อเตรียมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อเตรียมให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมคุณธรรม
5. เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาสังคม
6. เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ สามารถ ปรับตัวเข้ากับ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงาม และตระหนัก ถึงความรับผิดชอบ ที่พึงมีต่อสังคม
7. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการวางแผน กำหนดวิธีการ และขั้นตอนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
8. เพื่อส่งเสริมพลานามัย และพัฒนาบุคลิกภาพ
9. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
10. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางขึ้น
11. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา

2.8.1 ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษา เป็นกระบวนการที่ทำให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การ ส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมขึ้นใน สถานศึกษา เพราะกิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญหลาย ประการ ดังนี้

ความสำคัญต่อนักศึกษา

1. กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภท เช่น กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ และนันทนาการ สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ทางด้านร่างกาย และ ความสนใจ โดยช่วยให้ นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกาย และความคิดกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม
2. ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงาน อุดมคติ และกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้
3. กิจกรรมนักศึกษา ทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้ และความสนใจของ นักศึกษา เช่นนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์สามารถทำกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งทำให้นักศึกษา มีความรู้และความสนใจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม
4. การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษา ได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และอิริยาบถทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก
5. การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
6. การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษามีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน ต่างๆ
7. การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และ เกิดความรู้สึกรักนึกคิดที่ดีต่อตนเอง
8. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการใช้พัฒนา นักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ครบทุกด้าน ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัด การศึกษา การท างานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการ เรียนรู้มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ กิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬา ศิลปะและ วัฒนธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของสถาบันได้ เป็นอย่างดี
9. ความสำคัญต่อประเทศ ในแต่ละปีมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ออกค่ายอาสาพัฒนา ชนบท ในถิ่นทุรกันดารยากไร้ ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง และนักศึกษา ยังได้ช่วยแนะนำประชาชน ในชนบท ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุข และ การศึกษา ช่วยให้ชาว ชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษาได้มีบทบาทอันสำคัญในการ

ทำนุบำรุง และเผยแพร่วัฒนธรรมและวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬาได้ช่วยทำให้นักศึกษาร่างกาย แข็งแรง และที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษา ทั้งทางด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะ พัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น

คุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา ว่ามี ประโยชน์และมีคุณค่ามากมายหลาย ประการเมื่อนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

1) โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้นเพราะได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ทำให้นักศึกษา ได้รับความคิดแปลกใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การได้ถกเถียงจากการประชุม อันจะส่งผล ให้ ไม่เป็นคนที่ยึดมั่นถือมั่นในตนเองมากเกินไป ขณะเดียวกันทำให้ได้แง่คิดหลายมุมมอง ซึ่งเป็นการ พัฒนาสติปัญญาไปในตัว

2) การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้นเมื่อนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทำให้มีโอกาสประเมิน ตนเองว่ามี จุดเด่น จุดด้อย อะไรบ้าง ซึ่งหากไม่เข้าร่วมกิจกรรมอาจจะทำให้เรารู้จักตนเองเข้าเกินไป ทำให้โอกาสการพัฒนาจุดด้อยช้าตามไปด้วย

3) ความสามารถในการบริหารเวลา ในยุคปัจจุบัน เวลาถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมาก คน ที่บริหารเวลาได้เก่ง ย่อมได้รับสิ่งที่มีค่าต่อตนเองมากกว่าผู้อื่นการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมนักศึกษาจะ ทำให้นักศึกษารู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม เช่น ต้องมีเวลาให้แก่ตนเอง ในกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมร่วมหลักสูตร เรื่องส่วนตัวกิจกรรมครอบครัว และกิจกรรมนักศึกษา ที่ตนเองต้องรับผิดชอบการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะชี้ให้เห็นว่าถ้าต้องทำหลายสิ่งหลายอย่างในเวลา เดียวกัน เราจะมีศักยภาพในการดำเนินการเพียงใด

4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะมีอิสระในการ คิดและตัดสินใจด้วยตัวเองมากขึ้น เพราะในโลกของการทำงานจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นดังนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องรู้จักปรับปรุงตนเองให้เข้ากับบุคคลหลากหลายประเภทเพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เรา รับผิดชอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดังนั้น เมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีธรรมชาติและลักษณะที่ หลากหลายจะสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจะสามารถทำงานกับใครๆ ได้หรือไม่ ซึ่งการท ากิจกรรมจะ เป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้ได้รู้จักเรียนรู้ และเข้าใจในความหมายของความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก ขึ้น คนที่มีความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์มากเท่าใด ย่อมประสบปัญหาน้อยในการท งานในอนาคต

5) การมีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมจะสอนให้ได้รู้จักที่จะควบคุม อารมณ์ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักทักษะสังคม รู้จักที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ ล้วนแต่ช่วยปรับแต่งบุคลิกภาพของนักศึกษาให้ดูดีเสมอ

6) การรู้จักและเข้าใจคำว่าบทบาทและรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสม ในการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษานั้น แต่ละคนจะต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใดบทบาทหนึ่งในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไป บางคนมีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่มบางคนมีบทบาทเป็นรองประธาน เหนือญิก เลขานุการ หรือผู้ร่วมกิจกรรม เมื่อเราอยู่ในบทบาทใดก็จะต้องเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเอง ณ เวลานั้น ดังนั้น ถ้าไม่เข้าใจคำว่า บทบาท ก็อาจจะดำเนินสิ่งที่เรียกว่า ผิดบทบาท อันจะนำมาซึ่งความขัดแย้งในภายหลังได้ สรุป การจัดกิจกรรมนักศึกษา มีหลายลักษณะ การจัดกิจกรรมสถาบันการศึกษาต้องกำหนด วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการพัฒนา นักศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่มีคุณภาพดี มีประโยชน์ จะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาพัฒนาเป็นคนที่มี สมบูรณ์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ สถาบันการศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ นักศึกษาได้จัดขึ้นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความต้องการอย่าง เต็มที่

2.8.2 กิจกรรมนักศึกษาและการพัฒนานักศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงทฤษฎีที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงบทบาทของกิจกรรมนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานักศึกษาไว้ชัดเจนคือ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student 14 Involvement) ของอะเล็กแซนเดอร์ ดับบลิว แอสติน (Alexander W.Astin) สารสำคัญของทฤษฎีมีดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้พลังงาน พลังจิตเข้าไปสัมพันธ์ หรือท างานร่วมกับคนหรือ สิ่งของต่างๆ
- 2) การมีส่วนร่วม เกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกัน คือ นักศึกษาแต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน
- 3) การมีส่วนร่วม นั้น มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ปริมาณ หมายถึง เวลาที่นักศึกษามีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ส่วนคุณภาพ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ความพยายามที่จะทำให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ
- 4) ผลการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมทางการศึกษา เป็นสัดส่วนโดยตรงกับทั้งปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วมของนักศึกษากับโปรแกรมทางการศึกษานั้น
- 5) ประสิทธิภาพของนโยบายและการปฏิบัติใดๆ ทางด้านการศึกษา นั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถของนโยบาย และการปฏิบัติที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักศึกษา สรุป ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา ใช้อธิบายให้เห็นถึงบทบาทของกิจกรรมนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การนำทฤษฎีนี้ไปใช้สถาบันและผู้เกี่ยวข้องต้อง หาวิธีการส่งเสริมและ

สนับสนุนให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของ สถาบันอย่างทั่วถึง สถาบันต้องมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลักษณะ กิจกรรมตรงกับความต้องการ ดี มีประโยชน์ ต่อนักศึกษา มีปริมาณเหมาะสม การมีส่วนร่วมต้องให้ เกิดผลเชิงปริมาณและคุณภาพ จึงจะให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และได้รับการพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเต็มที่

2.8.3 ประเภทของกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานการอุดมศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานงานกิจกรรมนักศึกษา พ.ศ. 2541 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีขึ้นในสถาบันอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา มีประโยชน์ และมีคุณภาพดี ลักษณะกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

- 1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้นักศึกษา
- 2) กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษาทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม
- 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่นักศึกษากระทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้าง ถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณะสมบัติ เพื่อช่วยให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- 4) กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกายและจิตใจตลอดจนทำให้ นักศึกษามีร่างกายแข็งแรง และฝึกนักศึกษาให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬานักศึกษา
- 5) กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานและเพลิดเพลิน
- 6) กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของนักศึกษา และยังเป็นฝ่าย ควบคุมและให้การสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่นๆ ด้วยกิจกรรมประเภทนี้โดยทั่วไปป้องกันนักศึกษา หรือ สโมสรนักศึกษาเป็นผู้จัดขึ้น
- 7) กิจกรรมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกซึ่ง อาจ เป็นการคัดค้าน หรือ การสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม

สรุป กิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ กิจกรรมส่วนกลาง กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมนันทนาการ และ กิจกรรมทางการเมือง สถาบันการศึกษาควรใช้กิจกรรมนักศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ สถาบันการศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุน ให้ นักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่และทั่วถึง

2.8.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

- 1) ด้านบริหาร ประกอบด้วย ปรังญาและปณิธานในการผลิตบัณฑิต การมีนโยบายและมาตรการในการพัฒนานักศึกษาที่ชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติจริง
- 2) ด้านวิชาการ สถาบันการศึกษาที่สอนด้านวิชาชีพมากเกินไป จะทำให้มีการพัฒนานักศึกษา ด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจได้น้อยลง
- 3) ด้านกิจการนักศึกษา ฝ่ายกิจการศึกษามีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการพัฒนานักศึกษา มาก หากนำทฤษฎีการพัฒนานักศึกษามาใช้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา
- 4) ด้านบุคลากร ถ้าสถาบันการศึกษามีบุคลากรเพียงพอ มีความรู้ความสามารถในงาน และมีขวัญกำลังใจในการทำงาน จะช่วยองค์กรทำงานเพื่อพัฒนานักศึกษาได้มาก
- 5) ด้านงบประมาณ หากงบประมาณมีไม่เพียงพอ จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักศึกษา
- 6) ด้านนักศึกษา นักศึกษาแต่ละคนมีบุคลิกภาพในด้านต่างๆ แตกต่างกันไป บุคลิกภาพในด้านต่างๆ ของนักศึกษา ย่อมส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาโดยตรง
- 7) ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา สภาพแวดล้อมฯ ที่ดีและสมบูรณ์ ทั้งอาคารสถานที่ เครื่องมือ และระบบงานย่อมส่งผลทำให้สามารถพัฒนานักศึกษาได้ดี
- 8) ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบันการศึกษา เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อาจจะเป็นอุปสรรค หรือเป็นผลดีต่อการพัฒนานักศึกษาได้

2.8.5 ลักษณะของนักศึกษาและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ลักษณะของนิสิตนักศึกษา มีอายุประมาณ 17 – 26 ปี ซึ่งยังนับว่าเป็นวัยรุ่น และเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ โดยธรรมชาติแล้วจะเป็นผู้ที่มีอารมณ์ รุนแรง มีอุดมคติสูง ทนไม่ได้ต่อความไม่ยุติธรรมของสังคมและความผิดต่าง ๆ จากผลการวิจัยที่ศึกษา สภาพ นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐ มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสภาพนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน ของประเทศไทยหลายประการ คือ

- 1) ชั้นปีที่ 1 นิสิตนักศึกษารู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบด้านไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัยต้องการที่จะเรียน มีความตั้งใจในการที่จะศึกษาเต็มที่ และต้องการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนม และเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์
- 2) ชั้นปีที่ 2 นิสิตนักศึกษาไม่ค่อยพอใจอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้ง และเป็นปฏิปักษ์ ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น
- 3) ชั้นปีที่ 3 นิสิตนักศึกษามักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ ไม่สนใจต่อสังคมของมหาวิทยาลัย และการเรียน อาจมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทพอที่จะเป็นคู่รักต่อไปได้

4) ชั้นปีที่ 4 นิสิตนักศึกษาไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับการงาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต

สรุป นักศึกษามีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันไป สถาบันการศึกษาต้องรู้จักนักศึกษาให้มากที่สุด ให้การยอมรับ เข้าใจ สนใจปัญหา และ ความต้องการแล้วนำไปสู่การแก้ไขอย่างแท้จริง

การจัดกิจกรรมนักศึกษาสถาบันจึงต้องส่งเสริมสนับสนุน และหาวิธีสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเกิดความ ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการ และ ความสนใจของนักศึกษา ลักษณะกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย เพียงพอ และมีประโยชน์ต่อการ พัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้นักศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อให้ นักศึกษามีความสนใจและมีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงทุกคน (จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์. 2557 : 10 – 16

2.9 การรับน้องภายใต้ระบบไฮตัส

ในรายงานวิจัยเรื่อง ความยินยอมในทางอาญา : ศึกษากรณีรับน้องที่ขัดคัดัดศรีความเป็นมนุษย์ ของ พิณพลอย สุทินประภา (2559) กล่าวถึงการรับน้องภายใต้ระบบไฮตัส ดังนี้ เมื่อก้าวเข้าสู่มหาวิทยาลัย กิจกรรมแรกที่นักศึกษาใหม่ทุกคนจะได้เข้าร่วมคือการรับ น้องใหม่ โดยในแต่ละสถาบันก็อาจมีชื่อเรียกและลักษณะกิจกรรมที่แตกต่างกันไป เช่น การประชุม เซียร์ การรับเพื่อนใหม่ โดยการจัดกิจกรรมจะแยกกันไปตามแต่ละคณะหรือสาขา ทุกคนที่เข้าสู่ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษามักจะคิดว่าการรับน้องเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมา ผู้ที่มีหน้าที่ใน การจัดกิจกรรมคือนิสิตหรือนักศึกษาที่อยู่มาก่อน หรือที่เรียกว่า “รุ่นพี่” โดยรุ่นพี่จะได้รับการปลูกฝัง และถ่ายทอดกันต่อๆ มา ว่าจะต้องจัดกิจกรรมรับน้องอย่างไร⁴⁷ ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ มี ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย แต่ในบางครั้งก็อาจเป็นกิจกรรมที่รุนแรง มีการบังคับ ช่มชู้ และลงโทษรุ่นน้องได้

2.9.1 ความหมายและความเป็นมาของการรับน้อง

การรับน้องเป็นกิจกรรมที่นิสิตหรือนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้ถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านาน⁴⁸ โดยรุ่นพี่จัดขึ้นเพื่อต้อนรับนักศึกษาใหม่หรือรุ่นน้องที่เพิ่งเข้าสู่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาใหม่ได้ทำความรู้จักกัน เชื่อมความสัมพันธ์กับรุ่นพี่ เพื่อให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในสถาบัน⁴⁹ ในการเสวนาต่อเนื่อง เรื่อง “พฤษภาสาหัส” ในวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 จัดขึ้นโดยโครงการสตรีและเยาวชนศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รศ.ดร. กาชัย จงจักรพันธ์ อธิการบดีฝ่ายการศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวถึงการรับน้องไว้ว่า “การรับน้องเป็นการส่งมอบความสุขจากผู้ที่มาอยู่ก่อน สู่มารใหม่” ซึ่งหมายถึง

การส่งต่อความรู้สึกดีๆ จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้อง เพื่อสร้างความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นภายในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นมากสำหรับการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคนย่อมมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน อาจมาจากคนละพื้นที่ คนละวัฒนธรรม เมื่อมาอยู่ร่วมกันแล้ว การเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันก็ย่อมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสถาบันเดียวกันได้อย่างเข้าอกเข้าใจกันและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การรับน้องในประเทศไทยเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2474 จากการแข่งขันฟุตบอลระหว่างคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยในขณะนั้นเกิดเหตุการณ์ที่นักฟุตบอลของคณะวิทยาศาสตร์วิ่งเข้าไปต่อยนักฟุตบอลของคณะแพทยศาสตร์ฯ ซึ่งทางสโมสรของศิริราชได้ทราบมาว่ามีการวางแผนให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น จึงได้ร้องเรียนไปยังสโมสรกลางให้มีการลงโทษนักกีฬาของคณะวิทยาศาสตร์ แต่จากการเจรจาและการพิจารณาโต้สวนกันหลายครั้ง มีการประนีประนอมกันทั้งสองฝ่าย แต่ทางฝ่ายคณะแพทยศาสตร์ฯ ยังคงไม่พอใจการกระทำของนักกีฬาฝ่ายตรงข้ามอยู่ และเนื่องด้วยนิสิตชั้นปีที่ 2 ของคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องมาศึกษาที่คณะแพทยศาสตร์ฯ ทำให้เกิดข่าวลือว่านิสิตคณะแพทยศาสตร์ฯ จะทำการแก้แค้น แต่เมื่อเวลานั้นมาถึง คณะกรรมการสโมสรสาขาศิริราชได้ลงความเห็นว่าการแก้แค้นไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใด รังแต่จะสร้างความแตกแยก แตกสามัคคี จึงได้ตกลงที่จะดำเนินการด้วยวิธีอื่น คือการจัดงานเลี้ยงต้อนรับเพื่อแสดงให้เห็นว่าทางฝั่งคณะแพทยศาสตร์ฯ ได้ให้อภัยและไม่ถือโทษโกรธเคืองอันเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ของสองคณะด้วยและพิธียกโทษนี้ ต่อมาได้กลายมาเป็นประเพณีรับน้องข้ามฟากของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลซึ่งได้ขยายไปยังคณะอื่นๆ ด้วย

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการรับน้องเป็นกิจกรรมที่มีต้นกำเนิดที่ดีงาม เป็นการแสดงความเอื้ออาทรระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ให้ทุกคนเกิดความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่มีความรุนแรงเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันจากการนาระบบโซเชียลเข้ามาใช้ควบคู่ไปกับการรับน้อง กลับทำให้กิจกรรมดังกล่าวกลายเป็นกิจกรรมที่ใช้ความรุนแรง การบังคับข่มขู่ มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันก่อให้เกิดความเสียหายตามมา

2.9.2 ความหมายและความเป็นมาของระบบโซเชียล

ปัจจุบันประเทศไทยได้นำระบบโซเชียลมาใช้เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดกิจกรรมรับน้อง ซึ่งโดยหลักแล้ว ระบบโซเชียลจะสอนให้รักษาไว้ซึ่งประเพณีที่ดีงามในการให้ความเคารพผู้อาวุโสกว่า การให้นักศึกษามีความรัก สามัคคี มีระเบียบวินัย ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้นักศึกษาที่เข้ามาใหม่ได้ปรับตัวเข้ากับเพื่อน รุ่นพี่ และสังคมในมหาวิทยาลัย และเพื่อฝึกจิตใจให้เข้มแข็งสำหรับการเผชิญกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น โดยแต่ละตัวอักษรของคำว่า SOTUS ล้วนมีความหมาย ดังนี้

S มาจากคำว่า Seniority คือ การเคารพผู้อาวุโส เพื่อให้รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่สานึกตนว่าเป็นผู้ที่อ่อนเยาว์กว่าทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์ ควรจะมีความอ่อนน้อมถ่อมตัวเชื่อฟังคำสั่งสอนจากรุ่นพี่

O มาจากคำว่า Order คือ การปฏิบัติตามคำสั่ง หรือทำตามระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากในสังคมมหาวิทยาลัย จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด เพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวาย และนำไปสู่ความสำเร็จของคนในสังคม

T มาจากคำว่า Tradition คือ การปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือสืบเนื่องต่อกันมา เพื่อเป็นเครื่องหล่อหลอมให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน

U มาจากคำว่า Unity คือ การเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความร่วมมือ สามัคคี เพื่อความมุ่งหมายเดียวกัน

S มาจากคำว่า Spirit คือ การฝึกจิตใจ ให้พร้อมรับปัญหาที่จะเกิดขึ้น ฝึกให้รู้จักเป็นผู้เสียสละ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม

จากความหมายของคำว่า SOTUS แสดงให้เห็นว่าโดยแท้จริงแล้ว ระบบโซตัสเป็นระบบที่ต้องการหล่อหลอมให้นักศึกษาใหม่มีความรักความสามัคคี เคารพเชื่อฟังผู้อาวุโสกว่า ซึ่งเป็นไปตามวัฒนธรรมของประเทศไทย แต่เมื่อมีการนำมาใช้กับการรับน้องของสถาบันการศึกษาต่างๆ รุ่นพี่กลับนำระบบโซตัสมาเป็นข้ออ้างในการใช้อำนาจเหนือรุ่นน้อง กดขี่ บังคับให้รุ่นน้องทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ เช่น การบังคับให้รุ่นน้องเข้า “ประชุมเชียร์” โดยมี “พี่ว้าก” คอยสั่งให้น้องร้องเพลงหรือทำตามคำสั่งอื่นๆ โดยใช้คำพูดที่รุนแรง หยาดคาย มีการสร้างสถานการณ์ต่างๆ ให้เกิดความกดดัน โดยอ้างว่าเป็นไปเพื่อฝึกให้รุ่นน้องมีความอดทน หรือการออกไปรับน้องนอกสถานที่ ก็มักมีการบังคับให้รุ่นน้องเข้าร่วมกิจกรรมที่น่าอับอาย เช่น การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง การบังคับให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และในบางครั้งยังอาจเกินเลยไปถึงการทำร้ายร่างกายด้วย จากกรณีดังกล่าวมานี้ ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ขึ้นในสังคม ว่าแท้จริงแล้ว ระบบโซตัสอาจไม่ใช่ระบบที่เหมาะสมกับการรับน้อง โดยมีบทความของ ใจ อึ้งภากรณ์ ที่แสดงความคิดเห็นถึงความหมายของคำว่า SOTUS ไว้อย่างรุนแรง ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ - จุดประกาย คอลัมน์ 108 วิถีทัศน์ ฉบับวันที่ 26 มิถุนายน 2545 โดยกล่าวว่า

S มาจากคำว่า Stupid คือ โง่ เพราะการบังคับข่มขู่รุ่นน้องเป็นการทำลายความสามารถในการคิดและแสดงออกของรุ่นน้อง และกิจกรรมที่ทากี่ล้านแต่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

O มาจากคำว่า Out-Dated คือ ล้าสมัย เนื่องจากว่าระบบโซตัสนี้มีมานาน และยังคงมีอยู่ต่อมาจนถึงปัจจุบัน โดยไม่สนใจถึงความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก

T มาจากคำว่า Tyranny คือ การใช้เผด็จการกดขี่ผู้อื่น

U มาจากคำว่า Uncivilized คือ ป่าเถื่อน ไม่มีอารยธรรม

S มาจากคำว่า Stop it คือ เลิกเถอะ เรื่องโง่ๆ ไร้สาระ เลิกกดขี่กันเองระหว่าง

นักศึกษา เลิกทำกิจกรรมไร้สาระ และเอาเวลาที่มีไปหาสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

ส่วนต้นกำเนิดการรับน้องแบบระบบโซดัสสามารถค้นพบได้ตั้งแต่สมัยการศึกษาในยุคของเพลโต (Plato) ในช่วง 387 ปีก่อนคริสตกาล เพลโตเปรียบเทียบการกระทำในลักษณะดังกล่าวกับสัตว์ป่าว่าเป็นลักษณะการกระทำที่เล่นตลกกันโดยคนหนุ่มสาวซึ่งไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ และไม่ยั้งคิด อันอาจทำให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกเหมือนโดนกลั่นแกล้ง ซึ่งการกระทำในช่วงเวลานั้นเป็นที่รู้จักกันในนามของ Pennalism ต่อมามีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในยุคกลางว่าเป็นการกระทำที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับว่าก่อให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้นแก่นักศึกษาในทุกระดับ โดยนักศึกษาในช่วงนั้นเห็นว่า การรับน้องเป็นวิธีตามธรรมชาติในการสอนผู้ที่เข้ามาใหม่ โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่า นักศึกษาที่เพิ่งเข้าสู่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่ยังไม่เคยได้รับการศึกษา ยังไร้เดียงสา และยังเป็นคนไร้อารยธรรม (uncivilized man) จึงควรได้รับการขัดเกลาก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของมหาวิทยาลัย และก่อนที่เขาจะได้ลิ้มรสชาติความหวานของชีวิตนักศึกษา เขาก็ควรจะต้องทนรับความทุกข์ทรมานให้ได้เสียก่อน ซึ่งความทุกข์ทรมานที่ว่านี้หมายถึงการถูกทารุณร่างกาย และการถูกลบหลู่ให้กระทำการอันน่าอับอายขายหน้า ซึ่งต่อมามักจะอยู่ในรูปแบบของการบังคับให้สวมใส่เสื้อผ้าที่ไม่เหมาะสม ความยากลำบากทุกอย่างถูกออกแบบมาเพื่อให้นักศึกษาใหม่ได้ตระหนักถึงคุณสมบัติของตนเองว่าด้อยกว่ารุ่นพี่ และอยู่ในฐานะที่ด้อยต่ำกว่า

การรับน้องในลักษณะดังกล่าวมักจะจบลงหลังจากนักศึกษาเรียนจบชั้นปีที่ 1 และเข้าร่วมการเฉลิมฉลองร่วมกับนักศึกษาใหม่ ซึ่งเป็นผู้จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่ม สำหรับทุกคนที่มาเข้าร่วมงานปฐมนิเทศของมหาวิทยาลัย นอกเหนือจากการปฏิบัติในรูปแบบของ Pennalism ที่กล่าวมาแล้ว ในประเทศอังกฤษก็มีการกระทำในลักษณะเดียวกันที่เป็นที่นิยมในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ที่เรียกว่า Fagging โดยมีการให้ค่าจากัดความว่าเป็นสิทธิของผู้ที่เป็นรุ่นพี่ที่จะสั่งให้รุ่นน้องกระทำการอะไรก็ได้ที่ตนพอใจ และเป็นสิ่งที่รุ่นน้องไม่พอใจที่จะทำ⁵⁵ โดยมีปัจจัยพื้นฐานว่านักศึกษาใหม่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ถึงการถ่อมตน และการปฏิบัติตนให้อยู่ในสถานะที่เป็นคนรับใช้ของรุ่นพี่ โดยในช่วงประมาณปีพ.ศ. 2310 มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด (Oxford University) มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge University) และโรงเรียนนายร้อยเซนต์เฮิร์ส ได้มีการแต่งตั้งนักเรียนที่มีอาวุโสกว่า มีผลการเรียนดีประพฤติตัวดี สามารถช่วยเหลือครูในการดูแล สั่งสอนนักเรียนคนอื่น (Fag-master หรือ Prefect) โดยเป็นผู้กล่าวตักเตือนแทนครู

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกการรับน้องด้วยระบบโซดัสว่า Hazing โดยมีการตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า Fraternity ซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมในช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20 เนื่องมาจากความจริง

ที่ว่า บรรดานักศึกษาใหม่ๆ ได้ละทิ้งความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง มิตรภาพ และความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ Fraternity เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการสานความสัมพันธ์อันใกล้ชิดทางด้านสังคมและด้านความรู้สึกระหว่างนักศึกษาขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ในช่วงแรกของการก่อตั้ง Fraternity สมาชิกจะมีความภาคภูมิใจในความเป็นประชาธิปไตย การมีคุณธรรม และจริยธรรมของตน นอกจากนี้ ในช่วงปี พ.ศ. 2368 – 2433 Fraternity ได้รับอิทธิพลทางด้านศาสนาเป็นอย่างมาก และตระหนักได้ว่า ระบบ Fagging ของประเทศอังกฤษนั้น เป็นระบบที่ไม่เป็นประชาธิปไตยและค่อนข้างไร้ศีลธรรม แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาต่อมา เมื่อมีสมาคม Fraternities มากขึ้น ก็เริ่มที่จะมีการช่วงชิงความจงรักภักดีของนักศึกษา หนทางที่ดีที่สุดที่จะผลักดันนักศึกษาให้เข้าร่วม ย่อมทำได้โดยการสร้างพิธีกรรมและตำนานในการเข้าเป็นสมาชิคนั่นเอง ในปี พ.ศ. 2423 Hazing ก็ได้กลายมาเป็นการปฏิบัติที่ใช้กันทั่วไปในการรับเข้าเป็นสมาชิกของ Fraternity โดยมีวัตถุประสงค์เหมือนกับ Pennalism ในสมัย Plato และ ระบบ Fagging ของประเทศอังกฤษ คือ เพื่อสอนนักศึกษาที่เข้ามาใหม่ให้เคารพต่อนโยบาย และกฎข้อบังคับของผู้นำ Fraternity

ต่อมาในช่วงทศวรรษที่ 1930-1940 เกิดเหตุการณ์เศรษฐกิจตกต่ำและเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 สมาคมต่างๆ ของนักศึกษาถูกปล่อยทิ้งร้าง และกลายเป็นเพียงที่พักของทหารในกองทัพ แต่หลังจากสงคราม มีการออกกฎหมาย G.I. Bill ที่ให้สิทธิทหารผ่านศึกจำนวนมากเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และได้มีการเสนอให้นำการรับน้อง หรือ Hazing ที่ใช้ในกองทัพเข้ามาใช้ใน Fraternity แม้ว่าทหารผ่านศึกที่เข้าศึกษาต่อจะไม่ได้เต็มใจที่จะต้องถูกรับน้องจากนักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่าตน แต่พวกเขาก็ยินดีที่จะอดทนเพื่อนาระบบการฝึกของกองทัพทหาร (Military hazing) เข้ามาใช้ในการรับน้องของ Fraternity ซึ่งทหารผ่านศึกเหล่านี้มีความกระตือรือร้นอย่างมากที่จะทำให้ระบบความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง และการมีมิตรภาพที่ดีต่อกันเหมือนที่พวกเขาได้พบเจอระหว่างที่อยู่ในกองทัพได้เกิดขึ้นมาอีกครั้ง และการกลับเข้าสู่มหาวิทยาลัยของทหารผ่านศึกในครั้งนั้นก็ได้มีการเพิ่มการออกกำลังกายที่มากเกินไปในกิจกรรมการรับน้องด้วย ในเวลานั้นเองที่ระบบ Fraternity และการรับน้องแบบ Hazing ได้กลับมาอีกครั้ง

สำหรับประเทศไทยนั้น ระบบโซตัสถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกที่โรงเรียนป่าไม้ภาคเหนือ หรือวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากอาจารย์ในโรงเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษามาจากวิทยาลัยเกษตรกรรมลอสบานยอส (Los Banos) ในประเทศฟิลิปปินส์ (ประเทศฟิลิปปินส์ขณะนั้นตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้รับอิทธิพลเรื่อง Hazing มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา) และอาจารย์บางท่านยังถูกส่งตัวไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอเรกอน (Oregon State University) และมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ (Cornell University) ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่นาระบบโซตัสมาใช้อย่างเข้มข้น เมื่อคณาจารย์กลับมายังประเทศไทย จึงนำระบบโซตัส หรือระบบการว่ากกลับมาใช้ในประเทศไทยด้วย และต่อมา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ได้รับนักศึกษาที่จบการศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้เข้ามาศึกษาต่อ

ระบบไฮด์สจิ่งได้เกิดขึ้นที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ช่วงปี พ.ศ. 2500 – 2510 ในยุคนั้นเรียกได้ว่าเป็นยุคสายลมและแสงแดดนักศึกษาสนใจแต่กิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยที่มีความสนุกสนาน เช่น การจัดงานเต้นรำ การจัดงานบอลล์ โดยไม่ให้ความสนใจกับกิจกรรมทางสังคมและการเมืองเลย ในช่วงนั้นมีการนำระบบไฮด์สจิ่งมาใช้ในมหาวิทยาลัยอย่างเข้มงวด โดยรุ่นน้องแทบจะไม่มีสิทธิ์ใดๆ ต้องจ่ายอมต่อรุ่นพี่ แต่ต่อมาได้เกิดมีกลุ่มนักศึกษาที่ตระหนักได้ว่าระบบดังกล่าวเป็นระบบที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของรุ่นน้อง ทำให้รุ่นน้องเกิดความหวาดกลัว ไม่กล้าแสดงออก จึงเกิดเป็นกลุ่มต่อต้าน และต้องการปฏิรูประบบไฮด์สจิ่ง ซึ่งกลุ่มต่อต้านนี้เอง ต่อมาได้กลายมาเป็นกลุ่มนักศึกษาที่เรียกร้องประชาธิปไตย จนเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ขึ้น ในช่วงนั้นเนื่องจากนักศึกษามีความตื่นตัวทางความคิด และต้องการความเป็นประชาธิปไตย การรับน้องโดยใช้ระบบไฮด์สจิ่งหายไปจากมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยมีหลักฐานที่ชัดเจนจากหนังสือ “ข้อสนเทศ เหลียวหลัง...แลหน้า กิจการนิสิตและกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ในหน้า 117 ความว่า “ยุคเปลี่ยนผ่านสู่วิถีประชาธิปไตย (พ.ศ. 2510 – 2519) การจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่เริ่มได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชน ถึงความไม่เหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมในปี พ.ศ. 2515 เริ่มมีการจัดกิจกรรมร้องเพลงเชียร์ในระดับคณะทำให้กิจกรรมร้องเพลงเชียร์ซึ่งเคยจัดเป็นรูปแบบการเชียร์รวมเริ่มลดความสำคัญลงภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลา ทำให้บรรยากาศประชาธิปไตยเปิดกว้างขึ้นในหมู่นิสิต นิสิตเริ่มให้ความสำคัญต่อการพิทักษ์ผลประโยชน์ของชนกลุ่มน้อยโอกาสในสังคม โดยเฉพาะชาวไร่ชาวนา จึงทำให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสมของกิจกรรมประชุมเชียร์และต้อนรับน้องใหม่ โดยเฉพาะระบบไฮด์สจิ่งในมหาวิทยาลัย ทำให้การบังคับน้องใหม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ได้ถูกยกเลิกในช่วงเวลาต่อมา”

แต่อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2519 กลุ่มนักศึกษาที่เรียกร้องประชาธิปไตยได้ถูกปราบปรามในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 นักศึกษาหลายคนหนีเข้าป่า สิทธิเสรีภาพที่เคยมีจึงถูกจำกัดอีกครั้ง กลุ่มนักศึกษาที่เป็นพวกอนุรักษนิยมจึงได้นำระบบไฮด์สจิ่งกลับมาใช้ใหม่ ภายใต้การสนับสนุนของอาจารย์ที่ไม่ต้องการให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง⁶⁴ และการรับน้องด้วยระบบไฮด์สจิ่งยังคงมีอยู่ในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน (พิณพลอย สุทินประภา. 2559 : 18 - 24)

2.10 ลักษณะการรับน้องที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ในรายงานวิจัยเรื่อง ความยินยอมในทางอาญา : ศึกษากรณีรับน้องที่ขัดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของ พินพลอย สุทินประภา (2559) กล่าวถึงการรับน้อง ดังนี้ ในช่วงการเปิดภาคการศึกษาใหม่ ทุกสถาบันการศึกษาจะมีประเพณีที่สืบทอดกันมาที่เรียกว่า “การรับน้อง” โดยรุ่นพี่ของแต่ละ

สถาบันก็จะมีการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันไป เช่นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะมี “การรับน้องขึ้นดอย” ที่จะให้นักศึกษาใหม่ขึ้นไปนมัสการพระบรมธาตุดอยสุเทพ โดยต้องเดินหรือวิ่งเป็นระยะทาง 14 กิโลเมตร มีรุ่นพี่ ศิษย์เก่า และอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสร้างความประทับใจ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันหรือ “การรับเพื่อนใหม่” ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่จะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย แนวนาแนวทางการศึกษา การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และให้ “เพื่อนใหม่” ได้ทำกิจกรรมที่เป็นการหล่อหลอมให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีบางสถาบันการศึกษาที่มีการรับน้องด้วยวิธีที่รุนแรง ซึ่งจะพบเห็นได้ทั่วไปตามสื่อต่างๆ ที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการรับน้องโหด การทารุณร่างกาย ทารุณรุ่นน้อง เช่น การบังคับให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หากไม่ทำตามก็จับกรอกปาก ให้ถอดเสื้อกึ่งบนก้อนน้ำแข็งกลางแดด สั่งให้รุ่นน้องนั่งตากแดด ไม่ให้กินข้าวกินน้ำ โดยอ้างว่าเพื่อฝึกความอดทน การพูดจาข่มขู่ ตะคอก หลอกให้รุ่นน้องเกิดความกลัวการให้รุ่นน้องแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่นการถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในลักษณะที่ไม่สมควร เป็นต้น ซึ่งรุ่นพี่จะอ้างสิทธิของการเป็นผู้ที่มาก่อน สั่งให้รุ่นน้องปฏิบัติตามความต้องการของตนเอง หากรุ่นน้องไม่ปฏิบัติตามก็จะลงโทษ หรือพูดจาข่มขู่ กดดัน จนรุ่นน้องต้องยอมทำตามหลายครั้งที่กิจกรรมการรับน้องมีการกระทำที่เกินขอบเขตจนเกิดความเสียหายและเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต

ในช่วงเดือนสิงหาคมของพ.ศ. 2557 มีข่าวนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยแห่งหนึ่งเสียชีวิตขณะที่ไปรับน้อง โดยแพทย์ระบุสาเหตุการตายว่าเป็นเพราะขาดอากาศหายใจ ซึ่งจากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า ชาวบ้านที่เห็นเหตุการณ์กล่าวว่า ได้พบกลุ่มเด็กช่างกลใส่เสื้อสีอพลหลายคนทำกิจกรรมกันอยู่ และเห็นชาย 2-3 คน หัวปักผู้ตายขึ้นมาจากน้ำ แล้วนำเครื่องดื่มซึ่งคาดว่าจะเป็นเหล้ากรอกปาก เอาสีสเปรย์พ่นที่หน้าอกและบังคับให้นอนคว่ำไปที่หาดทราย แต่จู่ๆ ผู้ตายได้สาลักออกมาเป็นเลือด จึงรีบนำส่งโรงพยาบาล แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังได้มีการให้ข้อมูลว่า จากผลการชันสูตรไม่พบร่องรอยการทารุณร่างกาย และมีการแจ้งในใบมรณบัตรว่าสาเหตุการเสียชีวิตเป็นเพราะระบบโลหิตล้มเหลวและผู้ตายป่วยเป็นโรคโลหิตเป็นพิษอยู่แล้ว และจากการสอบถามนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ยังไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ตายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่แต่มีการยอมรับว่าในการรับน้องมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ด้วย แต่ใครจะดื่มหรือไม่ก็ได้

นอกจากนี้ยังมีรุ่นพี่ที่ออกมากล่าวถึงเหตุการณ์ดังกล่าวผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดียว่า ก่อนจะทำกิจกรรมได้มีการสอบถามรุ่นน้องแล้ว ว่ามีใครป่วยหรือมีโรคประจำตัวหรือไม่ ผู้ตายบอกว่าหายดีแล้ว จึงเริ่มกิจกรรมรับน้องให้เข้าฐานต่างๆ และมีการให้ดื่มเหล้าขาว แต่ไม่ใช้การจับกรอก โดยให้แบ่งกันจิบและผู้ตายได้เสนอตัวขอดื่มแทนเพื่อน จากนั้นได้มีการทิ้งดิ่ง (ทิ้งตัวลงให้กระแทกกับพื้น) แต่เป็นการทิ้งดิ่งที่น้ำทะเล จากนั้นผู้ตายก็อาเจียนออกมา จึงรีบพาส่งโรงพยาบาล นอกจากกรณีดังกล่าวมาแล้ว ยังมีการรับน้องอีกหลายกรณีที่ทำให้เกิดอันตรายและสร้างความอับอายแก่รุ่นน้อง เช่น

การให้แสดงท่าทางอณาจารย์และหยาบโหล่น⁶⁸ การให้รุ้น้องทั้งหมดกอดคอกัน และทั้งตัวลงบนพื้นทรายให้บริเวณใบหน้ากระทบกับพื้น หรือที่เรียกว่าทั้งดิ่งบริเวณชายทะเลติดต่อกันเป็นระยะๆ จนมีนักศึกษามีอาการสมองบวมและมีเลือดคั่งในสมอง และยังมีการร้องทุกข์ที่มูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี ถึงกรณีการรับน้องโหดของรุ้น้องที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ว่าถูกรับน้องอย่างรุนแรงโดยรุ้น้องที่บังคับให้กินพริก กระดาศเป็อนหมึก วาซาบิ กระเทียมหอมแดง มะระขึ้นก จนอาเจียน มีการบังคับให้รุ้น้องถอดกางเกง แล้วใช้สีสเปรย์พ่นและใช้ไฟแช็คคลนเผาจนเพชรบริเวณอวัยวะเพศ มีการใช้ปืนจ่อที่ศีรษะจนรุ้น้องรู้สึกไม่ปลอดภัยและคิดว่าจะลาออกจากสถาบันดังกล่าว หรือที่ปรากฏเป็นข่าวล่าสุด คือการให้รุ้น้องที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้ชายซึ่งใช้ยาคุมจนหน้าอกมีขนาดใหญ่ ถอดเสื้อต่อหน้าเพื่อนๆ และรุ้น้องที่ พร้อมกับถ่ายวิดีโอ จนทำให้รุ้น้องคนดังกล่าวรู้สึกอับอายและได้รับผลกระทบทางจิตใจจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า

ในปัจจุบันลักษณะการรับน้องเริ่มจะมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยลักษณะการกระทำของรุ้น้องที่บังคับให้รุ้น้องทาตามคำสั่งต่างๆ ตามใจของตนนั้นได้มีมายาวนานแล้ว และก่อให้เกิดความเสียหายมากมาย แต่การรับน้องที่รุนแรงหรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็ยังคงไม่หมดไปจากสังคมไทย ทั้งยังก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายของนักศึกษา รวมถึงส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อจิตใจ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ได้รับความเสียหายด้วย (พิณพลอย สุทินประภา. 2559 : 25 - 27)

2.10.1 การรับน้องกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพ

ในรายงานวิจัยเรื่อง ความยินยอมในทางอาญา : ศึกษากรณีรับน้องที่ขัดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของ พิณพลอย สุทินประภา (2559) กล่าวถึง การรับน้องกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพดังนี้ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยยังมีกิจกรรมการรับน้องที่ใช้วิธีการรุนแรงและไม่เหมาะสม ทาให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของรุ้น้องดังที่เห็นได้จากการนำเสนอของสื่อมวลชนต่างๆ ซึ่งสาธารณชนได้ให้ความสนใจและวิพากษ์วิจารณ์กิจกรรมการรับน้องใหม่ที่มีลักษณะการใช้อำนาจและใช้ความรุนแรงของรุ้น้องที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่มีการเปิดภาคการศึกษาใหม่ของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อรุ้น้อง ดังนี้

2.10.1.1 การรับน้องกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) คือ คุณค่าในความเป็นมนุษย์ที่มีอยู่ในตัวของบุคคลทุกคน เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนมีอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน เป็นสิ่งที่มีอยู่ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการทั่วไปที่มีบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกือบทุกฉบับรวมทั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ด้วย และไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครหรืออยู่ในสถานะใด จะแตกต่างกันด้านสัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ ฐานะ และอาชีพ บุคคลนั้นย่อมได้รับการปฏิบัติโดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ การละเมิด ละเลยหรือลดคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จะกระทำไม่ได้เลย เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกรัฐต้องประกันให้แก่มนุษย์ทุกคน และบุคคลใด บุคคลหนึ่งไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดก็ไม่อาจกระทำการอันเป็นการจำกัดหรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้ การลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้แก่ การกระทำที่ทำให้บุคคลมีสถานะต่ำกว่าความเป็นมนุษย์ การปฏิบัติต่อมนุษย์เยี่ยงทาส การกระทำที่ทำให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกว่าคุณค่าตนเองด้อยคุณค่า เช่น การให้เลียนแบบพฤติกรรมของสัตว์บางชนิด การถูกบังคับให้กระทำในสิ่งที่ไม่สมควร นำอับอาย หรือส่งไป ในทางเพศ เป็นต้น

การที่รุ่นพี่จัดกิจกรรมรับน้องขึ้น และมีแนวความคิดว่าตนมีสิทธิสั่งหรือบังคับให้รุ่นน้อง ปฏิบัติตามคำสั่งของตน โดยอ้างว่าเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องรวมถึงระหว่างเพื่อนร่วมรุ่นด้วยกันเอง และบางครั้งก็อ้างว่าเพื่อให้รุ่นน้องฝึกความอดทน เพราะเมื่อสำเร็จการศึกษาและเข้าสู่ชีวิตการทำงานแล้ว อาจมีบางครั้งที่ต้องเผชิญกับปัญหาการทำงานที่ยากลำบากและมีความกดดันมากกว่านี้ซึ่งหากสิ่งๆ หนึ่งให้รุ่นน้องกระทำนั้นมีความเหมาะสม ไม่น่าจะเกิดอันตราย และอยู่ในขอบเขตของศีลธรรมอันดีคงไม่เกิดปัญหาอันใด และการรับน้องคงประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หากกิจกรรมรับน้องมีการสั่ง บังคับหรือขู่เชิญให้กระทำการใดๆ ที่เห็นได้ว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง และทรัพย์สินของรุ่นน้อง ดังที่มีข่าวให้เห็นเป็นประจำในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ เช่น การบังคับให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากไม่ทำตามก็จับกรอกปากการให้ถอดเสื้อกิ้งบนก้อนน้ำแข็งกลางแดด การสั่งให้รุ่นน้องนั่งตากแดดและไม่ให้กินข้าวกินน้ำ การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในลักษณะที่ไม่สมควร การให้ถอดคอกันแล้วทิ้งตัวกระแทกกับพื้นทราย การให้แสดงท่าทางอนาจารและหยาบโหล่น การบังคับให้กินสิ่งที่เป็นอันตราย การบังคับให้รุ่นน้องถอดกางเกงและใช้สีสเปรย์พ่น และใช้ไฟแช็คคนเผาขนเพชร การพูดข่มขู่ให้รุ่นน้องเกิดความกลัวและความเครียดหากไม่กระทำตามที่รุ่นพี่สั่ง เป็นต้น ซึ่งการกระทำเหล่านี้ต่างเป็นการกระทำที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การรับน้องที่ไม่เหมาะสมดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถือได้ว่าเป็นการทำลายศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของน้องใหม่ลงอย่างสิ้นเชิง เพราะบุคคลที่ก้าวเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาถือได้ว่าเป็นผู้มีวุฒิภาวะทางความคิดและสติปัญญา ซึ่งกิจกรรมการรับน้องใหม่ควรเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ปราศจากการบีบบังคับ ขู่เชิญ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมนุษย์เราอยู่ร่วมกันต้องให้ความเคารพ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน แต่ประเพณีการรับน้องในปัจจุบันมีลักษณะบีบบังคับให้รุ่นน้องต้องฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของรุ่นพี่โดยไม่มีสิทธิตั้งคำถาม ซึ่งกิจกรรมนี้อาจส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน

ของรุ่นน้องบางคน และอาจติดตัวไปตลอด จนกระทั่งมีปัญหาในการดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคต

2.10.1.2 การรับน้องกับสิทธิเสรีภาพ

สิทธิ (Right) และเสรีภาพ (Liberty) หมายถึง ภาวะที่ไม่อยู่ใต้อำนาจครอบงำของผู้อื่น มีอิสระที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ เป็นสภาพการณ์ที่บุคคลมีอิสระที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความประสงค์ของตน เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา การแสดงความคิดเห็น แต่สิทธิเสรีภาพนั้นอาจไม่ได้รับความคุ้มครองในระดับเดียวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพราะอาจถูกจำกัดได้ และมีบุคคลบางประเภทที่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ เช่น ผู้ต้องหา จำเลยในคดีอาญา นักโทษ บุตรที่อยู่ในความปกครองของบิดามารดาหรือผู้ใช้อำนาจปกครอง ข้าราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ลูกจ้างที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้าง เป็นต้น แต่การจำกัดสิทธิเสรีภาพบุคคลเหล่านั้นก็เป็นตามบทบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือสัญญา หากอาจทำได้ตามอำเภอใจการที่บุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า “น้องใหม่” เข้าศึกษาใหม่ในสถาบันการศึกษาใดบุคคลนั้นย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของสถาบันการศึกษานั้นอยู่แล้ว เพราะหากไม่ปฏิบัติตามย่อมส่งผลกระทบต่อบุคคลนั้นโดยตรง แต่ระเบียบข้อบังคับของสถาบันการศึกษามีได้ให้อำนาจรุ่นพี่ที่จะจัดกิจกรรมรับน้องใหม่โดยมีวิธีการหรือกิจกรรมที่เป็นการละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพแต่อย่างใด

เนื่องจากกิจกรรมรับน้องใหม่นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และระหว่างรุ่นน้องด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีและความภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาของตน และบุคคลที่เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ต่างก็เป็นผู้มีความรู้ มีวุฒิภาวะ รู้ผิดชอบชั่วดี สามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะได้ว่ากิจกรรมใดมีความเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้นได้ การรับน้องจึงไม่ควรเกิดจากการบังคับขู่เข็ญ หรือทำให้รุ่นน้องเกิดความไม่สบายใจที่จะเข้าร่วมและทำกิจกรรมเหล่านั้น เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรุ่นพี่ไม่อาจอ้างสิทธิหรืออำนาจใดๆ ที่จะสั่งหรือบังคับอันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของรุ่นน้องได้แต่จากที่ปรากฏจากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ยังมีให้เห็นว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ของสถาบันการศึกษาหลายแห่งมีกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีการบังคับให้รุ่นน้องทำกิจกรรมเหล่านั้นโดยไม่สมัครใจ เช่น การบังคับให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หากไม่ทำตามก็จับกรอกปาก การให้ถอดเสื้อกิ้งก้นก่อนนำแข็งกลางแดด การสั่งให้รุ่นน้องนั่งตากแดดและไม่ให้กินข้าวกินน้ำการถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในลักษณะที่ไม่สมควร การให้ถอดคอกันแล้วทิ้งตัวกระแทกกับพื้นทราย การให้แสดงท่าทางอนาจารและหยาบโหล่น การบังคับให้กินสิ่งที่เป็นอันตราย การบังคับให้รุ่นน้องถอด

กางเกงและใช้สปีดเปย์พ่น และใช้ไฟแช็คคนเผาขนเพชร การพุดข่มขูให้รุ่นน้องเกิดความกลัวและความเครียดหากไม่กระทำตามที่รุ่นพี่สั่ง

ซึ่งกรณีดังกล่าวย่อมเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของน้องใหม่ เพราะคงไม่มีใครโดยยินยอมหรือสมัครใจที่จะทำกิจกรรมซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองเหล่านั้น และกิจกรรมรับน้องซึ่งมีลักษณะเช่นนี้อาจทำให้บุคคลที่ผ่านการรับน้องขึ้นชอบในระบบอำนาจนิยมแบบเผด็จการ และปฏิบัติสืบทอดกันไปรุ่นต่อรุ่น เพราะขณะที่เป็นน้องใหม่ก็ได้รับการรับน้องเช่นนี้ เมื่อตนเป็นรุ่นพี่ก็กระทำต่อรุ่นน้องในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการทำงานและการดำเนินชีวิตในอนาคต และหากยังไม่มีมาตรการควบคุมการรับน้องที่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ก็น่าเป็นห่วงว่าน้องใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมยังคงต้องเสี่ยงกับอันตรายที่อาจเกิดจากกิจกรรมเหล่านั้น และข่าวการสูญเสียที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นก็จะยังคงอยู่คู่กับการเปิดภาคการศึกษาใหม่ของสถาบันการศึกษาอยู่เรื่อยไป (พิณพลอย สุทินประภา. 2559 : 62 – 65)

2.10.2 ประกาศหรือระเบียบของมหาวิทยาลัยต่างๆ

นอกจากความรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดมาตรการในการควบคุมการรับน้องแล้วมหาวิทยาลัยต่างๆ ยังได้ออกกฎระเบียบเพื่อควบคุมการจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่ด้วย ตัวอย่างเช่น ประกาศฝ่ายการนักศึกษาและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมรับนักศึกษาใหม่ ซึ่งออกตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีนโยบายให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมรับน้องหรือกิจกรรมรับนักศึกษาใหม่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยโดยไม่มี การละเมิดสิทธิเสรีภาพ และไม่ขัดกับหลักความเสมอภาค มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงประกาศหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการจัดกิจกรรมรับน้องหรือรับนักศึกษาใหม่ ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาและแนวทางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษาใหม่ คือ “รับเพื่อนใหม่” ไม่ใช่ “รับน้องใหม่” กิจกรรมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และความเท่าเทียมระหว่างนักศึกษาใหม่และรุ่นพี่

2. ห้ามจัดกิจกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ห้ามกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการข่มขู่บังคับ การทำให้อับอายหรือล่อแหลมในทางเพศ ห้ามมิให้มี “วีกเกอร์” หรือกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการใช้วาจาข่มขู่นักศึกษาใหม่ หรือมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจของ “รุ่นพี่หรือศิษย์เก่า” ที่มีเหนือ “รุ่นน้อง” ซึ่งขัดกับหลักความเสมอภาค และมีใช้แนวทางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่มีนโยบายให้จัดกิจกรรมนักศึกษาใหม่นอกสถานที่ไม่ว่าจะเป็นการจัดโดยคณะกรรมการนักศึกษาของคณะ ภาควิชา กลุ่ม หรือโต๊ะรวมทั้งชุมนุม ชมรมต่างๆ

หากนักศึกษากลุ่มใดมีความประสงค์ที่จะจัดกิจกรรมรับนักศึกษาใหม่นอกสถานที่ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายการนักศึกษาคณะ หรือหน่วยงานที่ดูแลกลุ่มกิจกรรมนั้นๆ

4. การให้นักศึกษาใหม่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ จะต้องเป็นไปโดยความสมัครใจ ทั้งนี้ต้องแจ้งให้นักศึกษาใหม่ได้ทราบว่า หากนักศึกษาใหม่มีความไม่สบายใจที่จะร่วมกิจกรรม นักศึกษาใหม่สามารถปฏิเสธ หรือออกมาจากกิจกรรมได้ โดยไม่ถูกรังเกียจเด็ดขาดห้ามไม่ให้ความร่วมมือ หรือมีการปฏิบัติต่อนักศึกษาใหม่คนนั้นในทางใดทางหนึ่งที่นำมาซึ่งความไม่สบายใจแก่นักศึกษาใหม่คนนั้น ในการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของประชาคมของคณะ

5. กิจกรรมต่างๆ ในการรับนักศึกษาใหม่จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมได้

6. การจัดกิจกรรมรับนักศึกษาใหม่ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาแรก

แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษาใหม่นี้มาจากการตกลงร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและผู้แทนนักศึกษา ขอให้คณะกรรมการนักศึกษาทุกคณะ และนักศึกษารุ่นพี่ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืน หรือได้รับการร้องเรียนจากนักศึกษาใหม่ หรือผู้ปกครองว่าได้มีการจัดกิจกรรมที่ละเมิดต่อประกาศนี้ในข้อใดข้อหนึ่ง มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องสั่งงดกิจกรรมนั้น และจะดำเนินการทางวินัยกับนักศึกษารุ่นพี่ที่ฝ่าฝืนโดยทันที ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งแนวทาง “รับเพื่อนใหม่” ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่นักศึกษารุ่นพี่จะต้องปฏิบัติต่อนักศึกษาใหม่ในฐานะที่เป็น “เพื่อนใหม่” ที่มีสิทธิเสรีภาพเหมือนกันกับนักศึกษารุ่นพี่

กรณีที่นักศึกษารุ่นพี่จัดกิจกรรมรับนักศึกษาใหม่ที่เป็นการฝ่าฝืนประกาศดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ซึ่งโทษทางวินัยมี 4 สถาน คือ ไล่ออก ให้พักการศึกษาหรือพักการเสนอขออนุมัติปริญญา มีกำหนดไม่เกิน 2 ปีการศึกษา ทาทัณฑ์บน และว่ากล่าวตักเตือน ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ข้อ 14

ส่วนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่องแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีนโยบายให้การจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาใหม่เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เสริมสร้าง พัฒนานักศึกษา เป็นประเพณีที่ดีงาม ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีอบอุ่นประทับใจ และสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยกิจกรรมที่ไม่อนุมัติให้จัด มีดังนี้

1. กิจกรรมรับน้องใหม่และกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่สร้างสรรค์และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกาย และสภาพจิตใจ

2. กิจกรรมที่ขัดต่อข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศของมหาวิทยาลัย กฎหมายวัฒนธรรม ศีลธรรมอันดี ประเพณีอันดีงาม

3. กิจกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ขัดหรือละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เช่น ใช้กิริยาจากก้าวร้าว หยาบคาย การบังคับขู่เข็ญ ที่เป็นการกระทำในลักษณะของการกลั่นแกล้งหรือลงโทษ กิจกรรมที่เข้าข่ายลามกอนาจาร เป็นต้นและยังมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับการประชุมเชียร์ คือไม่ให้มีการบังคับข่มขู่ ไม่มีการใช้ความรุนแรง และไม่มีการกระทำใดๆ

ในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อร่างกายและบิบบิ้นหรือกดดันทางจิตใจ ไม่มีเนื้อเพลงที่เสียดสีและหรือการให้แสดงท่าทางที่ส่อไปในทางลามกอนาจารและเป็นที่ยับยั้ง ให้จัดร้องเพลงเชียร์ในสถานที่เปิดเผยเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ที่สนใจเข้าสังเกตการณ์ได้ โดยให้จัดกิจกรรมประชุมเชียร์ได้เฉพาะภายในมหาวิทยาลัย สัปดาห์ละไม่เกิน 3 วัน ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อวัน และจะต้องไม่เกิน 21.00 น. ของทุกวัน เป็นต้น ซึ่งหากมีปรากฏว่ากิจกรรมใดๆ ที่มีการฝ่าฝืนประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้คณะกรรมการดำเนินงานและกำกับดูแลกิจกรรมรับน้องใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการสั่งระงับ ยุติกิจกรรม และรายงานให้ทางมหาวิทยาลัยทราบโดยเร็ว

ที่สุด

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังมีประกาศ เรื่อง การจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ขององค์กรกิจกรรมนักศึกษา โดยกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับกลุ่มนักศึกษาผู้รับผิดชอบโครงการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ ดังนี้

1. การได้มาซึ่งคณะทำงานในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์จะต้องผ่านการคัดเลือกโดยกลุ่มกิจกรรมที่รับผิดชอบโครงการและความเห็นชอบจากคณะ
2. มีการชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักศึกษาใหม่เข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์
3. นักศึกษาใหม่มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ได้ตามความสมัครใจ
4. กลุ่มกิจกรรมที่รับผิดชอบโครงการจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบถึงวิธีการและกิจกรรมว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจริงๆ หรือไม่
5. มีกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจสอดแทรกอยู่ทุกครั้งที่กิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์
6. ให้ละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ ทาร้ายร่างกายและจิตใจของน้องใหม่ กีดขวางทางจราจรหรือรบกวนผู้อื่น ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย กฎหมายและระเบียบวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม อันจะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

7. ให้มีคณะกรรมการร่วมองค์กรนักศึกษาคอยสังเกตการณ์ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ คณะกรรมการชุดดังกล่าวประกอบด้วย ประธานสภานักศึกษาเป็นประธาน นายกองคํการบริหารนักศึกษากรรรมการสภานักศึกษา และนายกสโมสรคณะ หรือผู้แทนตามความเหมาะสมเป็นกรรมการ

โดยมีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวัง มีเว็บไซต์เพื่อติดตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหาประสานงานสื่อมวลชนและผู้ปกครอง ให้แต่ละวิทยาเขตหรือแต่ละคณะมีการจัดตั้งศูนย์ Hot Line หรือ Call Center เพื่อรับหรือประสานข้อมูลการจัดกิจกรรมร่วมกันด้วย และหากนักศึกษาละเว้นไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ จะต้องได้รับโทษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยวินัยของนักศึกษาจะเห็นได้ว่า แต่ละสถาบันการศึกษาได้มีการออกประกาศกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการรับนักศึกษาใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการควบคุมการจัดกิจกรรมการรับน้องให้อยู่ในขอบเขต ไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แต่ในความเป็นจริง ปัญหาการรับน้องที่รุนแรง ละเมิดสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังที่จะได้ศึกษาต่อไป (พิณพลอย สุทินประภา. 2559 : 70 – 74)

2.10.3 การรับน้องกับประเพณีที่สืบทอดกันมา

การรับน้องใหม่ของแต่ละสถาบันการศึกษาเป็นกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกใหม่ได้ทำความรู้จัก มีความรักความสามัคคีกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกใหม่ด้วยกัน และระหว่างสมาชิกใหม่กับสถาบันแต่เมื่อเวลาผ่านไป การจัดกิจกรรมรับน้องเริ่มมีการนาระบบโซตัสมาใช้ โดยรุ่นน้องที่เข้ามาทีหลังจะต้องให้ความเคารพรุ่นพี่ รุ่นพี่สามารถสั่งให้รุ่นน้องทำอะไรก็ได้ มีการปลูกฝังความเชื่อดังกล่าวให้กับนักศึกษาใหม่ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ และเมื่อนักศึกษาใหม่กลุ่มที่เคยถูกรุ่นพี่กดขี่มาก่อน ได้ขึ้นเป็นรุ่นพี่ในปีต่อมา ก็มักจะนำพฤติกรรมที่รุ่นพี่ของตนเคยทำไว้ มาใช้กับรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่บ้างโดยไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสม แต่กลับมองว่าเป็นเรื่องที่สามารถทำได้เนื่องจากตนอยู่ในฐานะรุ่นพี่ส่วนรุ่นน้องที่ถูกใช้อำนาจเหนือ เมื่อถูกปลูกฝังในลักษณะดังกล่าว ก็จะมองว่าเป็นประเพณีตามปกติที่รุ่นน้องจะต้องทำตามที่รุ่นพี่สั่ง ทำให้เมื่อเกิดปัญหาหรือความเสียหายขึ้น รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ก็จะไม่กล้าบอกให้กับผู้ปกครองรู้ หรือไม่กล้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจ แต่กลับคิดว่าหากผ่านพ้นไปได้ ในปีต่อไปก็จะสามารถใช้วิธีการแบบนี้กับรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ได้บ้าง ทำให้เกิดปัญหาว่าเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น

แต่ผู้เสียหายเพิกเฉยเนื่องจากมองว่าเป็นประเพณีของสถาบันการศึกษาที่ผู้เข้ามาใหม่จะต้องยอมรับ การควบคุมหรือแก้ปัญหาการรับน้องที่รุนแรง ละเมิดสิทธิเสรีภาพ และขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงเป็นไปได้ยาก ไม่สามารถที่จะดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำความผิดได้ เพราะการจะดำเนินคดีได้นั้น ผู้เสียหายจะต้องแจ้งความร้องทุกข์แก่เจ้าพนักงานตำรวจเสียก่อน หรือเมื่อมีการแจ้งความร้องทุกข์เกิดขึ้น ผู้เสียหายหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่อยู่ในเหตุการณ์ ก็ไม่กล้าให้ข้อเท็จจริงแก่เจ้าพนักงานตำรวจ เนื่องจากกลัวว่าอาจส่งผลกระทบต่อตนเองในการดำเนินชีวิตในสถาบันการศึกษาได้ การดำเนินคดี หรือการสืบหาตัวผู้กระทำความผิดจึงไม่สามารถทำได้ และเมื่อผู้เสียหายหรือผู้รู้เห็นเหตุการณ์มองว่าการรับน้องเป็นประเพณีที่พึงปฏิบัติต่อไป การควบคุมและแก้ปัญหาการรับน้องจึงไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิณพลอย สุทินประภา. 2559 : 78 – 79)

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริภา จันทรเกื้อ (2556) งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2555 รวมทั้งสิ้น 412 คน ผลการวิจัย พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เห็นด้วยกับกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาชายและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน (กันศิริภา จันทรเกื้อ. 2556 : 72 – 86)

ศิริอร โขคบบำรุง และเสาวนีย์ ทองนพคุณ (2562) งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรี การศึกษาวิจัยแบบตัดขวางครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จังหวัดชลบุรี จำนวน 418 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นเพศ

หญิง ร้อยละ 78.7 แพทย์ในหอพักนวมมหาวิทยาลัย ร้อยละ 50.7 เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องประชุมเชียร์ ร้อยละ 84.7 นักศึกษาถึง ร้อยละ 44.5 ได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ในระดับน้อย การปรับตัวอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงเพียงร้อยละ 3.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยนา ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ ($p < 0.01$) และกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยแบบเปิดเผยไม่ลับตา ($p < 0.05$) แรงสนับสนุนจากนักศึกษารุ่นพี่ ($p < 0.01$) มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการศึกษา ควรสนับสนุนให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรควบคุมดูแลให้กิจกรรมต่างๆ เป็นไปโดยเปิดเผยไม่ลับตา และควรเน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อเสริมสร้างการปรับตัวที่ดีในมหาวิทยาลัยให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต่อไป (ศิริอร โขคบารุง และเสาวนีย์ ทองนพคุณ. 2562 : 75 – 82)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นงานวิจัยเชิง
คุณภาพผสมผสานกับงานวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

พื้นที่ในงานวิจัย

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระ
นคร

517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ประชากรในงานวิจัย

นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
งคลพระนคร จำนวน 166 คน ดังนี้

- นายกสโมสรนักศึกษา และคณะกรรมการดำเนินกิจการนักศึกษา
- ผู้นำรุ่น สาขาวิชาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชา
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
- นักศึกษารุ่นพี่
- นักศึกษาใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสัมภาษณ์
- แบบสอบถาม

ประเด็นในการวิจัย มีดังนี้

- ระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ของแต่ละสาขาวิชา
- ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในสาขาวิชา และ ระหว่างสาขาวิชา
- ข้อดี และ ข้อด้อย ของการรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา
- ทศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่

- แนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของแต่ละสาขาวิชา
- แนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น (ภาพรวมทั้งคณะฯ)
- สิ่งที่นักศึกษาอยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้องใหม่
- กรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่ดี (สิ่งที่ประทับใจ) และความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลทางด้านเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ในพื้นที่วิจัยคือ คือ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยดังนี้

การเก็บข้อมูลเบื้องต้น เป็นการศึกษาข้อมูลทางด้านเอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ การจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่ในมหาวิทยาลัย การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งงานวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และห้องสมุดของหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การเก็บข้อมูลสนาม ทีมนักวิจัย จะได้ทำการศึกษาข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ คือ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยทำการเก็บข้อมูลตามกลุ่มประชากรที่กำหนดคือ

- ก) **นายกสโมสรนักศึกษา และคณะกรรมการดำเนินกิจการนักศึกษา** หมายถึง กลุ่มผู้นำนักศึกษาของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ในวาระที่ทำหน้าประจำปีการศึกษา 2562 และ 2563 ซึ่งผู้นำนักศึกษากลุ่มนี้ เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ในภาพรวมของคณะฯ ภายใต้โครงการการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ของฝ่ายกิจการนักศึกษา
- ข) **ผู้นำรุ่น** หมายถึง ประธานรุ่นและกลุ่มผู้นำนักศึกษาในการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ในแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ปีที่ 2 – 4 ของสาขาวิชาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

- ค) **นักศึกษารุ่นพี่** หมายถึง นักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 – 4 ของสาขาวิชา ออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
- ง) **นักศึกษาใหม่** หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่น สิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และสาขาวิชาออกแบบ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้เครื่องมือดังนี้

ก) **แบบสัมภาษณ์** เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ข้อคำถามมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประเด็นในการวิเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้คำตอบและองค์ความรู้ใหม่ แบบ สัมภาษณ์ต้องสามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสมในการปฏิบัติการลงพื้นที่วิจัย ในการสัมภาษณ์เชิง ลึกอาจต้องใช้ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) เพื่อทำการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ มีทั้งแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้าง รวมการสัมภาษณ์แบบ หลากหลาย โดยมีคำถาม ตามประเด็นการวิจัยดังต่อไปนี้

- ระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ของแต่ละสาขาวิชา เป็นอย่างไร
- ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในสาขาวิชา และ ระหว่างสาขาวิชา เป็น อย่างไร
- ข้อดี และ ข้อด้อย ของการรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา เป็นอย่างไร
- ทักษะคติเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ เป็นอย่างไร
- ให้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบ ใหม่ของแต่ละสาขาวิชา
- ให้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบ ใหม่ของคุณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น (ภาพรวมทั้งคณะฯ)
- สิ่งที่นักศึกษายกให้คณะฯ อำนาจความสะดวกในกิจกรรมรับน้องใหม่
- ใหยกกรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่ดี (สิ่งที่ประทับใจ) และความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

ข) **แบบสอบถาม** เป็นแบบสอบถามแบบตัวเลือกตอบ สำหรับเก็บข้อมูลทั่วไปในกลุ่ม ประชากรที่กำหนด เพื่อต้องการคำตอบในความคิดเห็นโดยรวม ด้านทัศนคติต่างๆ ประกอบด้วย

- แบบสอบถามเพื่อประเมินผลทัศนคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ที่เชื่อมโยงกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ และออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัย

ขั้นตอนนี้ นักวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลด้านเอกสารและข้อมูลภาคสนาม มาทำการวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ ในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์จากข้อมูลภาคสนามที่ เชื่อมโยงกับทฤษฎี และอธิบายผลการวิเคราะห์จากข้อมูลเชิงสถิติ

ขั้นตอนที่ 3 การองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ

เมื่อได้คำตอบจากการวิจัยตามประเด็นที่กำหนดไว้แล้ว ฝ่ายกิจการนักศึกษาจะนำองค์ความรู้ ที่ได้จากการวิจัย นำไปสู่การปฏิบัติดังนี้

- นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงโครงการสำหรับการจัดกิจกรรมการที่ เกี่ยวกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ของฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบ แฟชั่น

- จัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ภายในคณะฯ ที่เป็นไปตามแนวทางคำตอบที่ได้จากงานวิจัย
- สร้างกลุ่มในสารสนเทศ เพื่อให้คำปรึกษาด้านการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ภายใน

คณะฯ

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายงานวิจัย และเผยแพร่วิชาการ

สรุปสิ่งที่ได้จากการวิจัยทั้งหมด จัดทำรายงานวิจัยตามที่มีผู้ให้การสนับสนุนทุนวิจัย กำหนด พร้อมกับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัย และการ ประชุมวิชาการและการวิจัย ระดับชาติ

บทที่ 4

การวิเคราะห์

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ทีมนักวิจัย ได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยทำการเก็บข้อมูลตามกลุ่มประชากรที่กำหนด ดังนี้

4.1 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์นายกสโมสรนักศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่

เห็นด้วย เพราะว่าการทำงานที่รุ่นน้องเข้ามาอยู่ใหม่ อาจจะมีมองว่าไม่คุ้นเคยกับที่รุ่นน้องเคยเรียนมา ไม่ว่าจะเป็นมัธยมปลายหรือวิทยาลัย กิจกรรมต้อนรับ ทำให้รุ่นน้องได้สร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน ได้พึ่งพาอาศัยกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องทุกข์ หรือสุข เมื่อเราทุกข์ไปด้วยกันแล้วจะได้ทราบว่าสิ่งนี้เราควรพัฒนาอย่างไร ในเรื่องของความสุขเราก็มีความสุขไปพร้อมๆกัน กิจกรรมต้อนรับจะเป็นสิ่งที่ช่วยเยียวยาเพื่อนๆให้อยู่ในสังคมนี้ได้โดยแบบสบาย

รูปแบบการต้อนรับ

กรณีสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ รูปแบบการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ที่เคยปฏิบัติกันมา จะมีการประชุมภายในสาขาหรือวาระบรณ รุ่นพี่ปีที่ 2 มีหน้าที่จัดกิจกรรม ในการรับรุ่นน้องปีที่ 1 ซึ่งเมื่อนายกสโมสรนักศึกษาเรียนในชั้นปีที่ 2 ก็เคยเป็นประธานรุ่นมาก่อน ซึ่งผู้วิจัยสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

1. มีการประชุม มอบหมายหน้าที่ ใครทำอะไรส่วนไหน อย่างไร เพื่อให้เกิดความลงตัว เพื่อให้อยู่ในมาตรการและระเบียบของคณะฯ

2. รูปแบบและวิธีการ ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมของสาขาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ เช่น การจัดการประกวดการทำหมวกที่แสดงถึงความเป็นตัวเอง ซึ่งนักศึกษาเรียกว่า Head Brand การทำกิจกรรมนันทนาการภายในสาขา ก็จะถูกจัดสรรปันส่วนไปในแต่ละวัน ซึ่งระยะเวลาในแต่ละปีก็จะต่างกันไป เช่น 5 วัน หรือ 1 อาทิตย์ กิจกรรมเริ่มตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์

3. ในวันแรก ของการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ เป็นเรื่องของการจัดระเบียบของภายใน รૂน วันแรกช่วงแรก อาจจะมีการกิจกรรมนันทนาการในเชิงละลายพฤติกรรม เพราะว่าน้องใหม่มาจากต่างที่ ต่างถิ่น มาจากต่างจังหวัดมีนิสัยใจคอที่แตกต่างกันออกไปครับ เราก็จะจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อละลายพฤติกรรมของน้องๆ นะครับ

4. ในวันที่ 2 วันที่ 3 มีกิจกรรมในเรื่องของการขอลายเซ็นรૂนพี่ หรือว่ากิจกรรมนันทนาการเพิ่มเติมจากเดิม และมีการประกวด Head Brand เข้ามาร่วมด้วย รวมทั้งมีการผูกข้อไม้ข้อมือรૂนน้องๆ นะครับในวันหลังๆ

แนวคิดในการสร้างระบบในกิจกรรมรับน้องใหม่อย่างไร เพื่อให้ส่งผลต่อวัฒนธรรมที่ดีงามของคนละ?

1. ระบบการดูแลน้องหรือว่าระบบรૂนคือ หนึ่งสาขาจะมีทั้งหมด 4 ชั้นปี ชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 เป็นในตัวแทนของการเป็นรૂนพี่แต่ละสาขาวิชา รૂนพี่ปีที่ 2 จะดูแลรૂนน้องปีที่ 1 ที่เข้ามาใหม่ครับ ส่วนรૂนพี่ปีที่ 3 จะดูแลการจัดการงานของรૂนปีที่ 2 อีกที ในส่วนของรૂนพี่ปีที่ 4 จะเป็นที่ปรึกษาให้กับน้องเป็นทอดๆ ไป ตัวอย่างเช่น เมื่อรૂนน้องปีที่ 2 จัดกิจกรรมต้อนรับรૂนปี 1 แล้วมีปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็จะมีรૂนพี่ปีที่ 4 เป็นที่ปรึกษาให้น้อง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นจัดกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ เน้นความสนุกสนานมากกว่าการตึงเครียด

2. ระบบสายรหัส คือ การที่รૂนพี่ชั้นปีของรૂนพากับรૂนน้องที่ตรงกัน โดยที่รૂนน้อง ต้องไปหาพี่รหัส ในวงนี้มีจัดการมีกิจกรรมร่วมด้วย รวมทั้งมีการเฉลยสายรหัสในวันท้ายๆ ของสัปดาห์ กิจกรรม เช่น ให้น้องตามหารૂนพี่ รૂนพี่อาจจะแกล้งน้องบ้างให้น้องเฮฮา มีการเฉลยสายรหัสระบบ “สายรหัส” หรือว่า “พี่รหัสน้องรหัส” มีเรื่องของความสัมพันธ์มาเกี่ยวข้อง พี่รหัส คือ คนที่คอยให้คำปรึกษาน้องๆ นะครับ ตั้งแต่เข้ามาชั้นปีที่ 1 จบชั้นปีที่ 4 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องกิจกรรม รวมทั้งปัญหาส่วนตัว ในบางคนก็สามารถปรึกษาพี่รหัสได้ ทำให้น้องเกิดความสบายใจในการเรียนที่คณะฯ นี้

กรณีการเอารૂน ไม่เอารૂน

การเอารૂน ไม่เอารૂน หรือ การยอมให้ร่วมรૂน และ ไม่ให้ร่วมรૂน หมายถึง เมื่อรૂนพี่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้รૂนน้องทำตาม ในระหว่างกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ เมื่อรૂนน้องคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง บอกกับรૂนพี่ว่า ไม่ขอเข้าร่วมกิจกรรม และไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ที่รૂนพี่ตั้งขึ้นมา นั้น โดยการออกจากกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ส่งผลให้เกิดการไม่ยอมรับจากรૂนพี่และเพื่อนในรૂนเดียวกัน ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า “ไม่เอารૂน” ส่วนรૂนน้องที่ ยอมรับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่รૂนพี่ตั้งขึ้น

และร่วมกิจกรรมการรับน้อง ก็จะถูกยอมรับจากรุ่นพี่และเพื่อนรุ่นเดียวกัน ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า “การเอารุ่น”

ดังนั้น การเอารุ่น ไม่เอารุ่น จึงเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่เกิดขึ้นระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง การเอารุ่น ไม่เอารุ่น เป็นเงื่อนไขที่รุ่นพี่วางไว้เพื่อสำหรับควบคุมรุ่นน้อง เมื่อรุ่นน้องคนใดคนหนึ่ง ต้องการเสรีภาพ ไม่ต้องการการถูกกดขี่ บอกว่าไม่เอารุ่น นั้นหมายถึงการทำทลายและการขัดขืนได้เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุหนึ่งส่งผลถึงความขัดแย้ง

การเอารุ่น ไม่เอารุ่น นี้ เป็นประเด็นที่สำคัญที่ระบบการศึกษาไทยต้องใส่ใจ ในการให้ความรู้ และปลูกฝังเรื่องของเสรีภาพ การเคารพสิทธิ รวมทั้งการให้ความรู้เรื่องจารีตของสังคมและกฎหมาย

ในระบบ การเอารุ่น ไม่เอารุ่น นายกสิมสรณ์ศึกษาคณะอุตสาหกรรมและออกแบบแฟชั่น ได้ให้ความเห็นว่า การทำกิจกรรมร่วมกันมันมีความสำคัญมากกว่าคำว่า “เอารุ่นหรือไม่เอารุ่น” ในเพื่อนรุ่นเดียวกัน ก็มีคนที่ไม่เอารุ่นด้วยเหมือนกัน แต่ว่าในเรื่องของการทำกิจกรรมร่วมกันหลังจากกิจกรรมการรับน้องเสร็จสิ้นแล้ว ก็สามารถช่วยกันได้อย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการวางแผน เสนอความคิดเห็น มีการเปิดโอกาสให้คนที่ไม่เอารุ่นด้วย ก็ได้มีโอกาสได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นทำให้กิจกรรมที่เราดำเนินการ ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ส่วนเรื่องของระเบียบในสาขาที่เชื่อมโยงกับ “การเอารุ่น ไม่เอารุ่น” การแต่งกายหรือว่าเรื่องของระเบียบ จะถามความสมัครใจของรุ่นน้องก่อน แต่ว่าก็จะชี้แจงในเรื่องของความเหมาะสมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สำหรับคนที่เอารุ่นเราก็จะมีระเบียบการแต่งกายที่เหมาะสม เช่น แต่งกายให้เรียบร้อยเหมาะสมสำหรับการเป็นนักศึกษาใหม่ ในเรื่องของกฎระเบียบเป็นในเรื่องของการสร้างกิจกรรม หรือว่าทำกิจกรรมร่วมกันของรุ่นน้องชั้นปีที่ 1 ที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็จะไม่มีในเรื่องของกฎระเบียบมาให้น้องก็ดูถึงความเหมาะสมด้วย ก็จะทำให้พฤติกรรมของรุ่นน้องมีความคุ้นชินในการอยู่ร่วมกับสังคมแบบนี้ไปได้ด้วยดี

แนวคิดในการสร้างระบบและกิจกรรม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เมื่อผ่านกิจกรรมการรับน้องมาก่อน เกิดความคุ้นชินในเรื่องของพฤติกรรมของน้องแต่ละคนหรือพฤติกรรมของรุ่นพี่แต่ละคน ดังกล่าวนี้นี้เป็นเรื่องของความเข้าใจกัน สิ่งที่เราควรปฏิบัติหรือสิ่งที่ถูกต้องเราควรที่จะปฏิบัติตัวอย่างไรภายในสาขา ในฐานะที่เคยเป็นรุ่นน้องมาก่อน ก็จะมีในเรื่องของความคิดเป็นของตัวเอง และความคิดที่เราถูกปลูกฝังมาจากรุ่นพี่ ในเรื่องที่ดีเนี่ยเราก็จะทราบพฤติกรรมที่เราควรมอบให้กับรุ่นพี่หรือว่าพฤติกรรมที่เรา

ได้รับจากรุ่นพี่ ก็จะมีในเรื่องของการเอาใจใส่กันนะครับ แล้วก็ดูแลเรื่องของความรู้สึก ความสัมพันธ์กันก็จะเกิดความผูกพันกันในสาขา

ในประเด็นระหว่างสาขาทั้ง 4 สาขา เป็นสังคมที่มีรุ่นพี่ มีรุ่นน้อง และมีเพื่อนที่อยู่ระหว่างสาขา มันก็เป็นเรื่องของความเข้าใจ และต้องปรับตัว เช่น เพื่อนสาขาหนึ่งให้ความช่วยเหลือเราในเรื่องของการจัดกิจกรรมภายในสาขาแบบนี้ก็มี เป็นเรื่องที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่ควรที่จะแบ่งแยกสาขา ควรให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนการปฏิบัติตนร่วมกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

รูปแบบในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ที่อยากให้เป็น

ในส่วนกิจกรรมการรับน้องใหม่ในสาขาวิชา อยากให้มีแบบเดิม แต่ว่าควรตัดทอนกิจกรรมออกบ้าง ว่าส่วนไหนสำคัญมากสำคัญน้อย แต่ว่าอยากให้เป็นแบบเดิม และควรพัฒนาไปในทางสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ๆ เช่น เช่นการประกวดเฮดแบนด์ ก็ยังต้องคงไว้ เพราะเป็นสิ่งสร้างสรรค์ และเป็นรุ่นน้องให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ในฐานะที่เป็นประธานรุ่น ต้องเสนอแนะให้กับรุ่นน้องปีที่ 2 ให้เกิดกิจกรรมในรูปแบบใหม่ๆ

ในภาพรวมของคณะฯ จะมีส่วนร่วมกันมากกว่าภายในสาขาฯ เช่น น้องชั้นปีที่ 1 ก็จะได้พบปะกันมากขึ้น ในเรื่องของรูปแบบอยากให้มีมาจัดกิจกรรมร่วมกันเช่น การเล่นเกม มากกว่าการที่ให้น้องได้มาตริงเครียดกับระบบรุ่น เล่นเกมเล่นละลายพฤติกรรม และให้มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น อาจจะมีการเว้นวันในการทำกิจกรรม เพราะภาพรวมของคณะฯ ก็จะมีนักศึกษาจำนวนมากในเรื่องของการจัดแบ่งวันก็จะมีส่วนช่วยในการให้รองรับในสถานการณ์แบบนี้

กิจกรรมรับน้องในอนาคต

อยากให้เป็นแบบเดิมไว้ในกิจกรรมที่เคยมี เป็นเรื่องของการจัดการหรือว่าปัญหาในแต่ละปีเราก็จะทราบว่าจะในแต่ละปีเกิดปัญหาอะไรมาบ้าง ยิ่งนานวันเข้า เรายิ่งทราบถึงปัญหาที่เคยเกิดขึ้นทำให้การจัดกิจกรรมรับน้องในรูปแบบข้างหน้า ไม่ว่าจะเป็นออนไลน์หรือว่าจะเป็นจัดกิจกรรมภายในคณะฯ กิจกรรมรับน้องเป็นการจัดกิจกรรมที่ดีมาก อีกอย่างหนึ่งไม่อยากจะตัดส่วนนี้ไปทำให้ความสัมพันธ์รุ่นพี่กับรุ่นน้องก็อาจจะน้อยลง ดังนั้น กิจกรรมรับน้องในอนาคตผมอยากให้รุ่นน้องมีความคิดเห็นมากขึ้น ในการเสนอกิจกรรมรับน้อง เช่นนักศึกษาปีที่ 1 สามารถขอคิดเห็นในการจัดกิจกรรมรับน้องร่วมกับรุ่นพี่ได้

ข้อดีและข้อด้อยในกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่

ข้อดี ในเรื่องของการปฏิบัติตนหรือว่าปฏิบัติทางกายทางใจ ก็ปฏิบัติทางกาย เป็นการจัดกิจกรรมต้อนรับได้มีการทำกิจกรรมที่ดี เช่น การจัดกิจกรรมสันทนาการหรือว่าการจัดกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ ในแต่ละสาขาวิชา รุ่นน้องก็จะมี ความสนใจในเรื่องของการจัดประกวดเสดแบรด์บ้าง การทำกิจกรรมระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องผูกข้อมือ ส่วนในเรื่องของการปฏิบัติทางใจ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ที่สร้างความสัมพันธ์ดีร่วมกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ทำให้รุ่นน้องมีความรู้สึกเหมือนอยู่บ้านหลังเดียวกัน จะทำให้รุ่นน้องไม่รู้สึกกลัวตัวเองอึดอัดใจ

ข้อด้อย อาจเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ลงรอยกัน อย่างที่เราทราบกันดีว่ารุ่นน้องมาต่างที่ต่างถิ่น อาจมีการปฏิบัติหรือการปลูกฝังมาคนละแบบ ทำให้เกิดการถกเถียงหรือมีปากมีเสียงระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

อยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างไรบ้าง

ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผ่านมาคณะฯ ให้สิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี ถ้าให้แนะนำในสถานการณ์แบบนี้ อาจจะช่วยในเรื่องความปลอดภัยเรื่องของคุณภาพของรุ่นน้องให้มากขึ้น

กรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่ดี และความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เป็นความสัมพันธ์ที่ดี มันเกิดจากการเข้าใจกัน เชื่อฟัง หักส่นองหัทสเลยด้วยซ้ำ ในฐานะที่เคยเป็นน้องรหัสมาก่อนมีความสัมพันธ์ที่ดี ก็จะได้รับสิ่งต่างๆ จากพี่รหัสเช่น ในเรื่องของการเรียน สิ่งไหนที่ยังไม่เข้าใจพี่รหัสจะเป็นคนแรกที่ยื่นมือเข้ามาช่วย หรือว่าฐานะที่เป็นรุ่นพี่ที่มีน้องรหัส น้องรหัสก็จะมีในเรื่องของความคิดที่เป็นของตัวเองหรือความคิดใหม่ๆ มามอบให้ตลอด หรือว่าเรามีความคิดที่ดีหรือว่าเรามีข้อความรู้ที่ดีเราก็สามารถมอบให้กับน้องๆ ได้ ก็จะมี ความสัมพันธ์ที่ดีเป็นสิ่งที่ประทับใจ

ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ส่วนใหญ่น้อยมาก ถ้าจะมีในความสัมพันธ์ที่ไม่ดี เป็นเรื่องของการพูดจา โดยเฉพาะเพศทางเลือก พอปรับความเข้าใจกันแล้วก็จะไม่มีปัญหา

4.2 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์สมาชิกสโมสรนักศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

สำหรับทัศนคติถ้าในเชิงบวกคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีในมหาวิทยาลัยฯ เพราะว่าจะทำให้เราได้รู้จักรุ่นพี่รุ่นน้อง ได้สานสัมพันธ์ เพื่อที่จะได้ไปทำงานในอนาคต อยากเน้นไปทางด้านสร้างสรรค์มากกว่า เพราะว่าจะได้ลงมือทำ ไม่อยากให้เกิดการแบบวิวาทน้อง หรือมีการดุน้อง อยากให้เป็นในรูปแบบที่ช่วยน้องมากกว่า

ทัศนคติของการรับน้อง เป็นการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้มีความสนิทสนมกัน มีปัญหาอะไรก็ปรึกษากัน สามารถช่วยแก้ปัญหาทำให้ปัญหานั้นบรรลุลผลได้โดยไม่มีใครได้รับผลกระทบ

ซึ่ง ระบบของการรับน้อง ก็อยากให้มีรูปแบบทำอย่างไรก็ได้ให้รุ่นพี่สนิทสนมกับรุ่นน้องมากที่สุด โดยที่ให้น้องสามารถที่จะแจ้งปัญหาหรือว่าเกิดปัญหาอะไรสามารถอธิบายบอกกับรุ่นพี่ได้ว่ามีปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้นกับน้อง เป็นในทิศทางในเชิงสร้างสรรค์ ในเชิงบวก โดยพาน้องทำกิจกรรมอะไรก็ได้ โดยที่แบบไม่ต้องให้น้องอยู่ภายใต้การกดขี่ อยากให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องได้ทำกิจกรรมร่วม มีส่วนร่วมในสังคมร่วมกัน สามารถปรึกษากันในเรื่องต่างๆได้

ในส่วนของระบบในการรับน้อง คืออยากให้รับในแบบสร้างสรรค์ ไม่อยากให้รุ่นน้องรู้สึกกดดัน อยากให้อยู่ในภายใต้ความพอดี ไม่ใช่เชิงกดขี่ข่มเหงหรือว่ามีกฎที่เขาตั้งขึ้นมาเอง อยากให้พี่มีการสนิทกับน้องได้โดยการใช้คำพูดที่แบบต่อว่าหรือใช้คำรุนแรง สำหรับรุ่นพี่บางคน ไม่ได้แยกแยะระหว่างการทำกิจกรรม กับเรื่องส่วนตัว ส่งผลทำให้มันเกิดความขัดแย้ง การทะเลาะกัน แล้วมันก็บานปลายไปเรื่องอื่นด้วย

รูปแบบในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ที่อยากให้เป็น

คืออยากให้รับในทางสร้างสรรค์ คือใช้กิจกรรมในการเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์กับน้อง ในทางสร้างสรรค์ ไม่ใช่การวิวา่งน้อง แกล้งเพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อน อยากให้แบบว่าลองทำอะไรใหม่ๆ ไม่ใช่ยึดติดอยู่แต่แบบเดิมว่าทำแบบไหนต้องทำต่อแบบนี้ เพราะว่ายุคสมัยนี้เป็นยุค 4.0 เด็กสมัยนี้เขาก็มีสิทธิเสรีภาพ ไม่สามารถไปบังคับอะไรได้ ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของแต่ละบุคคล

บางกิจกรรมก็เยอะเกินไป อาจให้เหลือแต่การหีบสายรหัสอย่างเดียว บางครั้งก็มีการด่า พี่ด่าก็ยอมในสิ่งที่เป็นและสิ่งที่เกิด การรับน้องของสาขา ของคณะฯ เป็นเรื่องมรสาสนุก แต่บางกรณีก็คิดว่าการวิวา่งมันเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยดีเท่าไร บางสาขาผู้ชายเยอะ แต่บางกรณีการวิวา่งเป็นสิ่งที่ดี อาจจะทำให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องสนิทกันเยอะขึ้น

หากมีการทะเลาะกันเกิดขึ้นในคณะฯ ในสาขา มันจะทำให้แตกแยกเลย สาเหตุมาจากคำพูด เพราะมีเพศที่ต่างกัน ชาย หญิง เพศสร้างสรรค์ จิตใจไม่เหมือนกัน ความรุนแรงไม่เหมือนกัน ในกรณีของการสื่อสารออนไลน์ การโพสต์ข้อความหรือรูปภาพ มีผลต่อการสื่อสารที่เข้าใจผิด อาจส่งผลต่อภาพลักษณ์ต่อการรับน้องที่ไม่เหมาะสมได้

สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการรับน้องได้ และสามารถนำสิ่งใหม่ๆเข้าไปได้ หรือเราจะยึดตามเหมือนเดิมก็ได้ แต่เราต้องแฝงไปด้วยประโยชน์ที่ว่า กิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่แต่ละกิจกรรมต้องอธิบายเหตุผลว่า แฝงไปด้วยประโยชน์อะไรบ้าง อะไรที่มันเปลี่ยนแปลงได้ก็เปลี่ยนแปลง แล้ว

อยากจะรักษาสິงที่ดีไว้ สิ่งที่น่าเปลี่ยนแปลงเช่น ตามลายเซ็นรุ่นพี่ เริ่มเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ พอหาไม่ได้ก็ให้กลับมาหาใหม่อีก ทำเหมือนเดิมแบบเดิมๆ ให้น้องเข้าหาแต่พี่ก็หนี

การรับน้องจึงเป็นเหมือนประเพณี ถ้าไม่มีการรับน้องเลย มีความรู้สึกเหมือนมาไม่ถึงมหาวิทยาลัย มันดูขาดอะไร ความสนุก รุ่นน้องบางคนเขาอาจคิดว่า มหาวิทยาลัยจะเปิดแล้ว จะได้รับน้องแล้ว มันเป็นความสนุกอีกแบบหนึ่งที่น้องใหม่บางคนเขารอคอย อีกประเด็นหนึ่งคือ สิ่งที่รุ่นพี่ให้รุ่นน้องทำ รุ่นพี่ก็ต้องทำด้วย

ตัวแทนสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการน้องแบบสร้างสรรค์ อยากให้มีความเท่าเทียม เช่นเพศสร้างสรรค์ ก็ไม่ยอมทำเหมือนผู้ชาย

ประธานฝ่ายนันทนาการ กล่าวว่า การต้อนรับน้องใหม่ มันเป็นการปรับตัวสู่สังคมใหม่ อย่างเช่น การวิวากมันก็เหมือนกับมีผู้พูดก็ต้องมีผู้ฟัง การวิวากไม่ใช่วิวากแบบพรวดเพื่อ แต่เป็นการเพื่อให้้องเกิดความสนใจมาที่เรา อันนี้สำหรับปีที่ผ่านๆมาเป็นแบบนี้ มันไม่ใช่การด่า มันเป็นการดึงความสนใจ ที่พี่เพราะว่าน้องมันก็เพื่อนกันใหม่มันก็อยากคุย ถ้าเราไม่วิวากไม่เสียงดัง ก็จะไม่สามารถพูดกับน้องได้แล้วน้องก็จะเจี๊ยวจ๊าวกันอย่างเดียว อาจจะเรียกว่ามันเป็นการเตือนสติน้องมากกว่าเรียกว่าการวิวาก มันไม่ผิดที่จะมีการใช้เสียงหรือว่าการวิวาก แต่ว่ารุ่นพี่ต้องมีวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องว่าทำไปเพื่ออะไร น้องไม่เข้าใจน้องมันก็จะแบบว่าต่อต้าน อยากให้รุ่นพี่เข้าหารุ่นน้องอย่างมีความสัมพันธ์ที่ดี ไม่อยู่ในลักษณะการแกล้งน้อง

ถ้ารุ่นน้องไม่ยอมทำเราก็ต้องปล่อย เหลือแค่คนที่เขาต้องการร่วมกิจกรรม อยากร่วมสัมพันธ์กับเรา อยากรู้จักเรา อยากรู้จักสังคมใหม่ เอาความคิดเห็นที่ตรงกันดีกว่า เราไม่สามารถบังคับใครได้

ข้อดีและข้อด้อยในกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่

ข้อดี คือ เราจะสร้างปรับความสัมพันธ์ที่ดีให้กับรุ่นน้องมากขึ้น หรือว่ามีปัญหาอะไร รุ่นพี่ได้ผ่านการเรียน การสอนแบบนั้นมาแล้วเราก็สามารถให้คำปรึกษาให้กับน้องได้

ข้อดีอีกประเด็น เพราะเป็นการละลายพฤติกรรมรุ่นน้อง รุ่นน้องละลายพฤติกรรมแล้ว เราก็ต้องละลายพฤติกรรมให้รุ่นน้องเห็นด้วย ส่วนระบบของการรับน้อง เช่น ถ้าให้รุ่นน้องแวนป้ายชื่อรุ่นพี่ก็ต้องแวนป้ายชื่อด้วย และไม่ใช่แค่รอให้รุ่นน้องต้องมาเข้าหารุ่นพี่ รุ่นพี่ก็ต้องเข้าหารุ่นน้องด้วย

ข้อด้อย คือ อาจจะเป็นการที่ ระเบียบวินัยอาจจะเคร่งเกินไปแล้วรุ่นน้องอาจจะรับไม่ได้ ซึ่งรุ่นพี่ผ่านมาเขาส่วนใหญ่รับกับกิจกรรมรับน้องใหม่ได้ ต่อไประบบก็เป็นระบบที่เป็นการรับน้องแบบสร้างสรรค์ที่มีเหตุผล ในสิ่งที่เราต้องการที่จะระบุจุดประสงค์อะไรในการรับน้อง แล้วก็รูปแบบในการรับน้องมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนอยู่แล้ว ก็คือไม่ว่าจะเป็นการวิวากหรือว่าการที่สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และมีฝ่ายแบบว่าคอยดูแลรุ่นน้อง ไม่ได้กดดันรุ่นน้องจนเกินไป

เห็นด้วยกับการวิพากษ์ ตอนแรกเรากดดัน แต่ไม่ได้ใช้คำพูดที่รุนแรงขนาดที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจจนเกินไป เพราะว่าสุดท้ายแล้วเราก็จะมาปรับความเข้าใจให้สนิทกันมากยิ่งขึ้นด้วย

4.3 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้นำรุ่น

4.3.1 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ชั้นปีที่ 2

รูปแบบและวิธีการ

การจำลองสาขา จำเพลงของสาขา เพื่อใช้ในตอนรับปริญญาของรุ่นพี่ รูปแบบการรับน้องแบบพี่ อาจจะมีแบบวิพากษ์บ้าง ถ้าจบกิจกรรมการรับน้องก็จบแค่นั้นไม่มีอะไรต่อ

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

อยู่กันเป็นแบบพี่กับน้อง เวลานั้นไม่มีอะไรก็มาขอปรึกษารุ่นพี่ได้ ของอะไรที่พี่ไม่ใช่แล้วรุ่นน้องต้องใช้ต่อรุ่นพี่ที่คอยจัดการเอามาให้ หรือถ้ารุ่นน้องหาซื้อไม่ได้ รุ่นพี่ก็จัดการซื้อมาให้รุ่นน้อง ส่วนความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างสาขาวิชา ในเรื่องรับน้องไม่ได้แลกเปลี่ยน แต่ว่าจะเป็นการรู้จักกันมากกว่า คุยเล่นกันมากกว่า จะไม่ได้คุยกันเรื่องรับน้องเลย

ข้อดี และข้อดี ของการรับน้องในแต่ละสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

ข้อดี เห็นด้วยกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ทำให้รู้จักกันมากขึ้น

ข้อดี ถ้ารุ่นน้องไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่รับ มันก็จะเหมือนจะคิดลบไปกับรุ่นพี่ไปเลย

การเสนอแนวความคิด เกี่ยวกับระบบ วิธี และรูปแบบในการรับน้อง ในรูปแบบใหม่ ของแต่ละในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

เพิ่มกิจกรรมให้รุ่นพี่เข้าหารุ่นน้องมากขึ้น แล้วก็อาจจะเป็นการจัดกิจกรรมในสาขา เพื่อพัฒนาฝีมือ

การเสนอแนวความคิด เกี่ยวกับระบบ วิธี และรูปแบบในการรับน้อง ในรูปแบบใหม่ ของแต่ละในภาพรวมของคณะฯ

ไม่มี

สิ่งที่อยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้องอย่างไรบ้าง

มีการเพิ่มเวลาให้บ้าง เพราะถ้าเวลาแค่ 1 อาทิตย์ มันเลยต้องอัดก็เลยแบบจะกดดันหน่อย ยกกรณีตัวอย่างความสัมพันธ์ที่ดีและสิ่งประทับใจ และความไม่สัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

น้องมีปัญหาอะไรรุ่นพี่ก็ช่วยเหลือตลอด แต่เรื่องสัมพันธ์ที่ไม่ดีตอนนี้ยังไม่

4.3.2 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

รูปแบบและวิธีการ

การรับน้องของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ เป็นแบบดั้งเดิมอยู่แล้วก็คือการประกวดเฮดแบนด์ โดยให้รุ่นน้องเขาทำเฮดแบนด์มาประกวด จากนั้นจะมีกิจกรรมสัมพันธ์กับรุ่นพี่และรุ่นน้องด้วยการผูกข้อมือระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

มีสมุดคลายเซ็น เพื่อจะให้รุ่นน้องได้รู้จักรุ่นพี่ มีการการให้แนะนำตัวแบบให้แสดงโลโก้เพื่อให้รุ่นน้องมีความกล้าแสดงออกไม่อายต่อรุ่นพี่

การดูแลน้อง และระบบรุ่นของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

ดูแลแบบเป็นพี่เป็นน้อง ให้คำปรึกษากันตลอด ถ้าน้องมีอะไรที่รู้จักเกี่ยวกับสาขาวิชา ก็จะทำให้คำปรึกษา รวมทั้งการเรียนก็สามารรถปรึกษาได้ตลอดเวลา

ระบบรหัส

ระบบรหัสกับสายรหัสของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ จะเป็นสายรหัสที่ต้องดูแลกันตลอด แล้วก็สายรหัสสืบทอดกันมายาวนาน สายรหัสกับน้องรหัสเป็นสิ่งที่ดีมาก เพื่อจะให้รุ่นน้องและรุ่นพี่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในเมื่อรุ่นน้องมีอะไร รุ่นพี่ก็จะช่วยตลอดเวลา

เอารุ่นไม่เอา

ถึงแม้จะเอารุ่นหรือไม่เอารุ่น ถ้าเราเข้ามาพร้อมกันก็คือเพื่อนกันทั้งหมด คือรุ่นพี่รุ่นน้องกันทั้งหมด คำว่าเอารุ่นไม่เอารุ่นมันอยู่ที่ตัวเรา มันคือสิทธิในการเลือกของรุ่นน้องว่าจะอยู่ในรุ่นหรือไม่อยู่ในรุ่น เพราะว่าไม่ได้บังคับกันอยู่แล้ว

ระเบียบ

ระเบียบของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ ต้องแต่งกายตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยทุกอย่าง โดยเฉพาะชั้นปีที่ 1 น้องจะน้องใส่กระโปรงยาวถึงตาตุ่ม ห้ามไว้เล็บ ห้ามทำสีผม

หน้าที่ในกิจกรรมรับน้องใหม่

ถ้าเป็นรุ่นพี่ก็จะอาจต้องมีวิวกบ้างเป็นบางครั้งบางคราว เพื่อจะตักเตือนรุ่นน้องให้รู้ว่าการรับน้องของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอเป็นอย่างไร เพื่อตักเตือนน้องให้อยู่ในขอบเขต ในความดูแลของรุ่นพี่

ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมการรับน้อง

เก็บจากรุ่นพี่คนละ 1,000 บาท เพื่อจะใช้จ่ายในการรับน้อง คือทำอุปกรณ์ทุกอย่าง ไม่ว่าจะ เป็น ตักรุ่น เสื้อรุ่น และอุปกรณ์ในการรับน้องทุกอย่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ และระหว่างสาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก็เหมือนกับการดูแลน้องให้ความรักซึ่งกันและกัน ก็คือให้คำปรึกษา ไม่ว่าจะอยู่สาขาไหนถ้าอยู่ในคณะฯ เราต้องรักกัน

ข้อดีและข้อดีของการรับน้องใหม่ในสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

ข้อดี สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ถ้ารุ่นน้องมีอะไรรุ่นพี่ก็จะให้คำปรึกษา บางครั้งจะมีการทะเลาะกันบ้าง แต่เราก็มีคำว่ารุ่นพี่รุ่นน้องที่มีความรักกันตลอด ไม่มีคำว่าเกลียด รังเกียจ

ข้อดี สำหรับสาขาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ ไม่มี อาจจะเสี่ยงดังบ้าง เพราะเป็นธรรมชาติของสาขาฯ ที่ว่ามีคนเยอะ

เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมรับน้อง

เห็นด้วยกับการรับน้องใหม่ เพื่อจะให้รุ่นน้องมีความรักซึ่งกันและกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

แนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธีการในการรับน้องในรูปแบบใหม่ ของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

ในแบบเดิมของสาขาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอได้อยู่แล้ว แต่ปรับปรุงแบบเล็กน้อยเพื่อให้มันดีขึ้นกว่าเดิม

แนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธีการในการรับน้องในรูปแบบใหม่ในภาพรวมของคณะฯ

ในภาพรวมของคณะฯ ทั้งหมด ได้อยู่แล้ว แต่เสริมกิจกรรมนันทนาการ ให้เยอะกว่านี้เพื่อจะให้รุ่นน้องได้ผ่อนคลาย เพื่อจะไปพบกับรุ่นพี่ ในแต่ละสาขา และจัดกิจกรรมเพื่อจะให้รุ่นน้องไม่มีความเครียดในการเจอพี่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

สิ่งที่อยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้อง

สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ อยากให้ขยายเวลากิจกรรมการรับน้องออกไป เพื่อให้รุ่นพี่รุ่นน้องมีความเข้าใจและเล่นกิจกรรมที่มีความรักกันมากยิ่งขึ้น

ยกกรณีตัวอย่างความสัมพันธ์ที่ดีและความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

สำหรับความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอคือ ถ้าน้องขาดอะไรบกพร่องอะไรพี่ก็จะช่วยเหลือตลอด เช่น ถ้ารุ่นน้องไม่มีหนังสือตำราเรียนรุ่นพี่ก็จะให้ความช่วยเหลือ ให้เพราะความรักซึ่งกันและกัน

4.3.3 สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ

รูปแบบและวิธีการ

เป็นระบบที่สืบทอดกันมาตั้งแต่รุ่นก่อน ถึงรุ่นปัจจุบัน ก็คือแบบพาน้องไปเที่ยวบ้าง มีกินเลี้ยง ในสายจัดรวมงานกินเลี้ยง พบปะกับน้อง กิจกรรมน้องเพลง สัศจรรย์

ระบบการดูแลรุ่นน้อง

สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ ดูแลแบบเป็นที่พี่น้องเป็นครอบครัวเดียวกัน คอยดูแลช่วยเหลืออะไรต่างๆ

ระบบสายรหัส

สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ จับสายรหัสโดยการใช้การจับที่เป็นมงคล แล้วก็การจับที่แบบว่าศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้จับกันแค่เล่นๆ

เอารุ่นไม่เอารุ่น

สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ ไม่มีการบังคับรุ่นน้องว่าจะเอารุ่นหรือไม่เอารุ่นแล้วแต่ความสมัครใจของรุ่นน้อง

ระเบียบ

ในสาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ ระเบียบมีแค่ว่าให้น้องแต่งตัวสุภาพเรียบร้อยตามมหาวิทยาลัยกำหนดแค่ 1 เทอม

หน้าที่ในกิจกรรมรับน้องใหม่

ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมสนุกเฮฮา ไม่มีเครียด

ค่าใช้จ่าย

ส่วนใหญ่ก็จะมีจากการได้เงินรุ่นจากพี่ที่จบไปแล้ว กลับมาให้เงินสนับสนุนในการใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องในสาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และระหว่างสาขาวิชา

เป็นความสัมพันธ์เหมือนพี่น้อง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสาขามีสนิทกันบ้าง รู้จักกันบ้าง คอยกัน พบปะ เล่นกันสนุกเฮฮา

เห็นด้วยหรือไม่กับกิจกรรมรับน้อง

เห็นด้วย แต่ว่าบางกิจกรรมก็ไม่เหมาะสมในการรับน้องครับ

ข้อดีและข้อดีของการรับน้อง

ข้อดี คือ เราได้รู้จักกัน ได้รู้จักเพื่อนๆ รู้จักน้องๆ ได้มีความสนิทกันมากขึ้น

ข้อดี คือ บางเรื่องที่แบบมันไม่ดีแล้วมันยังมีอยู่ก็แบบอยากให้ลดออกไปบ้าง

ให้นักศึกษาเสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบการรับน้องของสาขาวิชาวิศวกรรมและเทคโนโลยี

สิ่งทอ

อยากให้มีการจัดกิจกรรมเล็กๆน้อยๆ ที่ไม่ใช่แบบว่าใช้ความรุนแรงจนเกินไป แค่แบบสนุก ให้มีความแบบให้น้องไม่เครียด เฮฮา

แนวคิดเกี่ยวกับระบบการรับน้องในภาพรวมของของคณะฯ

อยากให้เป็นแบบที่ผ่านมาเพราะสนุกมาก

สิ่งที่อยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้อง

ไม่มี

ยกตัวอย่างกรณีความสัมพันธ์ที่ดีและไม่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

ได้รู้จักรุ่นพี่แต่ละคนว่านิสัยเป็นอย่างไร รุ่นพี่คนไหนที่คอยดูแลเรา รุ่นพี่คนไหนคอยให้คำปรึกษา ส่วนความสัมพันธ์ที่ไม่ดีก็คือ ก็รุ่นพี่บางคนก็อาจจะแบบไม่ใช่อย่างที่เราคิด อาจจะถูกปลุกฝังกับเรื่องรับน้องที่ผ่านมา แล้วก็อาจจะมาทำกับรุ่นน้อง เชื่อเลยว่าทำแบบว่าเหมือนรุนแรงเกินไป

4.3.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

เห็นด้วยกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ เพราะว่ากิจกรรมรับน้องคือกิจกรรมที่แบบช่วยให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องได้สานสัมพันธ์กันแล้วก็มีอะไรช่วยเหลือซึ่งกัน แล้วก็ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นครอบครัวเดียวกันมากยิ่งขึ้น

รูปแบบและวิธีการ

มีการจัดระบบการรับน้องทำสร้างสรรค์ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่คุกคามน้องเกินไป มีอะไรก็ช่วยเหลือ ทำทุกอย่างให้อยู่ในความพอดีพองาม ไม่อยากให้ล้ำเส้นมากเกินไป ทุกคนก็มีสิทธิของตัวเอง

แนวคิดในการสร้างระบบและกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ต้องจัดระบบใหม่ภายในทั้งหมด แล้วก็ทำตามกติกาที่ตกลงกัน รวมทั้งการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมแล้วก็ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในคณะฯ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกิจกรรมรับน้องที่ผ่านมาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การใช้ความรุนแรง คือรุ่นพี่ใช้ความรุนแรงกับรุ่นน้องมากจนเกินไป หรือว่าทำให้รุ่นน้องเจ็บตัวหรือแบบมีแผลซ้ำตามตัวแล้วก็ไม่เคารพสิทธิซึ่งกัน และกันใช้คำพูดที่หยาบ

คายมากเกินไป จนรุ่นน้องแบบปรับไม่ได้หรือทนไม่ไหวเกี่ยวกับการรับน้องของรุ่นพี่ที่ผ่านมา การแก้ปัญหาคือการกำหนดมาตรการต่างๆ โดยคณะฯ และช่วยเป็นหูเป็นตาดูแล ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

สิ่งที่อยากให้คณะอำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้อง

อยากให้คณะฯ ช่วยในเรื่องการจัดสรรสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ ห้องเก็บอุปกรณ์ สถานที่ และเวลาที่เหมาะสม และอยากให้คณะช่วยกันสอดส่องดูแลในเรื่องของการรับน้องที่ใช้ความรุนแรง

ยกตัวอย่างกรณีตัวอย่างความสัมพันธ์ที่ดี ความประทับใจ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องขึ้นมาครับ

ความสัมพันธ์ที่ดีที่พี่ช่วยเหลือน้องครับในเรื่องที่น้องไม่รู้ อย่างเช่นงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่น้องไม่เข้าใจหรือแบบใช้เวลาที่มีอยู่ไม่คุ้มค่า หรือน้องขาดทุนทรัพย์ด้านต่างๆที่เราพอจะสนับสนุนได้ก็ช่วยน้อง ส่วนที่ว่าไม่ดีก็จะเป็นพวกการเล่นเกินไป คุณความน้องผู้หญิงมากเกินไปแบบว่าจับเนื้อต้องตัวกันที่มากจนเกินไปจนคนอื่นอาจจะดูไม่พองาม ก็อยากให้แก้ปัญหาด้านนี้ด้วย

การปรับปรุงการปรับเปลี่ยนหรือว่าวิธีที่สร้างสรรค์แล้วก็มีประโยชน์มากขึ้นในอนาคต

อยากให้จัดกิจกรรมรับน้องต่อไปทุกปี อย่างความสร้างสรรค์ เพราะว่าความสำคัญว่าการรับน้องก็เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทุกคนก็อยากจะจัดทำขึ้น มหาวิทยาลัยก็อยากจะจัดขึ้น แต่มันก็ต้องอยู่ในพอดีพองามตามวัฒนธรรมของเราแล้วก็เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน แล้วก็ไม่ใช่ความรุนแรงกันมากเกินไป แล้วก็อยากให้อำนวยความสะดวกต่างๆเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องให้มันดียิ่งขึ้น

4.4 สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์จากนักศึกษา ชั้นปีที่ 1

4.4.1 นักศึกษาสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

มีแค่สิ่งที่ต้องทำก็พวกร้องเพลง ก็อาจจะมีตอนพวกที่เขาจบปริญญาอะไรอย่างนี้ใช้ใหม่คะ แล้วก็ก็เป็นกิจกรรมที่หนูว่าถ้าทำมันก็ดี แต่ถ้าพวกเรื่องการไม่อยากให้ยุ่ง มันเป็นสิทธิส่วนบุคคล ส่วนอย่างอื่นถ้ามันได้คุยกันกับรุ่นพี่แล้วก็สนุกสนานไปด้วยกันมันน่าจะสนุก

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง

คือรุ่นพี่ก็จะมาดูแลรุ่นน้อง เห็นด้วยกับกิจกรรมการรับน้อง แต่ควรเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ต้องเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนทำความรู้จักคนอื่นๆ แต่ไม่เห็นด้วยกับการที่จะต้องมานั่งซ้อมในเวลาเย็นไปถึงกลางคืน เพราะว่าบางคนก็กลับบ้านไกล บางคนกลับบ้านเอง และบางคนก็ไม่สะดวกในเรื่องนี้

ในกรณีของนักศึกษาที่เคยเรียนที่อื่นมา ก็ยังเป็นเพื่อนกันโดยไม่ต้องมาตะโกน หรือว่าใส่กันได้เลย รุ่นน้องบางคนเรียนปวช. มีรุ่นพี่ที่เรียน ปวส. ก็สามารถสนิทกันโดยไม่ต้องมาบังคับ มันก็อยู่

ด้วยกันได้มีความสุข แต่ว่าคือกิจกรรมรับน้องก็เป็นสิ่งที่ดี ถ้ามีแต่ต้องไม่ใช่แบบที่เราเห็นกัน กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่สมัครใจมากกว่าการบังคับ

เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธี รูปแบบในการรับน้องใหม่ในรูปแบบใหม่ ของสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

ไม่ยากให้มีการทำโทษ ควรกำหนดเวลาทำกิจกรรมให้ชัดเจนว่าสิ้นสุดกี่โมง แล้วไม่ควรบังคับให้อยู่ต่อหลังจากนั้น

ตัวอย่างที่ดีนี้ คือแนะนำห้องเรียน เขามารับมาส่ง พาไปหาอาจารย์แนะนำว่าวิชานี้อาจารย์เขาให้ทำอะไร ควรจะเตรียมอะไร แบบนี้เขาบอกดีมาก ไม่พูดจาดูแรง

4.4.2 นักศึกษาสาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

มีความสัมพันธ์กันแบบพี่น้องที่ดูแลกันอยู่แล้ว มีการรับเข้าสายรหัส เหมือนเป็นพี่น้องดูแลกัน อยู่กันแบบครอบครัว ไม่ค่อยมีปัญหาอะไรกันมาก แล้วก็พี่เขาก็ไม่ได้ยุ่งเรื่องแบบที่มีปัญหาอะไรกัน เพราะว่า เราคุย ตกลงกัน พูดกันตรงๆมากกว่า ว่าชอบอะไรไม่ชอบอะไร อยากให้ทำอะไร อยากให้เปลี่ยนอะไร หรือไม่อยากให้ทำอะไร

เห็นด้วยกับกิจกรรมรับน้อง เพราะเป็นกิจกรรมที่ดี เพราะว่าเหมือนรุ่นพี่ได้ปลูกฝังสิ่งต่างๆ ให้กับรุ่นน้อง เพราะว่ารุ่นน้องปีที่ 1 ที่เข้ามาใหม่อาจจะไม่รู้ที่เราต้องปฏิบัติตัวอย่างไร ทำตัวอย่างไร ให้ถูกกฎของมหาวิทยาลัย แต่บางกิจกรรมมีความก้าวล่วงกับรุ่นน้องมากเกินไป มันค่อนข้างที่จะทำร้ายจิตใจของตัวรุ่นน้องปีที่ 1 แต่ว่าถ้ามีกิจกรรมที่ดีทำให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องสนิทกัน ได้พูดจากัน ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน ทำให้เราสนิทกันมากขึ้นมันก็เป็นกิจกรรมที่ดี

เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธี รูปแบบในการรับน้องใหม่ในรูปแบบใหม่ ของสาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ

ไม่ได้ต้องการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงอะไรมาก เพราะว่าแค่อยากให้รุ่นน้อง อยู่กันเป็นครอบครัว อยู่กันเป็นพี่น้อง มีอะไรก็คุยกันตรงๆ มากกว่า มีอะไรก็พูด ชอบอะไรก็คือบอกไม่ชอบอะไรก็คือบอกกัน เพราะว่าเราอยู่กับคนเราหลายคนก็ต้องรู้จักการปรับเปลี่ยนแล้วก็เหมือนแบบว่าเรียนรู้อะไรจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

รุ่นพี่ของสาขานวัตกรรมฯ ทุกคนก็เป็นกันเองกับน้องมาก ก็ให้สนใจรุ่นน้องใส่ใจรุ่นน้อง แล้วก็ให้ความช่วยเหลือรุ่นน้องในทุกเรื่อง รุ่นพี่ได้แนะนำในหลายๆวิชาที่ต้องเรียนหรือว่าพี่เขาเคยผ่านมาแล้วให้เราได้รับรู้

4.4.3 นักศึกษาสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

ไม่เห็นด้วยกับระบบที่พี่เขาอุปโลกน์ขึ้นมาว่าน้องต้องทำแบบนี้ รุ่นน้องต้องห้ามแต่งหน้ามา ห้ามทาลิปมา ห้ามทุกอย่าง รุ่นน้องมองว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล แต่รุ่นพี่บอกว่ามันเป็นกฎของการอยู่ร่วมกัน แต่รุ่นน้องก็แสดงทัศนคติว่ากฎของการอยู่ร่วมกันคือการเคารพสิทธิของคนอื่น ไม่เข้าไปยุ่งในเรื่องส่วนตัว แค่ออกมาให้ถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย ก็เพียงพอแล้ว ไม่ใช่กฎของรุ่นพี่ที่อุปโลกน์ขึ้นมา

เห็นด้วยกับกิจกรรมการรับน้อง บางทีการที่เรียนแบบภาคปกติ จะไม่ค่อยได้เจอรุ่นพี่มากเท่า นัก การรับน้อง มันก็ทำให้เรารู้จักพี่หลายๆคนให้มากขึ้น ไม่ใช่แค่รู้จักพี่ที่เป็นสายรหัสเท่านั้น อยากให้เป็นสร้างสรรค์กว่านี้ แล้วก็อยากให้มันเป็นแบบสมัครใจมากกว่านี้

ไม่เห็นด้วยคือ การทำตามกฎระเบียบที่พี่รุ่นพี่ยกขึ้นมาเอง คือห้ามแต่งหน้า ผมต้องมัดรวบรัดตึง กระทบก็ให้ยาวถึงตาตุ่ม รองเท้าผ้าใบห้ามมีลาย สีขาวล้วนห้ามมีโลโก้

เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธี รูปแบบในการรับน้องใหม่ในรูปแบบใหม่ ของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

อยากให้มันเป็นกิจกรรมที่มีความสนุก เป็นกิจกรรมที่ไม่เสียการเรียน ไม่เสียความรู้สึก ควรออกแบบกิจกรรมให้น้องใหม่มาเรียนที่คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น แล้วมีความรักคณะ อยากอยู่ที่นี่ อยากเรียนที่นี่

4.4.4 นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า

ในกรณีนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า เป็นนักศึกษาเทียบโอน อายุกว่ารุ่นพี่ จะส่งผลให้ไม่มีอะไรที่เป็นเงื่อนไขมากมาย ในกิจกรรมรับน้อง แต่รุ่นพี่ก็ดี สามารถอยู่ร่วมกันได้

เห็นด้วยกับกิจกรรมรับน้อง เพราะว่ามันจะทำให้เรามีเพื่อนที่ดี ทั้งรุ่นพี่ ทำให้เรารู้จักกันมากขึ้น แบบว่ารุ่นพี่ แต่ว่าบางกิจกรรมมันก็แบบสิทธิของส่วนบุคคล

เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบและวิธี รูปแบบในการรับน้องใหม่ในรูปแบบใหม่ ของสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า ตอนนี้ก็ยังไม่เจอกิจกรรมที่รุนแรง ตอนที่กิจกรรมคือการจับสายรหัส และมีร้องเพลงของมหาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมที่ยอมรับได้ ไม่เป็นกิจกรรมที่บังคับ เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เน้นความสนุกสนาน

สรุปการสัมภาษณ์

นักวิจัยได้การสัมภาษณ์นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น โดยมีนักศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย จำนวน 30 คน คือนักศึกษาสาขาวิชาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ประกอบด้วย นายกสิมสรณ์นักศึกษา และคณะกรรมการดำเนินกิจการนักศึกษา ผู้นำรุ่น (สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งทอ และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ) และนักศึกษาใหม่ โดยสรุปผลการสัมภาษณ์ตามประเด็นดังนี้

บทบาทของฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น กับการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่

ก่อนมีการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ งานสโมสรและกิจกรรมนักศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา ได้ทำการเชิญนักศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมการรับน้อง หรือที่เรียกว่า “ประธานรุ่น” เพื่อประชุมชี้แจงเรื่อง การจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ตามประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมทั้งมีการสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้งานสโมสรและกิจกรรมนักศึกษา ได้ให้ผู้นำกลุ่ม เขียนรูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อประกอบการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา

งานกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นยังได้ประสานงานกับผู้ปกครองทางกลุ่มไลน์ เพื่อทำความเข้าใจ และสร้างความมั่นใจกับผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ในสถานที่ วัน เวลา และรูปแบบ ที่เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสร้างความมั่นใจกับผู้ปกครอง ว่าการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น อยู่ในความดูแลของอาจารย์ตลอดเวลา

นอกจากนี้แล้ว งานกิจการนักศึกษา ยังได้จัดทีมสโมสรนักศึกษา ในการอำนวยความสะดวกดูแลทางด้านสวัสดิการและความปลอดภัย รวมทั้งการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ในภาพรวมของคณะฯ

ระบบและวิธีการ รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ของแต่ละสาขาวิชา สรุปได้ดังนี้ รูปแบบและวิธีการรับน้องของนักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชา ในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มีความคล้ายคลึงกัน คือ การจัดกิจกรรมการรับน้องจะเป็นหน้าที่ของรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 ซึ่งรุ่นพี่ปีที่ 2 นี้จะอยู่ภายใต้การดูแลของรุ่นพี่ปีที่ 3 ส่วนรุ่นพี่ชั้นปีที่ 4 จะดูแลอยู่ห่างๆ หรือบางคนอาจไม่เข้าร่วมเลย เพราะมีภาระในการฝึกงาน (สหกิจศึกษา) ตามสถานประกอบการต่างๆ

เมื่อใกล้เปิดภาคเรียน รุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 เริ่มมาเตรียมสถานที่ตามบริเวณคณะ สำหรับการทำซุ้มรับน้องใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นการเขียนรูประบายสีบนไม้อัดตามเอกลักษณ์ของสาขาวิชา ในวันแรกของการเปิดภาคเรียนรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 จะนัดน้องปี 1 เพื่อทำกิจกรรม ตามสถานที่ หรือมุมใดมุมหนึ่งภายในคณะฯ ทั้งนี้คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ได้กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม 5 วันทำการตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ในการจัดกิจกรรมทั้ง 4 สาขาวิชา มีกิจกรรมที่คล้ายกันคือ การจัดกิจกรรมแนะนำตัว ร้องเพลงประจำสาขาวิชา ให้น้องไปหาลายเซ็นของรุ่นพี่ตามจำนวน การจับสายรหัสนักศึกษา มีระบบการวิพากษ์ แต่ไม่รุนแรง เนื่องด้วยบริบทของคณะฯ ที่นักศึกษาส่วนมากเป็นผู้หญิงและเพศสร้างสรรค์

สาขาวิชาที่มีกิจกรรมการรับน้อง แปรลออกไป คือ สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ โดยรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 ให้น้องสร้างสรรค์หมวกที่แสดงตัวตนของผู้ออกแบบ เพื่อนำมาเดินแฟชั่นโชว์หมวกในวันท้ายๆ ของกิจกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในสาขาวิชา และ ระหว่างสาขาวิชา ประเด็นความสัมพันธ์ในสาขาวิชา ทั้ง 4 สาขาวิชา เป็นความสัมพันธ์ค่อนข้างดี ในท่ามกลางความสัมพันธ์เชิงอำนาจ มีบ้างที่เกิดความขัดแย้งระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง สาเหตุเพราะ คำพูดที่รุนแรง รุ่นน้องมีอายุเท่าหรือมากกว่ารุ่นพี่ เนื่องจากเรียนมหาวิทยาลัยอื่นมาก่อนหน้านี้ หรือในศัพท์ที่นักศึกษาเรียกว่า “ซีว” (มาจากคำว่า ฟอสซิล fossil) ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าวนี้ส่งผลต่อ ปรากฏการณ์ที่ว่า “เอารุ่น” “ไม่เอารุ่น”

ดังนั้น “เอารุ่น” “ไม่เอารุ่น” หรือ การยอมให้ร่วมรุ่น และ ไม่ให้ร่วมรุ่น จึงเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่เป็นประเด็นของความขัดแย้ง ระหว่างเพื่อนในรุ่นเดียวกันและระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือรุ่นพี่ที่ไม่เอารุ่น หมายถึง นักศึกษาผู้นั้นไม่ยอมรับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ไม่ยอมรับการนับสายรหัส (รหัสนักศึกษา) ไม่ยอมรับการวิพากษ์ของรุ่นพี่ ไม่ยอมรับกฎที่รุ่นพี่ตั้งขึ้น เช่น ระเบียบการแต่งกายที่รุ่นพี่ตั้งขึ้น ไม่ยอมรับข้อกำหนดที่รุ่นพี่ตั้งขึ้น เช่น ห้ามแต่งหน้า ห้ามเขียนคิ้ว เป็นต้น นักศึกษาที่ไม่เอารุ่นจะไม่ถูกยอมรับทั้งเพื่อนและรุ่นพี่ ซึ่งต้องส่งผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมตลอดระยะเวลาในการเรียน ดังกล่าวนี้เป็นลักษณะกดดันให้รุ่นน้องอยู่ในอำนาจของรุ่นพี่ เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่อยู่ในระบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ดังกล่าวนี้ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น จึงได้เชิญผู้นำรุ่น มาทำความเข้าใจถึงผลกระทบต่อการ “เอารุ่น” และ “ไม่เอารุ่น” โดยการให้ความรู้เรื่องสิทธิ เสรีภาพ ในระบอบประชาธิปไตย

ในส่วนประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ระหว่างสาขาวิชานั้น ยังมีน้อย ดังนั้น การแก้ปัญหาคือ ควรต้องออกแบบการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ให้ครอบคลุม และมีส่วนร่วมทั้งคณะฯ

ข้อดี และ ข้อด้อย ของการรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา ทั้ง 4 สาขาวิชา สรุปได้ดังนี้

ข้อดี คือเกิดความรัก ความผูกพันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และเพื่อนในรุ่น **ข้อด้อย** คือการไม่เข้าใจกัน ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งได้

ทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ สรุปได้ว่านักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชา มีทัศนคติที่ดีกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่

แนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของแต่ละสาขาวิชา นักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชา ทั้งหมดต้องการให้กิจกรรมการรับน้องใหม่ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ไม่มีรุนแรง ไม่กดดัน ไม่เป็นกิจกรรมที่ซ้ำ ไม่เสียการเรียน ควรออกแบบกิจกรรมที่ปลูกฝังให้น้องใหม่มีความรักคณะ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียน เน้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และอยากให้น้องใหม่ได้แสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น

แนวคิด เกี่ยวกับระบบและวิธีการ/รูปแบบ ในการรับน้องใหม่ ในรูปแบบใหม่ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น (ภาพรวมทั้งคณะฯ) สรุปได้ว่า กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ที่จัดโดยคณะฯ ดีอยู่แล้ว อยากให้ขยายเวลาให้มีการจัดกิจกรรมให้นานกว่านี้ ควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมเรื่อยๆ เน้นความสนุกสนาน ส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีของนักศึกษาในคณะฯ

สิ่งที่นักศึกษอยากให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในกิจกรรมรับน้องใหม่ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้คณะฯ ขยายเวลาการจัดกิจกรรมรับน้องให้นานกว่านี้

กรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่ดี (สิ่งที่ประทับใจ) และความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง กรณีความสัมพันธ์อันดีระหว่างพี่รหัสกับน้องรหัส รวมไปถึงสายรหัส (รหัสนักศึกษา) ที่มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แนะนำในเรื่องการเรียน การใช้ชีวิตนักศึกษา การปรึกษาปัญหาต่างๆ ตั้งแต่เริ่มเรียนที่นี่จนจบการศึกษา

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่ รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
 ออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครงบประมาณเงินรายได้ (วิจัยสถาบัน)
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563เลขที่สัญญา 63 – 3408 – 02 /3

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์
 ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อ
 กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ เพื่อส่งผลต่อแนวทางการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์
3. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์ระหว่าง
 รุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในกิจกรรมการต้อนรับ
 น้องใหม่ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
4. การพิจารณาระดับความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ
 และออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้
 - คะแนนระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมากน้อยที่สุด
5. ในการตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่าน
 พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม หากมีข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นขอให้เติมลงในช่องว่างที่
 กำหนดไว้

ทั้งนี้ได้มีการคิดคำนวณค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจออกมาในรูปของช่วงคะแนน ดังนี้

$$\text{ค่าเฉลี่ย} = [A+B+C+D+E] / 100$$

โดยที่

A = 5 x จำนวนร้อยละของความพึงพอใจมากที่สุด

B = 4 x จำนวนร้อยละของความพึงพอใจมาก

C = 3 x จำนวนร้อยละของความพึงพอใจปานกลาง

D = 2 x จำนวนร้อยละของความพึงพอใจน้อย

E = 1 x จำนวนร้อยละของความพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายความพึงพอใจ จะพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยที่ได้ และนำมาเทียบกับ ช่วงคะแนนที่ปรากฏดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	4.20 – 5.00
มาก	3.40 – 4.19
ปานกลาง	2.60 – 3.39
น้อย	1.80 – 2.59
น้อยที่สุด	1.00 – 1.79

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ณ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

รายการ	จำนวน (คน) (N= 136)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	27	19.9%
หญิง	91	66.9%
เพศสร้างสรรค์	18	13.2%
สาขาวิชา		
สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า	17	12.5%
สาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ	22	16.2%
สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ	83	61%
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	14	10.3%
ชั้นปี		
ปีที่ 1	77	56.6 %
ปีที่ 2	43	31.6 %
ปีที่ 3	13	9.6 %
ปีที่ 4	2	1.2 %
ปีที่ 2 เทียบโอน	1	1 %
ภาคการศึกษา		
ภาคปกติ	131	96.3 %
เทียบโอน	6	3.7 %

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ของ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (คน)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	28	31	45	18	14
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	35	32	41	17	11
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา	31	37	37	14	17
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะฯ	25	45	39	14	13
การช่วยเหลือเกื้อกูล ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	38	34	35	17	12
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	38	26	41	20	11

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย X
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	21.54	22.79	33.09	13.24	10.29	3.35
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	25.74	23.53	30.15	12.5	8.09	3.46
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา	22.79	27.21	27.21	10.29	12.50	3.65
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะฯ	18.38	33.09	28.68	10.29	9.56	3.40
การช่วยเหลือเกื้อกูล ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	27.94	25.00	25.74	12.50	8.82	3.50
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	27.94	19.12	30.15	14.71	8.09	3.44

สรุประดับความพึงพอใจตอนที่ 2

1. ความสนิสนระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 45 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 33.09 ค่าเฉลี่ย 3.35 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจปานกลาง**

2. ความสนิสนระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 41 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 30.14 ค่าเฉลี่ย 3.46 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

3. ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 และ 4 มากที่สุด เท่ากัน จำนวน 37 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 27.20 ค่าเฉลี่ย 3.65 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

4. ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องภายในคณะฯ มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 4 มากที่สุด จำนวน 45 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 33.09 ค่าเฉลี่ย 3.40 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

5. การช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 5 มากที่สุด จำนวน 38 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 27.94 ค่าเฉลี่ย 3.50 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

6. ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 41 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 30.14 ค่าเฉลี่ย 3.44 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (คน)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	35	36	37	14	14
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา	28	38	39	14	17
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะ	34	34	42	16	10
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี	30	36	42	16	12
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย	31	40	34	18	13
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์การใช้ชีวิตในสังคม	31	40	33	16	16

รายการ	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย X
ความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	27.73	26.47	27.20	10.29	10.29	3.55
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา	20.58	27.94	28.67	10.29	12.50	3.34
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะ	25.00	25.00	30.88	11.76	8.82	3.75
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี	22.05	26.47	30.88	11.76	8.82	3.41
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย	22.79	29.41	25.00	13.23	9.55	3.43
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์การใช้ชีวิตในสังคม	22.79	29.41	24.26	11.76	11.76	3.40

สรุประดับความพึงพอใจตอนที่ 3

1. ความสนใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 37 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 27.20 ค่าเฉลี่ย 3.55 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**
2. รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 39 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 28.67 ค่าเฉลี่ย 3.34 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง**
3. รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคุณฯ มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 42 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 30.88 ค่าเฉลี่ย 3.75 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**
4. รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมความรักสามัคคี มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 3 มากที่สุด จำนวน 42 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 30.88 ค่าเฉลี่ย 3.41 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**
5. รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 4 มากที่สุด จำนวน 40 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 29.41 ค่าเฉลี่ย 3.43 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**
6. รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในสังคม มีนักศึกษากรอกแบบสอบถาม ในระดับความพึงพอใจ ระดับ 4 มากที่สุด จำนวน 40 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 136 คน ที่ทำแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 29.4 ค่าเฉลี่ย 3.40 **สรุปได้ว่ามีระดับความพึงพอใจ มาก**

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง / ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง

ต้องมีความเท่าเทียมกันแต่ก็ต้องเคารพกัน มีความสัมพันธ์ที่ดี ยุคนี้อยู่ยุคเสมอภาคเท่าเทียมกัน ให้รุ่นพี่ลดความถือตัวลงมา การที่จัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ทำให้รุ่นน้องและรุ่นพี่ได้พบปะกันได้ รู้จัก ได้เห็นหน้ากัน ซึ่งจะมีผลภายหลังคือ ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในเวลาที่ลำบากหรือต้องการความช่วยเหลือ

รุ่นน้องอยากไหว้หรือไม่ไหว้เป็นสิทธิ์ของรุ่นน้อง รุ่นพี่ไม่มีสิทธิ์ไปบังคับ เวลาอยู่ในบริเวณมหาลัย รุ่นพี่ควรมีมารยาทด้วย ไม่เกี่ยวใครมาก่อนมาหลัง แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมี (มีรุ่นพี่ท่านหนึ่งกล่าวไว้ในขณะที่ตัวเองทำเสียงดัง อยากได้คนมีมารยาทให้กลับไปอยู่บ้าน) สังคมภายในสาขาไม่ค่อยดีตั้งแต่เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้ ดีสำหรับรุ่นน้องบางกลุ่ม

ยังไม่ได้รับน้องเลยอยากให้มีกิจกรรมรับน้องมากๆ และให้ยกเลิกระบบโชตัส ควรจะมีการรับน้องให้พี่สู่น้องมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น อยากให้จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ของน้องๆกับรุ่นพี่ให้ดีกว่านี้ ควรเปลี่ยนแปลงระบบรับน้อง บางครั้งก็ไม่ตามกฎหมายมหาลัยเท่าไร ไม่ว่าจะรุ่นน้องคนไหนจะรับรุ่นพี่หรือไม่รับรุ่นพี่ก็สมควรที่จะมีสายรหัสเหมือนกับคนอื่นๆ แต่สำหรับในสาขาไม่มีการแบ่งแยกอยู่แล้ว จึงไม่ได้มีปัญหาภายใน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

ถ้าอยากสนิทกันควรเข้าหากันและกันไม่ใช่ฝ่ายเดียว และตอนนี้อาจจะไม่ค่อยเจอกันเพราะเวลาไม่ตรงกัน ควรติดต่อเฉพาะเรื่องจำเป็น รุ่นน้องบางคนควรมีมารยาทมากกว่านี้ ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องนั้นดีอยู่แล้ว แต่อยู่ที่ตัวบุคคลด้วยว่าเข้าใจระบบนี้ไหม อยากให้เป็นความสัมพันธ์ที่เปิดใจคุยกันได้ ไม่เข้าใจอยากให้อีกฝ่ายได้ ดีกว่าต่างคนต่างเงียบ พร้อมทั้งจะเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ใครถืออำนาจเหนือกว่าใคร มีการคุยที่ประนีประนอมกัน

อยากให้รุ่นพี่เข้าหามากกว่านี้ และไม่ขึงเกินไป ถ้ากิจกรรมที่รุ่นพี่และรุ่นน้องทำร่วมกันก็คงดีทำให้มีความสามัคคีและเคารพซึ่งกันและกัน ควรเป็นความสมัครใจที่จะเข้าหาหรือพูดคุยกันไม่ควรบังคับให้น้องเข้าหารุ่นพี่ อยากให้มีกิจกรรมคณะที่ทำด้วยกันแต่ไม่ต้องมีโชตัสการแซะกันหรือการข่มน้องในการรับน้อง อยากให้จัดกิจกรรมควรแนะนำน้องหรือพาน้องทำกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ รุ่นน้องควรเข้าหารุ่นพี่บ้างเพื่อจะได้ทำกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

ควรมีความสร้างสรรค์ ล้มเลิกระบบโชตัส รุ่นน้องต้องเข้าหารุ่นพี่มากกว่านี้ ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องยังไม่มากนักเพราะไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ยังไม่รู้จักรุ่นพี่และเพื่อนในสาขา คณะฯ

ห่างเหินกันไม่ค่อยรู้จักกันอย่างทั่วถึง พี่น้องควรที่จะเคารพกันและให้เกียรติกันด้วยความสมัครใจรัก ไม่มีความสัมพันธ์ เพราะไม่เคยมีการรับน้อง ยังไม่ค่อยรู้จักรุ่นพี่เลยอยากให้มีการรับน้อง กิจกรรมที่จัดควรอยู่บนความพอดี มีความสนุกสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ ก็พอใช้ได้ค่ะแต่ก็ยังไม่รู้จักรุ่นพี่ทุกคนหรือสนิทด้วย ตอนนี้แทบจะไม่รู้จักรุ่นน้องเลยเพราะอาจจะเกี่ยวกับโรคระบาดโควิด 19 ส่วนหนึ่งทำให้ไม่มีกิจกรรมรับน้อง ทำให้น้องไม่รับฟัง ไม่เชื่อกฎที่เป็นมาก่อนหน้านี้ ไม่เคารพรุ่นพี่เหมือนรุ่นก่อนๆ

รุ่นพี่ให้ความเป็นกันเอง ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้ารุ่นพี่ต้องการความเคารพจากรุ่นน้องมาก มันก็ทำให้รุ่นน้องอึดอัดได้ ไม่ต้องมีกฎหมายมากมายข้อแค่เจอหน้าทักทายกันบ้างก็พอ อยากให้สนิทกันมากกว่านี้ รุ่นพี่บางคนไม่ให้ความร่วมมือ สาขาอื่นไม่รู้แต่เคมีแย่มาก อยากให้รุ่นพี่แนะนำ

แต่สิ่งดีๆ ให้น้องๆ และเป็นกันเอง ควรทำความรู้จักโดยไม่มีการบังคับ บางเรื่องเอาออกได้ก็เอาออก ไม่รู้จักรุ่นน้องเพราะรุ่นน้องไม่รับน้องเรื่องมากมีปัญหา ควรมีการทักทายกันให้เกิดเป็นนิสัย ไม่ได้สนิทกับน้องมากแต่ถ้ามีปัญหาที่จะคอยช่วยให้คำปรึกษาเท่าที่ทำได้ เลิกว้าก เลิกวางอำนาจ เลิกกฎเกณฑ์ที่ไม่มีประโยชน์ เลิกกดหัวรุ่นน้อง เคารพความคิดรุ่นน้องด้วย

อยากให้รุ่นพี่รุ่นน้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน น้องเป็นน้องใหม่ อยากให้รุ่นพี่แนะนำรุ่นน้องในเรื่องต่างๆ อยากให้เป็นระบบพี่ดูแลน้องแบบครอบครัวกัน เป็นระบบที่ดีรุ่นพี่ก็ใจดี ควรมีเวลาที่แน่นอนกว่านี้ พี่ดูแลน้องดี ส่วนมากดีแต่ก็มีบางคนที่ทำเกินไป รุ่นพี่ไม่มีความสนิทสนมกับรุ่นน้อง เพราะไม่มีกิจกรรมรับน้อง จึงทำให้ไม่มีความสนิทสนม รุ่นพี่รุ่นน้องควรมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างกัน ความสัมพันธ์ที่ดีปรึกษาหรือพี่ให้คำแนะนำที่ดี มีระบบดีแล้วครับ คิดว่าการมีรุ่นพี่รุ่นน้องเป็นเรื่องดี เพราะอย่างน้อยเรายังสามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากรุ่นพี่ได้ รุ่นน้องเคารพรุ่นพี่ รุ่นพี่ก็เกิดความเอ็นดูเกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

การเคารพกันเป็นสิ่งที่สมควรทำอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นใคร ส่วนตัวคิดว่าคงไม่มีรุ่นพี่คนไหนที่มีน้องมายกมือไหว้แล้วจะไม่รู้สึกอะไร ถ้าพี่อยากทำอะไรก็ต้องทำให้น้องดูด้วย อยากให้สนุกสนาน การสร้างความสัมพันธ์ไม่สามารถบังคับใครได้นะคะ มันควรเป็นความสัมพันธ์ที่มาจากใจทั้ง2ฝ่าย ไม่ใช่บังคับให้ความกิจกรรม สุดท้ายมันไม่มีประโยชน์ การแสดงเคารพกับรุ่นพี่ด้วยไม่ควรบังคับให้น้องไหว้ เพราะพี่บางคนก็ไม่เคารพ มันควรเป็นการเคารพจากใจของผู้ไหว้ต่อบุคคลนั้น ควรให้ได้เจอรุ่นพี่มากกว่านี้ ไม่รู้ว่าสาขาอื่นเป็นยังไงนะคะ แต่เคมีปลอมมาก รุ่นพี่ดีแค่แรกๆ เอาตัวเองให้จบก่อนเถอะค่ะแล้วค่อยมาสอนรุ่นน้อง รุ่นพี่ควรเป็นตัวอย่งที่ดีให้ได้ก่อน

ควรมีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กันมากกว่านี้ รุ่นพี่ควรจัดเตรียมความพร้อมให้ดีกว่าที่จะประกาศบอกน้องๆ ควรมองเห็นถึงความเท่าเทียมเป็นปัจจัยหลัก เคารพในการตัดสินใจของรุ่นพี่และรุ่นน้องและ เสนอข้อแลกเปลี่ยนของกันและกัน เข้าหาและทำความรู้จักกันให้มากกว่านี้ ควรมีกิจกรรมที่สานสัมพันธ์ระหว่างรุ่น และรุ่นน้อง พี่ต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้รุ่นน้อง อยากให้ทำความรู้จักกันมากขึ้น คุยกันมากขึ้นว่าคิดเห็นอย่างไร ด้วยความต่างชั้นปีจะสนิทด้วยขนาดนั้นก็อยาก แต่ถ้าได้เรียนด้วยกันเจอกันทุกวันก็สนิทกันเอง

4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

แบบไหนก็ได้แต่ต้องไม่มีความรุนแรง กิจกรรมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ต้องปรับปรุงระบบการที่มีกิจกรรมรับน้องทำให้สร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรู้จักสนิทสนม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ และสามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์ในชีวิตที่เจอได้ ควรรับน้องแบบให้น้องสมัครใจไม่ใช่บังคับ ไม่จิกกัดรุ่นน้อง การรับน้องของคณะมีความเหมาะสม แต่ภายในสาขาไม่มีความเหมาะสม ควรถามความสมัครใจของรุ่นน้องก่อนและ รุ่นพี่ควรทำตัวเองให้เป็นตัวอย่งที่ดีแก่รุ่นน้อง

ควรมีจุดประสงค์ให้แนะนำแนวทางน้องๆ ไม่บังคับให้น้องทำอะไรที่ไม่อยากทำ และอยากให้การรับน้องมีต่อไป รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม แต่สิ่งสำคัญคือความสมัครใจของรุ่นน้องที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์อาจจะเป็นกิจกรรมที่ใช้ความรู้ไม่ควรกดดันรุ่นน้อง ไม่ทำอะไรที่ทำให้รุ่นน้องต้องอับอาย ควรถามความสมัครใจกับรุ่นน้อง

ผลกระทบจากโรคระบาดโควิด ทำให้พี่กับน้องไม่ได้ทำความรู้จักกัน และอยากให้ออกกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ของน้องๆกับรุ่นพี่ให้ดีกว่านี้ การรับน้องควรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย นักศึกษาแต่ละสมัยไม่เหมือนกัน ในยุคปัจจุบันนักศึกษามีความคิดเป็นของตัวเอง ไม่มีใครชอบการโดนวิพากษ์หรือโดนข่ม ควรเปลี่ยนเป็นการแนะนำหาเลี้ยง มีสถานที่ตรงไหนทำอะไรได้บ้าง นัดรุ่นน้องมาเจอมาเลี้ยงอาหารรุ่นน้อง หรือให้คำปรึกษาน้อง แบบนี้จะทำให้น้องอยากที่จะมาเรียนมหาวิทยาลัยนี้มากกว่า

นักศึกษาบางคนก็ไม่ชอบการรับน้อง การที่จะรักและเคารพรุ่นพี่ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ระบบรับน้อง ถ้าหากรุ่นพี่ไม่ทำตัวให้เป็นที่น่าเคารพ และควรหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อคณะ ไม่ได้จัดแค่เพราะติดโควิด เสียใจจัง ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และสร้างความเป็นกันเองให้รุ่นพี่และรุ่นน้องได้มีความรู้จักและสนิทสนมกันมากขึ้นทั้งคณะ ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ทำให้ฝืนหรือเกิดการบังคับ ถ้าเขาไม่ทำก็ไม่สิทธิ์ไปว่าเขาได้

ด้วยความที่ติดโรคระบาด โควิด-19 จึงไม่ค่อยได้มีกิจกรรมร่วมกับสาขาอื่น แต่โดยทุกปีจะมีกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว อยากเพิ่มเติมคือ มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่นการทำกิจกรรมพี่กับน้อง ไม่ดึงเครียดกันเกินไป ตามความเหมาะสมและมีความหมายที่ชัดเจน รับน้องโดยใช้เวลาให้สั้นขึ้น และอยากให้มีไปเรื่อยๆ โดยให้คณะจัดกิจกรรมที่ให้รุ่นน้องมาทำกิจกรรมด้วยกัน เป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งคำนึงถึงสิทธิของตัวเอง และความเคารพการตัดสินใจ เช่นเรื่องกฎระเบียบการแต่งตัวไม่ควรบังคับ

ในปีที่ไม่มีการรับถือว่าเป็นเรื่องที่ดีสำหรับตัวผู้ตอบแบบสอบถามนี้ การรับน้องไม่จำเป็นต้องมีเรื่องกฎระเบียบ อยากได้อะไรที่ธรรมดา ไม่สกปรก แค่นี้มีกิจกรรมที่ทำให้สนิทกันโดนที่ทั้งรุ่นพี่และรุ่น แต่เจอหน้าทักทายกันพอ อยากให้ออกแบบสนุกสนาน ไม่มีความความรุนแรง ไม่มีการบังคับ และเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อาจจะมีให้ทำกิจกรรมด้วยกัน สร้างความสนิทให้เกิดขึ้นระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ไม่ควรมีการบังคับการแต่งกายกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ สนุกสนาน ละลายพฤติกรรม เพื่อให้เปิดใจทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ภาพประกอบที่ 1 เป็นการนำแนะตัวของรุ่นพี่เพื่อให้รุ่นน้องได้รู้จักชื่อของรุ่นพี่แต่ละคน

ภาพประกอบที่ 2 กิจกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ เนื่องในพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ โดยมีนักศึกษารุ่นพี่เป็นผู้ถ่ายทอดวิธีการประดิษฐ์ในครั้งนี้

ภาพประกอบที่ 3 นักศึกษารุ่นน้องร่วมกันเข้าแถวเพื่อทอองบทสักการบูชา
ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ภาพประกอบที่ 4 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยรุ่นพี่จะมีการจัดทำฐานขึ้นมาและให้รุ่นน้องทุกเข้าที่สมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าร่วมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ภาพประกอบที่ 5 นักศึกษาปี 1 เก็บเงินได้ขณะเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์และนำส่งฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อตามหาเจ้าของ

ภาพประกอบที่ 6 กิจกรรมแนะนำตัวของนักศึกษาปี 1 เพื่อให้เพื่อนในรุ่นได้รู้จัก

ภาพประกอบที่ 7 หลังจากเสร็จกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์นักศึกษาทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องต่างช่วยกันทำความสะอาดบริเวณคณะฯ

ภาพประกอบที่ 8 กิจกรรมเขียนความประทับใจซึ่งรุ่นพี่จะให้รุ่นน้องได้เขียนความประทับใจและสิ่งที่ไม่ประทับใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมในปีต่อไป

ภาพประกอบที่ 9 กิจกรรมประกวดการถ่ายภาพสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้พื้นที่ศูนย์พณิชยการพระนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นการให้นักศึกษาได้รู้จักสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

ภาพประกอบที่ 10 นักศึกษาทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมกันจับมือเป็นวงกลมและร่วมกันร้องเพลงเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งเป็นกิจกรรมสุดท้ายในการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 11 กิจกรรมเดินแฟชั่นโชว์ของนักศึกษาปี1 เพื่อเป็นฝึกทักษะและฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
รับน้องสร้างสรรค์
ประจำปีการศึกษา 2561

U ลอดเกล้า
ลอดบายमुख

1. ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ไม่ขัดกันนโยบายของมหาวิทยาลัย
2. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรง กระแทกทั้งร่างกายและจิตใจ
3. ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ศาสนา และความเชื่อ
4. ต้องไม่มีบายमुखชนิดเข้ามาเกี่ยวข้อง
5. จงรื้อฟื้นวัฒนธรรมไทย ไม่ฉวนฉาม หรือส่งไปในทางลามกอนาจาร
6. ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ คุณธรรม จริยธรรม
7. ทำโครงการเสนอหน่วยงานต้นสังกัดให้บริการกรม
8. มีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม คอยควบคุมดูแล
9. ผู้จัดกิจกรรมต้องเตรียมพร้อม และป้องกันอุบัติเหตุ
10. เตือนน้องๆ เรื่องความเสียงและอันตรายทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

ศูนย์บริการนักศึกษา ออมอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ภาพประกอบที่ 12 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีการออกประกาศและมาตรการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่เป็นประจำทุกปีเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองทุกท่าน

ภาพประกอบที่ 13 รุ่นพี่ทุกคนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์เพื่อทำให้เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ภาพประกอบที่ 14 นักศึกษารุ่นพี่ชวนกันสอนทักษะการวาดภาพให้กับนักศึกษารุ่นน้อง

ภาพประกอบที่ 15 ทางคณะมีการจัดโครงการอบรมผู้นำนักศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 16 กิจกรรมเข้าฐานฝึกความเป็นผู้นำนักศึกษาก่อนที่จะกลับมาจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์โดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ

บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สรุปและอภิปราย
ผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่ง
ทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์

ขอบเขตการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ในกิจกรรมรับน้องใหม่ ระหว่าง
นักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช
มงคลพระนคร
2. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบ
แฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระหว่างปีการศึกษา 2562 - 2563

ผลการศึกษาวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม กลุ่มประชากรวิจัยภายในคณะอุตสาหกรรมสิ่ง
ทอและออกแบบแฟชั่น คือ นายกสโมสรณ์นักศึกษา และคณะกรรมการดำเนินกิจการนักศึกษา ผู้นำรุ่น
(สาขาวิชาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นสิ่งทอ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่ง
ทอ และสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ) นักศึกษารุ่นพี่ และนักศึกษาใหม่ จำนวน 166 คน สรุป
ผลการวิจัย ตามประเด็นได้ดังนี้ จากการสัมภาษณ์จำนวนประชากร 30 คน สรุปผลการวิเคราะห์ได้
ว่า บทบาทของฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น กับการจัดกิจกรรม
รับน้องใหม่ ก่อนมีการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ งานสโมสรและกิจกรรมนักศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา
ได้เชิญนักศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมการรับน้อง หรือที่เรียกว่า “ประธานรุ่น” เพื่อชี้แจง
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ และเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งนี้ได้ให้ผู้นำกลุ่มเขียนรูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อประกอบการ
พิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการจัดกิจกรรม
การต้อนรับน้องใหม่ในแต่ละสาขาวิชา ในส่วนของกิจกรรมรับน้องรวมทุกสาขาวิชา ดำเนินการโดย
คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา นอกจากนี้ งานกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่น ยังได้ประสานงานกับผู้ปกครองทางกลุ่มไลน์ ในการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ด้วยการ
บอกสถานที่ วัน เวลา และรูปแบบการรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์ ที่เป็นไปตามประกาศของ
มหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจ และสร้างความมั่นใจกับผู้ปกครอง

ระบบและวิธีการในการรับน้องใหม่ทั้ง 4 สาขาวิชา มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน คือการจัดกิจกรรมแนะนำตัว ร้องเพลงประจำสาขาวิชา ให้รุ่นน้องไปหาสายเชนของรุ่นพี่ตามจำนวน การจับสายรหัสนักศึกษา มีระบบการวิพากษ์ แต่ไม่รุนแรง เนื่องด้วยบริบทของคณะฯ ที่นักศึกษาส่วนมากเป็นผู้หญิงและเพศสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมการรับน้องจะเป็นหน้าที่ของรุ่นพี่ชั้นปีที่ 2 ซึ่งรุ่นพี่ปีที่ 2 นี้จะอยู่ภายใต้การดูแลของรุ่นพี่ปีที่ 3 ส่วนรุ่นพี่ชั้นปีที่ 4 จะดูแลอยู่ห่างๆ หรือบางคนอาจไม่เข้าร่วมเลย เพราะมีภาระในการฝึกงาน (สหกิจศึกษา) ตามสถานประกอบการต่างๆ ในรูปแบบของการรับน้องเน้นการรับน้องอย่างสร้างสรรค์

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ในสาขาวิชาและระหว่างสาขาวิชา มีความสัมพันธ์ค่อนข้างดี ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจ มีบ้างที่เกิดความขัดแย้งระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง สาเหตุเพราะคำพูดที่รุนแรง รุ่นน้องมีอายุเท่าหรือมากกว่ารุ่นพี่ เนื่องจากเรียนมหาวิทยาลัยอื่นมาก่อนหน้านี้ รวมทั้งปรากฏการณ์ที่ว่า “เอารุ่น” “ไม่เอารุ่น” ดังนั้นการยอมให้ร่วมรุ่น และไม่ให้ร่วมรุ่น จึงเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพื่อนในรุ่นเดียวกันและระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องค่อนข้างชัดเจน

ประเด็นความสัมพันธ์รุ่นพี่กับรุ่นน้องระหว่างสาขาวิชา ยังมีน้อย ดังนั้นจึงต้องแก้ปัญหาด้วยการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ให้ครอบคลุม และมีส่วนร่วมทั้งคณะ ทั้งนี้ข้อดีของกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ คือเกิดความรัก ความผูกพันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และเพื่อนในรุ่น ข้อด้อย คือการไม่เข้าใจกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งได้

ทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชา มีทัศนคติที่ดีกับกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ แนวคิด เกี่ยวกับระบบ วิธีการ และรูปแบบ ในการรับน้องใหม่ นักศึกษาทั้ง 4 สาขาวิชา ต้องการให้กิจกรรมการรับน้องใหม่ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ไม่มีรุนแรง ไม่กดดัน ไม่เป็นกิจกรรมที่ซ้ำ ไม่เสียการเรียน ควรออกแบบกิจกรรมที่ปลูกฝังให้รุ่นน้องมีความรักคณะ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียน เน้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และอยากให้รุ่นน้องได้แสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น

สำหรับกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ที่จัดโดยคณะฯ นั้นดีอยู่แล้ว โดยอยากให้ขยายเวลาในการจัดกิจกรรมให้นานกว่านี้ ควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมเรื่อยๆ เน้นความสนุกสนาน ส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีของนักศึกษาในคณะ

จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อหาระดับความพึงพอใจ ประชากร 136 คน เพศชาย 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 เพศหญิง 91 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 เพศสร้างสรรค์ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมาคือสาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้าจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาภาคปกติจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 96.3 และเทียบโอน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถามจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 และชั้นปีที่ 3 ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ปีที่ 4 ตอบ

แบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เทียบโอน ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1 สรุปผลได้ว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.35 ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องหลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.46 ระดับความพึงพอใจมาก ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ย 3.65 ระดับความพึงพอใจมาก ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องภายในคณะฯ มีค่าเฉลี่ย 3.40 ระดับความพึงพอใจมาก การช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ย 3.50 ระดับความพึงพอใจมาก ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ย 3.44 ระดับความพึงพอใจมาก

ในส่วนประเด็นความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.55 ระดับความพึงพอใจ มาก รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ย 3.34 ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะฯ มีค่าเฉลี่ย 3.75 ระดับความพึงพอใจมาก รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมความรักสามัคคี มีค่าเฉลี่ย 3.41 ระดับความพึงพอใจมาก รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ย 3.43 ระดับความพึงพอใจ มาก รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.40 ระดับความพึงพอใจ มาก

การอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น เกิดขึ้นจากกระบวนการกิจกรรมการต้อนรับใหม่ ด้วยวาทกรรมที่ว่า “เอารุ่น” และ “ไม่เอารุ่น” หรือการที่รุ่นน้องไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ไม่ยอมรับและทำตามกฎระเบียบของรุ่นพี่ที่กำหนดขึ้นมา ส่งผลให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งแก้ปัญหาโดยการให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและดูแลอย่างใกล้ชิด ทำความเข้าใจกับผู้นำนักศึกษาเพื่อหลีกเลี่ยงการไม่รับรุ่น ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์เชิงอำนาจ เน้นการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์

อย่างไรก็ตาม นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ และยินดีในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ทั้งนี้กิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ แต่ก็ยังไม่สามารถตอบโจทย์ประชาธิปไตยในสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

- 1.ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนักศึกษาประเด็นอื่นๆ เช่น ความต้องการด้านการจัดกิจกรรมต่างๆ
- 2.ควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดในสถานศึกษาโดยเฉพาะบุหรี่ยาและบุหรี่ไฟฟ้า เพราะเนื่องจากเป็นสิ่งเสพติดที่สังคมยังเปิดกว้าง และเป็นสิ่งเสพติดที่นำพาไปสู่ยาเสพติดอื่น รวมทั้งวิจัยในประเด็นทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

บรรณานุกรม

- กรมวัฒนธรรม. (2559). *การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น, คณะ. (ออนไลน์). *ประวัติคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่น*. 2563 : สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563, จาก
<http://www.itfe.rmutp.ac.th>
- จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์. (2557). *การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556* (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ดวง อันทะไชย. (มปป.). *การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษาด้วยเทคนิค
กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)*. ร้อยเอ็ด. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- นฤพนธ์ พุทศศรี. (ออนไลน์). *อำนาจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563, จาก
<https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/glossary/116>
- พิณพลอย สุทินประภา. (2559). *ความยินยอมในทางอาญา : ศึกษากรณีรับน้องที่ขัดคัดดีศรีความเป็น
มนุษย์*(วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, สาขา
กฎหมายอาญา.
- มนตรี เจนวิทย์การ. “หน่วยที่ 11 สังคมวิทยาการเมือง : การศึกษารัฐศาสตร์แนวกลุ่ม.”ใน *เอกสาร
การสอนชุดวิชาหลักและวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ หน่วยที่ 8-15.นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.*
- เมธา หริมเทพาธิป. (ออนไลน์). *ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy
of need)* : สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/629839>
- ราชมงคลพระนคร, มหาวิทยาลัย. (ออนไลน์). *ประวัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
2563 : สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563, จาก <http://www.rmutp.ac.th>*
- วินัย ผลเจริญ. (2561). *กระบวนการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. มหาสารคาม. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง.
- ศิริภา จันทรเกื้อ. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่
ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 5(2), 72 - 86.*

ศิริอร โศคบำรุง และเสาวนีย์ ทองนพคุณ. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรี. *วารสารการแพทย์และสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 2(2), 75 - 82.

Truman, David B. "Interest Groups and the Nature of the State." (1971). In *Public
Policy Theories, Models, and Concepts: An Anthology*. Englewood Cliffs, New
Jersey: Prentice-Hall, 1995.

ภาคผนวก

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างนักศึกษารุ่นพี่ รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบ

แฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครงบประมาณเงินรายได้ (วิจัยสถาบัน) ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ.2563เลขที่สัญญา 63 - 3408 - 02 /3

การตอบกลับ 136 รายการ

- 1.ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2.แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ เพื่อส่งผลต่อแนวทางการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่อย่างสร้างสรรค์
- 3.แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ ของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
- 4.การพิจารณาระดับความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้
คะแนนระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมาก
คะแนนระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับน้อย
คะแนนระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ/ความต้องการอยู่ในระดับมากน้อยที่สุด
- 5.ในการตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านพิจารณาแล้ว
เห็นว่ามีความเหมาะสม หากมีข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นขอให้เติมลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

ตอนที่ 1

เพศคำตอบ 136 ข้อ

ชาย 27 คน 19.9%

หญิง 91 คน 66.9%

เพศสร้างสรรค์ 18 คน 13.2%

สาขาวิชา

คำตอบ 136 ข้อ

สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า 17 คน (12.5%)

สาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ 22 คน (16.2%)

สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ 83 คน (61%)

สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 14 คน (10.3%)

ชั้นปี

คำตอบ 136 ข้อ

ปี1 77คน 56.6%

ปี2 43คน 31.6%

ปี3 13คน 9.6%

ปี4 2 คน 1.2%

ปี2 เทียบโอน 1 1%

การศึกษา

คำตอบ 136 ข้อ

ภาคปกติ 131คน 96.3%

เทียบโอน 5 คน 3.7%

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง
หลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะฯ การช่วยเหลือเกื้อกูล
ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องพอใจ

	พอใจ5	พอใจ 4	พอใจ 3	พอใจ 2	พอใจ 1
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ก่อนกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	28	31	45	18	14
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หลังกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	35	32	41	17	11
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสาขาวิชา	31	37	37	14	17
ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะฯ	25	45	39	14	13
การช่วยเหลือเกื้อกูล ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	38	34	35	17	12
ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง	38	26	41	20	11

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการในกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ของคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา รูปแบบ
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะ รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคีกิจกรรม
ต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริม
ประสบการณ์การใช้ชีวิตในสังคม

	พอใจ 5	พอใจ 4	พอใจ 3	พอใจ 2	พอใจ 1
ความสมัครใจในการร่วมกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่	35	36	37	14	14
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของสาขาวิชา	28	38	39	14	17
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ของคณะ	34	34	42	16	10
รูปแบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี	30	36	42	16	12
กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย	31	40	34	18	13

พอใจ พอใจ พอใจ พอใจ พอใจ
5 4 3 2 1

กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์การใช้ชีวิตใน
สังคม

31 40 33 16 16

ตอนที่ 4 (4.1) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง / ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง
คำตอบ 136 ข้อ

-
ไม่มี

ไม่มีค่ะ

ต้องมีความเท่าเทียมกันแต่ก็ต้องเคารพกัน

มีความสัมพันธ์ที่ดี

ไม่มี

ดี

ปกติ

ก็โอเคอยู่ค่ะ

ดีคับ

ยุคนี้ยุคเสมอภาคเท่าเทียมกันค่ะ

ลดความถือตัวลงมาหน่อย

การจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ทำให้รุ่นน้องและรุ่นพี่ได้พบปะกัน ได้รู้จัก ได้เห็นหน้ากัน ซึ่งจะมีผลภายหลัง
คือ ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในเวลาที่ลำบากหรือต้องการความช่วยเหลือ

รุ่นน้องอยากไหว้หรือไม่ไหว้เป็นสิทธิ์ของรุ่นน้อง รุ่นพี่ไม่มีสิทธิ์ไปบังคับค่ะ เวลาอยู่ในบริเวณมหาลัย รุ่นพี่
ควรมีมารยาทค่ะ ไม่เกี่ยวใครมาก่อมาหลัง แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมี (มีรุ่นพี่ท่านหนึ่งกล่าวไว้ในขณะที่ตัวเอง
ทำเสียงดัง อยากได้คนมีมารยาทให้กลับไปอยู่บ้าน)

ไม่มีค่าา

สังคมภายในสาขาไม่ค่อยโอเคตั้งแต่เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้

ดีสำหรับรุ่นน้องบางกลุ่ม

ไม่มีค่าา ไม่มีมานานแล้วค่าาา

ยังไม่ได้รับน้องเลยอยากให้มีการรับน้องมากๆ

ไม่ทราบค่ะ

ก็ดีจับ

ยกเลิกระบบโซตัสค่ะ

ควรจะมีการรับน้องให้พี่รุ่นน้องมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น

ไม่ค่อยมีเพราะไม่ค่อยเจอ

อยากให้จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ของน้องๆกับรุ่นพี่ให้ดีกว่านี้

ควรเปลี่ยนแปลงระบบรับน้อง

กีดกันเหมือนเดิม แอ่

ดีค่ะ แต่ไม่ตามกฎหมายเท่าไร

ไม่ว่ารุ่นน้องคนไหนจะรับรุ่นหรือไม่รับรุ่นก็สมควรที่จะมีสายรหัสเหมือนกับคนอื่นๆ แต่สำหรับในสาขาไม่มี
การแบ่งแยกอยู่แล้ว จึงไม่ได้มีปัญหาภายใน

ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

คิดว่าถ้าอยากสนิทกันควรเข้าหากันและกันไม่ใช่ฝ่ายเดียว และตอนนี้อาจจะไม่ค่อยเจอกันเพราะเวลาไม่ตรงกัน

ติดต่อเฉพาะเรื่องจำเป็น

รุ่นน้องบางคนควรมีมารยาทมากกว่านี้

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องนั้นดีอยู่แล้ว แต่อยู่ที่ตัวบุคคลด้วยว่าเข้าใจระบบนี้ไหม อยากให้เป็นความสัมพันธ์ที่เปิดใจคุยกันได้ ไม่เข้าใจอยากให้คุยกันเลย ดีกว่าต่างคนต่างเงียบ พร้อมที่จะเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ใครถืออำนาจเหนือกว่าใคร มีการคุยที่ประนีประนอมกัน

อยากให้รุ่น6เข้าหามากกว่านี้ และไม่หยิ่งผยองจนเกินไป มีไว้ดีแล้ว

ถ้ากิจกรรมที่รุ่นพี่และรุ่นน้องทำร่วมกันก็คงดี

ทำให้มีความสามัคคีและเคารพซึ่งกันและกัน

ควรเป็นความสมัครใจที่จะเข้าหาหรือพูดคุยกันไม่ควรบังคับให้น้องเข้าหารุ่นพี่

อยากให้มีกิจกรรมคณะที่ทำด้วยกันแต่ไม่ต้องมีโชตสการแซะกันหรือการข่มขู่ในการรับน้อง

อยากให้จัดกิจกรรม

ควรแนะนำน้องหรือพาน้องทำกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์

รุ่นน้องควรเข้าหารุ่นพี่บ้างเพื่อจะได้ทำกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

ควรมีความสร้างสรรค์ค่ะ

ล้มเลิกระบบโชตสก่อนเลย

จัดกิจได้ดีมากๆเลยค่ะ

รุ่นน้องต้องเข้าหารุ่นพี่มากกว่านี้

ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องยังไม่มากนักเพราะไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ยังไม่รู้จักรุ่นพี่และเพื่อนในสาขา คณะ สักเท่าไร

ห่างเหินกันไม่ค่อยรู้จักกันอย่างทั่วถึง

พี่น้องควรที่จะเคารพกันและให้เกียรติกันด้วยความสมัครใจรัก

ไม่มีความสัมพันธ์ เพราะไม่เคยมีการรับน้อง

ยังไม่ค่อยรู้จักรุ่นพี่เลยอยากให้มีการรับน้อง

กิจกรรมที่จัดควรอยู่บนความพอดี มีความสนุกสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์

ก็พอใช้ได้ค่ะแต่ก็ยังไม่รู้จักรุ่นพี่ทุกคนหรือสนิทด้วย

ช่วยเหลือกันพอ

มรความสัมพันธ์ที่ดี

ตอนนี้แทบจะไม่รู้จักรุ่นน้องเลยเพราะอาจจะเกี่ยวกับโรคระบาดโควิด 19ส่วนหนึ่งทำให้ไม่มีกิจกรรมรับน้อง ทำให้น้องไม่รับฟัง ไม่เชื่อกฎที่เป็นมาก่อนหน้านี้ ไม่เคารพรุ่นพี่เหมือนรุ่นก่อนๆ

รุ่นพี่เฟรนลี่ดี

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้ารุ่นพี่ต้องการความเคารพจากรุ่นน้องมาก มันก็ทำให้รุ่นน้องอึดอัดได้

ไม่ต้องมีกฎมากมายข้อแค่เจอน้ำทักทายกันบ้างก็พอ

อยากให้สนิทกันมากกว่านี้ รุ่นพี่บางคนไม่ให้ความร่วมมือ

สาขาอื่นไม่รู้แต่เคมีแย่มาก

ดีครับ

อยากให้รุ่นพี่แนะนำแต่สิ่งดีๆให้น้องๆและเป็นกันเอง

ควรทำความรู้จักโดยไม่มีการบังคับ

บางเรื่องเอาออกได้ก็เอาออก

ไม่รู้จักรุ่นน้องเพราะรุ่นน้องไม่รับน้องเรื่องมากมีปัญหา

ควรมีการทักทายกันให้เกิดเป็นนิสัย

ปกติคะแต่ก็มีคนที่อินเกินด้วย

ไม่ได้มีรับน้อง

ไม่ได้สนิทกับน้องมากแต่ถ้ามีปัญหาก็จะคอยช่วยให้คำปรึกษาเท่าที่ทำได้คะ

เล็กวัก เลิกวางอำนาจ เลิกกฎเกณฑ์ที่ไม่มีประโยชน์ เลิกกดหัวรุ่นน้อง เคารพความคิดรุ่นน้องด้วย

อยากให้รุ่นพี่รุ่นน้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน น้องเป็นน้องใหม่ อยากให้รุ่นพี่แนะนำรุ่นน้องในเรื่องต่างๆ

อยากให้เป็นระบบพี่ดูแลน้องแบบครอบครัวกัน

ระบบดีคะพี่ๆใจดี

ควรมีเวลาที่แน่นอนกว่านี้

พี่ดูแลน้องดี

ดีคะ

ส่วนมากดีแต่ก็มีบางคนที่ทำเกินไป

รุ่นพี่ไม่มีความสนิทสนมกับรุ่นน้อง เพราะไม่มีกิจกรรมรับน้อง จึงทำให้ไม่มีความสนิทสนม

ถ้ารุ่นพี่ถามก็แค่ตอบคะ

รุ่นพี่รุ่นน้องควรมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างกัน

ความสัมพันธ์ที่ดีปรึกษาหรือพี่ให้คำแนะนำที่ดี

มีระบบดีแล้วครับ

คิดว่าการมีรุ่นพี่รุ่นน้องเป็นเรื่องดี เพราะอย่างน้อยเรายังสามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากรุ่นพี่ได้ รุ่น

น้องเคารพรุ่นพี่ รุ่นพี่ก็เกิดความเอ็นดูเกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเคารพกันเป็นสิ่งที่สมควรทำอยู่แล้ว

ไม่ว่าจะเป็นใคร ส่วนตัวคิดว่าคงไม่มีรุ่นพี่คนไหนที่มีน้องมายกมือไหว้แล้วจะไม่รู้สึกละไร

ถ้าพี่อยากทำอะไรพี่ก็ต้องทำให้น้องดูด้วย

อยากให้สนุกสนาน

การสร้างความสัมพันธ์ไม่สามารถบังคับใครได้นะคะ มันควรเป็นความสัมพันธ์ที่มาจากใจทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ใช่

บังคับให้ความกิจกรรม สุดท้ายมันไม่มีประโยชน์ การแสดงเคารพกับรุ่นพี่ด้วยไม่ควรบังคับให้น้องไหว้

เพราะพี่บางคนก็ไม่เคารพ มันควรเป็นการเคารพจากใจของผู้ไหว้ต่อบุคคลนั้น

ควรให้ได้ใจรุ่นพี่มากกว่านี้

ไม่รู้ว่าสาขาอื่นเป็นยังไงนะคะ แต่เคมีปลอมมาก รุ่นพี่ดีแค่แรกๆ เอาตัวเองให้จบก่อนเถอะคะแล้วค่อยมา

สอนรุ่นน้อง รุ่นพี่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้ได้ก่อนคะ

ก็ดีคะ

ควรมีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กันมากกว่านี้

รุ่นพี่ควรจัดเตรียมความพร้อมให้ดีกว่านี้ที่จะประกาศบอกรุ่นน้องๆ

ควรมองเห็นถึงความเท่าเทียมเป็นปัจจัยหลัก เคารพในการตัดสินใจของรุ่นพี่และรุ่นน้องและ เสนอข้อ

แลกเปลี่ยนของกันและกัน เข้าหาและทำความรู้จักกันให้มากกว่านี้ ควรมีกิจกรรมที่สานสัมพันธ์ระหว่างรุ่น

และรุ่นน้อง

พี่ต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้รุ่นน้อง

อยากให้ทำความรู้จักกันมากขึ้น

คุยกันมากขึ้นว่าคิดเห็นอย่างไร

ก็ได้แหละ ด้วยความต่างชั้นปี จะสนิทด้วยขนาดนั้นก็ยากนิดหน่อย แต่ถ้าได้เรียนด้วยกันเจอกันทุกวันมัน

ก็สนิทเองแหละ

คนที่ไม่เอารุ่นยังโดนบูลลี่ทั้งที่บอกว่าไม่เอารุ่นก็ไม่เป็น
ไม่มีครับ

ตอนที่ 4(4.2) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่

คำตอบ 136 ข้อ

-

ไม่มี

ไม่มีค่ะ

ยังไงก็ได้แต่ต้องไม่มีความรุนแรง

เฉยๆ

ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

ดีค่ะ

อยากให้มีการไม่เรียนต่อ

ไม่มีครับ

ยังไม่ได้รับน้องเลย

ดีมาก

ต้องปรับปรุงระบบด่วนค่ะ

หากิจกรรมรับน้องนอกสถานที่

การที่มีกิจกรรมรับน้องทำให้สร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรู้จักสนิทสนม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ และสามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์ในชีวิตที่เจอได้

ควรรับน้องแบบให้น้องสมัครใจไม่ใช่บังคับ ไม่จิกกัดรุ่นน้อง

ไม่รับลูกค้า

การรับน้องของคณะโอเครแต่ภายในสาขาไม่ค่อยโอเครควรถามความสมัครใจของรุ่นน้องก่อนและควรทำตัวเองให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง(ให้ได้ก่อน)

ควรทำเพิ่มมีจุดประสงค์ให้แนะนำแนวทางน้องๆ ไม่บังคับให้น้องทำอะไรที่ไม่อยากทำ

อยากให้มีต่อไป และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม แต่สิ่งสำคัญคือความสมัครใจของรุ่นน้องที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์อาจจะเป็นกิจกรรมที่ใช้ความรู้

ไม่ควรกดดันรุ่นน้อง ไม่ทำอะไรที่ทำให้รุ่นน้องต้องอับอาย ควรถามความสมัครใจกับรุ่นน้อง

ยังไม่ได้รับน้อง

รวมน้องให้ทำความรู้จักค่ะ

มันเจียบมากก

เคารพซึ่งกันและกันก็พอแล้วค่ะ

คือผลกระทบจากโควิดทำให้พี่กับน้องไม่ได้ทำความรู้จักกันเลย

ต้องหากิจกรรมที่สร้างสรรค์

อยากให้จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ของน้องๆกับรุ่นพี่ให้ดีกว่านี้

การรับน้องควรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย นักศึกษาแต่ละสมัยไม่เหมือนกันเดี๋ยวนี้นักศึกษามีความคิดเป็นของตัวเอง ไม่มีใครชอบการโดนว่าหรือโดนชอม ควรเปลี่ยนเป็นการแนะนำมหาลัย มีสถานที่ตรงไหนทำอะไร

ได้บ้าง นัดน้องๆมาเจอมาเลี้ยงอาหารน้อง ให้คำปรึกษาน้อง แบบนี้จะทำให้น้องอยากที่จะมาเรียนมหาลัยนี้มากกว่า จากใจของคนที่เคยเป็นเด็กมัธยมมา บอกตามตรงภาพลักษณ์ของระบบรับน้องที่ผ่านๆมา มันเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีเลย แม้จะไม่ใช่ว่าที่มหาลัยของเรา เด็กๆบางคนก็ไม่ชอบการรับน้อง การที่จะรักและเคารพรุ่นพี่ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ระบบรับน้องเป็นที่พึ่ง ถ้าหากรุ่นพี่ไม่ทำตัวให้เป็นที่น่าเคารพ ไม่ว่าจะอย่างไรน้องๆก็ไม่เคารพ ซึ่งการเคารพหรือไม่เคารพรุ่นพี่ที่การรับน้องไม่ได้มีผลเลย

หากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อคณะ

ไม่ได้จัดค่ะเพราะติดโควิด เสียใจจัง

ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และสร้างความเป็นกันเองให้รุ่นพี่และรุ่นน้องได้มีความรู้จักและสนิทสนมกันมากขึ้นทั้งคณะ

ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ทำให้ฝืนหรือเกิดการบังคับ ถ้าเขาไม่ทำก็ไม่สิทธิ์ไปว่าเขาได้

ควรจัด

ด้วยความที่ติดโรคระบาดจึงไม่ค่อยได้มีกิจกรรมร่วมกับสาขาอื่น แต่โดยทุกๆปีจะมีกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว อยากเพิ่มเติมคือ มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่นการทำกิจกรรมพี่กับน้อง ไม่ตึงเครียดกันเกินไปดี

อยากให้ทำแบบเดิมได้

คงไว้

ตามความเหมาะสมและมีความหมายที่ชัดเจน

รับน้องโดยใช้เวลาให้สั้นขึ้น

ควรทำอะไรที่สร้างสรรค์

อยากให้มีไปเรื่อยๆ

ให้คณะจัดกิจกรรมคณะโดยให้น้องมาทำงานด้วยกัน

สนุกสนานได้สาระ

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และปรับใช้ในชีวิตประจำ

ทุกคนมีสิทธิของตัวเอง และความเคารพการตัดสินใจกัน เรื่องกฎระเบียบการแต่งตัวไม่ควรบังคับกัน

รับแบบชีวๆ

อยากให้จัดกิจกรรม

ยังไม่ได้มีอะไรมากนักเนื่องจากโควิด-19 ข้อเสนอแนะ อยากให้มีทางเลือกมากขึ้นสำหรับรุ่นน้อง

ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ทำตามกฎของมหาวิทยาลัย

เฉยๆ เพราะพี่น้องบางคนไม่ได้ชอบในกิจกรรมนี้

ควรทำให้สร้างสรรค์และรู้จักกันได้เร็ว

ดีค่ะ พี่น้องจะได้รู้จักกัน

เล่นเกมกัน

รับน้องแบบชีวๆ

ก็อยากให้คงไว้เหมือนเดิมเพราะมันทำให้สนิท รู้จักกันมากขึ้น

ไม่อยากจะให้มี

ในปีที่ไม่มีการรับถือว่าเป็นเรื่องที่ดีสำหรับตัวผู้ตอบแบบสอบถามนี้ การรับน้องไม่จำเป็นต้องเล่นแค่เรื่องกฎระเบียบ อยากได้อะไรที่ธรรมดา ไม่สกปรก แค่แบบมีกิจกรรมที่ทำให้สนิทกันโดนที่ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องไม่ต้องมาแบบ ไม่ชอบแบบนี้เลย ทำไมต้องบังคับ อะไรแบบนี้

ถ้ามีก็ได้ไม่มีก็ได้

ไม่ต้องมีกฎมากมายข้อแค่เจอหน้าทักทายกันบ้างก็พอ

อยากให้จัดแบบสนุกสนาน ไม่มีมีความรุนแรง ไม่มีการบังคับ

รับแค่คณะพอ

ต้องมีต่อไป

อยากให้เป็นที่กิจกรรมที่สร้างสรรค์

ใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ และ ใช้ความสนุกสนานเข้าทำความรู้จัก

ไม่จำเป็นต้องมีก็ได้

ปรับเปลี่ยนกิจกรรมบางอย่างให้ไม่บังคับเกินไป

อยากให้มีค่ะ

ควรจัดทำเพราะจะทำให้รุ่นน้องกับรุ่นพี่รู้จักกันและทำงานร่วมกัน

ไม่มีรับน้อง

ควรให้ความรู้ที่มากกว่าว่าากหรือสร้างสถานะการต่างๆให้น้องกลัว เคารพความคิดรุ่นน้อง

จัดแบบนี้ทุกๆปี

อยากให้มามีกิจกรรมรับน้อง เชื่อว่าจะทำให้น้องและพี่รู้จักกันมากขึ้น และอยากให้ระบบกิจกรรมรับน้อง

เป็นไปในทางที่ดี สร้างสรรค์

อยากให้เป็นที่กิจกรรมสร้างสรรค์ และให้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

ตอนนี้ไม่เห็นมีกิจกรรมอะไรที่ทำให้สนิทกันเลย ตอนนี้เลยไม่ค่อยสนิทค่ะแต่อยากสนิทกับพี่ๆมากขึ้น

ไม่ควรใช้ความรุนแรง

อยากให้มามีกิจกรรมมากขึ้น

ไม่มีกิจกรรมรับน้อง เลยตอบไม่ได้

ก็ดีค่ะ

พี่ไม่ควรบังคับน้อง น้องควรเคารพรุ่นพี่ และรุ่นพี่ไม่ควรใช้ความเป็นพี่มากดน้องให้ทำตามคำสั่ง รุ่นพี่ไม่ควร

ด่าทอกัน และไม่ควรใช้คำพูดรุนแรงกับน้อง

อยากให้มามีกิจกรรมที่เข้าหารุ่นพี่มากกว่านี้

ให้ตัดต่อไปครับ

รับน้องในแบบสร้างสรรค์ อาจจะมีให้ทำกิจกรรมด้วยกัน สร้างความสนิทให้เกิดขึ้นระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง

ไม่ควรมีการบังคับการแต่งกาย

ไม่มีอะไรที่รุนแรง

ถ้าไม่เกิดประโยชน์ก็ไม่ต้องมีค่ะ เสียเวลา เพราะสุดท้าย ทุกคนเรียนด้วยตัวเองเนอะ รุ่นพี่ไม่มานั่งเรียน

ด้วย ควรสร้างแบบสันติ ไม่ใช่บังคับ ส่วนอันนี้ ขอนอกเรื่อง ถ้าอ่านก็นำไปปรับปรุงด้วยนะคะ อ.ผู้สอนช่วย

ตรงเวลาหน่อย จ่ายค่าเทอมมาเรียน รู้สึกไม่คุ้มเลยค่ะ คุณภาพของมหาวิทยาลัยอยู่ตรงไหนคะ ขอบคุณค่ะ

ควรให้ทำกิจกรรมกับรุ่นพี่บ้าง

น่าจะมีแค่ของคณะอย่างเดียวน่าจะดีกว่านะคะ

เหมาะสมและมีจุดหมายชัดเจน

คิดว่ามีบ้างก็ดีแต่ไม่ใช่การบังคับน้อง

กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่นั้นควรเป็นที่กิจกรรมที่สร้างสรรค์กว่านี้ ไม่มีการข่มเหง ลงโทษ หรือต่อว่า แต่ใช้การ

ตักเตือนในแบบรุ่นพี่รุ่นน้องดีกว่า และควรมีกิจกรรมที่เข้าหารุ่นพี่รุ่นน้องมากกว่านี้

อยากให้รับน้องแบบสร้างสรรค์

อยากให้มีการจัดกิจกรรมนี้สักเล็กน้อยเช่นนัดปะคุยกันทำกิจกรรมเล็กๆเพื่อให้ได้รู้จักกันระหว่างรุ่นพี่รุ่น

น้องเพื่อให้เกิดความรู้จักกันและสามัคคีกัน

ให้สร้างสรรค์มากขึ้น

ไม่จำเป็นต้องมี

ไม่มีประโยชน์

ไม่มีการซ่อม รับประทานอาหารไม่มีการวีก

มีกิจกรรมน้อยบางคนไม่สนุกด้วย

ไม่มีรับน้องค่ะ

กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ สนุกสนาน ละลายพฤติกรรม เพื่อนให้เปิดใจทั้งพี่และน้อง

ขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครค่าตอบ 43 ข้อ

-ขอบคุณครับขอบคุณทางคุณ...ขอบคุณค่ะขอมัคับค่อนข้างดีค่ะ คิดว่าควรมีกา...ยินดีค่ะไม่ที่ไม่มีครับ

ค่า	จำนวน
-	13 (30.2%)
ขอบคุณ	1 (2.3%)
ขอบคุณครับ	1 (2.3%)
ขอบคุณค่ะ	5 (11.6%)
ขอบคุณทางคณะที่เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็น...	1 (2.3%)
ขอบคุณที่ทำแบบสอบถามนี้เหมือนกันค่ะ หวี...	1 (2.3%)
ขอบคุณค่ะ	2 (4.7%)
ขอบพระคุณค่ะ	1 (2.3%)
ขอมัคับ	1 (2.3%)
ครับ	1 (2.3%)
ค่อนข้างดี	1 (2.3%)
ค่ะ	3 (7%)
ค่ะ คิดว่าควรมีการสอบถามจะได้เห็นในหลาย...	1 (2.3%)
ยินดีครับ	1 (2.3%)
ยินดีค่ะ	3 (7%)
เยี่ยม	1 (2.3%)
ไม่ที	1 (2.3%)
ไม่มี	1 (2.3%)
ไม่มีครับ	1 (2.3%)
☐	1 (2.3%)
☐	2 (4.7%)

เนื้อหานี้มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google [รายงานการละเมิด](#) - [ข้อกำหนดในการให้บริการ](#) - [นโยบายความเป็นส่วนตัว](#)

ฟอรัม

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล ดร.ก้องเกียรติ มหาอินทร์

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ) Dr. Kongkiat Maha-in

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เลขที่ 517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ : 0-2665 3555 ต่อ 3036 โทรสาร 0-2665 3555 ต่อ 3030

Email: kongkiat.m@rmutp.ac.th

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญา	อักษรย่อปริญญา (ชื่อเต็มปริญญา)	สาขาวิชาเอก	ชื่อสถาบันการศึกษา
เอก	ศศ.ด. ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศิลปวัฒนธรรมวิจัย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โท	ศป.ม. ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ทัศนศิลป์: ศิลปะสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตรี	ค.อ.บ ครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต	ศิลปอุตสาหกรรม	สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ชื่อ - นามสกุล นาง : สุภากาญจน์ จันท์หอมหวล

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs : Suphakan Chanhomhual

ตำแหน่งทางวิชาการ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น สาขาวิชา

เทคโนโลยีสิ่งทอ เลขที่ 517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กทม. 10300

โทร 02 665 3555 ต่อ 3030 โทรสาร 02 665 3555 ต่อ 3030

E-mail Address: suphakan_k@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาตรี	บริหารธุรกิจบัณฑิต	2542

ชื่อ - นามสกุล นาย : การุณย์ ถนอมพิชัย

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr : Karoon Thanomphichai

ตำแหน่งทางวิชาการ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

หน่วยงาน

มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 02 665 3555 ต่อ 3030 โทรสาร 02 665 3555 ต่อ 3030
E-mail : [jack - rmutp@hotmail.com](mailto:jack-rmutp@hotmail.com)

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาตรี	ทล.บ. (เทคโนโลยีบัณฑิต)	2551

ชื่อ - นามสกุล ว่าที่ร้อยตรี : ชีระพงษ์ ฐานะ
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr : Teerapong Tand
ตำแหน่งทางวิชาการ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ เลขที่ 517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรดา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 02 665 3555 ต่อ 3030 โทรสาร 02 665 3555 ต่อ 3030
Email : auto676@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาตรี	ทล.บ. (เทคโนโลยีบัณฑิต)	2554

ชื่อ-สกุล นางประเสริฐศรี จุลรัตน์
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ) : Mrs : Praseatsri Jhunrat
หมายเลขบัตรประชาชน 310020-~~XXXXXXXXXX~~

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานบริหาร

หน่วยงาน คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 517 ถนนนครสวรรค์ สวนจิตรลดา ดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 02 665 3555 ต่อ 3030 โทรสาร 02 665 3555 ต่อ 3030
Email : aedzy0908@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปวส.	บัญชี	2538